

T.C.

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANA BİLİM DALI

**LÜTFİ OĞUZCAN'IN HAYATI, ESERLERİ VE BASIN
DÜNYASINDAKİ YERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Uğur GÜVENÇ

Danışman

Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ

Nevşehir 2024

T.C.

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANA BİLİM DALI

**LÜTFİ OĞUZCAN'IN HAYATI, ESERLERİ VE BASIN
DÜNYASINDAKİ YERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Uğur GÜVENÇ

Danışman

Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ

Nevşehir 2024

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Tezi Hazırlayan

Uğur GÜVENÇ

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK

“Lütfi Oğuzcan’ın Hayatı, Eserleri ve Basın Dünyasındaki Yeri” adlı Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu’na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Uğur GÜVENÇ

Danışman

Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ

Tarih Ana Bilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Lütfi Gürkan GÖKÇEK

İmza

KABUL VE ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ danışmanlığında, Uğur GÜVENÇ tarafından hazırlanan “Lütfi Oğuzcan’ın Hayatı, Eserleri ve Basın Dünyasındaki Yeri” başlıklı çalışma, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

06/12/2024

JÜRİ

İMZA

Danışman: Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ

.....

Üye : Doç. Dr. Firdes TEMİZGÜNEY

.....

Üye : Doç. Dr. Ali ÇAKIRBAŞ

.....

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun / / tarih ve sayılı Kararı ile onaylanmıştır.

..... / /

.....

.....

Enstitü Müdür

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam sırasında çalışmalarımı düzenli olarak takip edip gerekli yerlerde ilave ve düzeltmeler yaparak bana yardımcı olan tez danışmanım Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ'ye, maddi ve manevi her zaman destekçim olan anneme, babama, kardeşlerime ve bana yardımcı olan Lütfi OĞUZCAN'ın yakınlarına teşekkürü bir borç bilirim.

Uğur GÜVENÇ
Nevşehir 2024

LÜTFİ OĞUZCAN'IN HAYATI, ESERLERİ VE BASIN DÜNYASINDAKİ YERİ

Uğur GÜVENÇ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tarih Ana Bilim Dalı, Aralık 2024

Danışman: Doç. Dr. Hüseyin KALEMLİ

ÖZET

Lütfi Oğuzcan; asker, Kuva-yı Milliye, yazar, şair, tarihçi ve gazeteci olarak tanımlanan bir kişidir. Küçük yaşta babasını kaybetmiş ve yetim kalmıştır. Bu yetim kalma durumu, hayatının seyrinde büyük bir etki yaratacak olaylara neden olmuştur. Henüz on beş yaşında iken yaşını iki yıl büyütüp Birinci Dünya Savaşı için orduya katılmak üzere İstanbul'a gönderilmiştir. İstanbul'da aldığı askerî eğitimden sonra asteğmen olarak burada görev almıştır. Birinci Dünya Savaşı sonrasında ordunun terhis edilmesi üzerine 1918'de memleketi Tarsus'a dönmüştür. Burada kısa bir süre subay olarak görev yapmıştır. 1920'de askerlik mesleğini bırakarak Kuva-yı Milliye'ye katılmıştır. 1920'de düzenli orduya katılmak için Konya'ya geçmiştir. Düzenli ordu içerisinde Millî Mücadele'nin bütün savaşlarına katılmıştır. Millî Mücadele'nin zaferle sonuçlanmasından sonra Eskişehir, Adana ve Mersin'de kâtiplik ve benzeri devlet memurluklarında bulunmuştur. Birinci Dünya Savaşı ve Millî Mücadele yıllarında yaşadığı ve gördüğü bütün olayları aktarmak üzere birçok gazete ve dergide yazılar yazmıştır. Bunların yanında konuları tarihe dayanan roman, şiir ve hikâyeler kaleme almıştır. Daha sonra bu eserlerini yayımlamak üzere kendi gayret ve imkânlarıyla Her Yönde Türk'e Doğru dergisi, Türkedoğru gazetesi, Akdeniz gazetesi ve Kuvayi Milliye dergisini çıkartmıştır. Bu basın araçlarıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Türk gençliğine tanıtmayı ve Millî Mücadele'yi sonraki nesillere aktarmayı amaçlamıştır. Oldukça uzun sayılar çıkan bu gazete ve dergiler, birer tarihî kaynak olma özelliği kazanmışlardır. Lütfi Oğuzcan gazileri bir araya toplayıp haklarını savunabilmek ve seslerini duyurabilmek için Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyetini kurarak bu cemiyetin başkanlığını da yapmıştır. Aynı zamanda Komünizm, Atatürkçülük, vatan sevgisi, iman meselesi gibi konulardaki düşünceleriyle de Türk düşünce dünyasına hizmet etmiştir. Son yıllarında Adana ve Mersin'de belediye başkan yardımcılığı görevini üstlenmiştir. Yaptıklarıyla her anlamda memleketine ve tarihe hizmet etmiş bir kişidir.

Anahtar Kelimeler: Lütfi Oğuzcan, Kuva-yı Milliye, Mersin, Yazar, Şair, Gazeteci.

LÜTFİ OĞUZCAN'S LIFE, WORKS AND PLACE IN THE PRESS WORLD

Uğur GÜVENÇ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences

History Department, December 2024

Advisor: Assoc. Prof. Hüseyin KALEMLİ

ABSTRACT

Lütfi Oğuzcan is a person who is defined as a soldier, Kuva-yı Milliye member, writer, poet, historian and journalist. He lost his father at a young age and became an orphan. This situation of being an orphan caused events that would have a great impact on the course of his life. When he was only fifteen years old, he was sent to Istanbul to join the army for World War I by becoming two years older. After the military training he received in Istanbul, he served there as a second lieutenant. After the army was discharged after World War I, he returned to his hometown Tarsus in 1918. He served as an officer here for a short time. In 1920, he left the military profession and joined Kuva-yı Milliye. In 1920, he moved to Konya to join the regular army. He participated in all the battles of the National Struggle within the regular army. After the victory of the National Struggle, he worked as a clerk and similar civil servants in Eskişehir, Adana and Mersin. He wrote articles in many newspapers and magazines to convey all the events he experienced and saw during the First World War and the National Struggle. In addition, he wrote novels, poems and stories based on history. Later, in order to publish these works, he published the Her Yönde Türk'e Doğru magazine, Türkedoğru newspaper, Akdeniz newspaper and Kuvayi Milliye magazine with his own efforts and means. With these press tools, he aimed to introduce the founder of the Republic of Turkey, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, to the Turkish youth and to pass on the National Struggle to the next generations. These newspapers and magazines, which were published in quite long numbers, gained the feature of being a historical source. Lütfi Oğuzcan founded the Kuva-yı Milliye Mujahideen and Veterans Association in order to gather the veterans together, defend their rights and make their voices heard, and he also served the Turkish intellectual world with his thoughts on subjects such as communism, Kemalism, love of the country and the issue of faith. In his last years, he served as the deputy mayor of Adana and Mersin. He is a person who has served his country and history in every sense with his actions.

Keywords: Lütfi Oğuzcan, Kuva-yı Milliye, Mersin, Writer, Poet, Journalist.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK	ii
KABUL VE ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM LÜTFİ OĞUZCAN'IN HAYATI

1.1. Lütfi Oğuzcan'ın Aile Hayatı.....	6
1.2. Lütfi Oğuzcan'ın Eğitim Hayatı	7
1.3. Lütfi Oğuzcan'ın Meslek Hayatı.....	7
1.3.1. Askerlik Hayatı	7
1.3.2. Memuriyet Hayatı	10
1.3.3. Spor Hayatına Katkıları.....	11
1.3.4. Basın Hayatı	11
1.3.5. Siyasi Hayatı	13
1.4. Lütfi Oğuzcan'ın Vefatı	14

İKİNCİ BÖLÜM LÜTFİ OĞUZCAN'IN ESERLERİ

2.1. Kitapları.....	16
2.1.1. Millî Korunma Mevzuatını Öğrenelim	17
2.1.2. Atatürk ve Mehmetçik.....	18
2.1.3. Atatürk ve Türk Köylüsü	19

vii

2.1.4. Atatürk ve Türk Kadını	20
2.1.5. Atatürk ve Türk Çocukları	21
2.1.6. Atatürk ve Türk Gençliği	22
2.1.7. Bizim Hikâyeler	23
2.1.8. Bu Millet Ölmez.....	24
2.1.9. Millî Mücadele’de Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlemi.....	25
2.1.10. Kurtuluş Savaşı’nda İçel	26
2.1.11. Adsızın Defteri	27
2.1.12. Kızılay’ın Kızı.....	28
2.2. Şiirleri.....	29
2.3. Hikâyeleri	33

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

LÜTFİ OĞUZCAN’IN ÇIKARDIĞI GAZETE VE DERGİLER

3.1. Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi	34
3.1.1. Kuruluşu ve Yapısı.....	34
3.1.2. Yayın Faaliyetleri.....	36
3.1.3. Yayın Kadrosu	39
3.1.4. Her Yönde Türk’e Doğru Dergisinde Yayımlanan Yazıları	41
3.2. Türkedoğru Gazetesi	42
3.2.1. Kuruluşu ve Yapısı.....	42
3.2.2. Yayın Faaliyetleri.....	43
3.2.3. Yayın Kadrosu	45
3.2.4. Türkedoğru Gazetesinde Yayımlanan Yazıları	45
3.3. Akdeniz Gazetesi	47
3.3.1. Kuruluşu ve Yapısı.....	47
3.3.2. Yayın Faaliyetleri.....	48
3.3.3. Yayın Kadrosu	49
3.3.4. Akdeniz Gazetesinde Yayımlanan Yazıları	49
3.4. Kuvayi Milliye Dergisi	53
3.4.1. Kuruluşu ve Yapısı.....	53
3.4.2. Yayın Faaliyetleri.....	54

3.4.3. Yayın Kadrosu	59
3.1.4. Kuvayı Milliye Dergisinde Yayımlanan Yazıları	61
3.4.4.1. Mustafa Kemal Atatürk Hakkındaki Yazıları	61
3.4.4.2. Millî Mücadele Dönemi Hakkındaki Yazıları.....	67
3.4.4.3. Cumhuriyet Dönemi Hakkındaki Yazıları	71
3.4.4.4. Genel Türk Tarihi Hakkındaki Yazıları	72
3.4.4.5. Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti ve Kuvayı Milliye Dergisi Hakkındaki Yazıları.....	74
3.4.4.6. İstiklal Madalyası Hakkındaki Yazıları	75
3.4.4.7. Güncel Olaylarla İlgili Yazıları.....	77
3.4.4.8. Lutfi Oğuzcan'ın Kendi Anıları	79

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

LÜTFİ OĞUZCAN'IN DÜŞÜNCE HAYATI

4.1. Türkçülük Üzerine Düşünceleri	82
4.2. Atatürkçülük Üzerine Düşünceleri.....	85
4.3. Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine Düşünceleri	87
4.4. Vatan ve Vatan Sevgisi Üzerine Düşünceleri	88
4.5. Komünizm Üzerine Düşünceleri	89
4.6. Dini Konular Üzerine Düşünceleri	91
4.7. Siyasi Konular Üzerine Düşünceleri	93
4.7.1. 1950 Öncesi Siyasi Düşüncesi	94
4.7.2. 1950 Sonrası Siyasi Düşüncesi	95
SONUÇ	99
KAYNAKÇA.....	102
EKLER.....	112
ÖZGEÇMİŞ	120

KISALTMALAR

CHP : Cumhuriyet Halk Partisi

C. : Cilt

DP : Demokrat Parti

HP. : Hürriyet Partisi

S. : Sayı

s. : Sayfa

TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi

Y. : Yıl

GİRİŞ

“Lütfi Oğuzcan’ın Hayatı, Eserleri ve Basın Dünyasındaki Yeri” başlıklı Yüksek Lisans Tezi bir biyografi çalışmasıdır. Bu çalışmada, Lütfi Oğuzcan’ın ailesi, askerliği, yazarlığı, gazeteciliği, şairliği ve düşünce dünyası ele alınmaktadır. Lütfi Oğuzcan, 1901’de Mersin’in Tarsus ilçesinde dünyaya gelmiştir. Hayatının ilk yılları, 28 Eylül 1911 - 18 Ekim 1912 Trablusgarp ve 8 Ekim 1912 - 10 Ağustos 1913 Balkan Savaşları dönemine rast gelmektedir. Osmanlı Devleti, bu sıralarda hem Trablusgarp Savaşı’nı hem de Balkan Savaşlarını kaybetmiş ve büyük kayıplar yaşamıştır. Henüz bu savaşların açtığı yaralar sarılmadan, Birinci Dünya Savaşı başlamış ve Osmanlı Devleti 29 Ekim 1914’te bu savaşa fiilen dâhil olmuştur.¹ Temelde sömürgeciliğe dayanan bu savaştan istediği sonucu elde edemeyen Osmanlı Devleti, 30 Ekim 1918’de Mondros Mütarekesi’ni imzalayarak mağlup bir şekilde çıkmıştır.²

Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı’na katıldığında askeri olarak zor bir durumla karşı karşıya kalmıştır. Savaşın ağır koşulları altında ezilen Osmanlı Devleti, ordunun asker ihtiyacını giderebilmek için daha çocuk yaşta sayılabilecek kişileri askere almaya başlamıştır. Bu sırada askere çağrılanlardan birisi de Lütfi Oğuzcan olmuştur. Lütfi Oğuzcan’ın gençlik yıllarının Birinci Dünya Savaşı dönemine rast gelmesi, hayatının seyri üzerinde büyük bir etki yapmıştır. 1916’da Lütfi Oğuzcan’ın yaşı, eniştesi Nuh Efendi’nin teşvikiyle on beşten on yediye yükseltilmiştir. Daha sonra İstanbul İhtiyat Zabit Namzetleri Talimgâhı’na çağırılmıştır.³ Talimgâhtan asteğmen olarak mezun olduktan sonra, İstanbul’da ilk görevine başlamıştır. Görevi nedeniyle, daha önce benzeri yaşanmamış bu tarihi savaşın yıkıcı etkilerine şahit olmuştur. Bu tanıklık, onun üzerinde millî duygularını kabartan bir etki yaratmıştır. Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı’ndan istediğini elde edemeyip başarısız bir şekilde Mondros Mütarekesi’ni imzalayarak harpten çekildiğinde, Türk milletinin tarihsel serüveninde yeni bir dönem meydana gelmiştir. Mondros Mütarekesi hükümleri gereği Türk ordularının terhis edilmesiyle, Lütfi Oğuzcan’ın da İstanbul’daki askerlik hayatı

¹ Mehmet Biçici, “Hatıratlarla Osmanlı Devleti’nin I. Dünya Savaşına Girişi”, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 13, Aralık 2014, s. 618; Trablusgarp Savaşı ve Balkan Savaşlarına bilgi için bakınız: Oral Sander, *Siyasi Tarih İlkçağlardan 1918’e*, İmge Kitapevi, Ankara, 1989, s. 322-325.

² Zekeriya Türkmen, “30 Ekim 1918 Tarihli Mondros Ateşkes Antlaşmasına Göre Türk Ordusunun Kuruluş ve Kadrosuna Bir Bakış”, *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, Cilt (C) 11, S. 11, Mart 2000, s. 615.

³ Lütfi Oğuzcan, “Lütfi Oğuzcan”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 25, Nisan 1960, s. 16-18.

son bulmuştur. Lutfi Oğuzcan, askerlik hayatının sona ermesinin ardından memleketi Tarsus'a dönmüştür. Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesine dayanarak, İtilaf Devletleri Anadolu topraklarını işgal etmeye başladıklarında, hukuksuzca halkın namusu ve mallarına göz dikmişler, canlarına kıymışlardır. Osmanlı Hükümeti'nin bu işgallere karşı tepkisiz kaldığı noktada Kuva-yı Milliye ve Müdafaa-i Hukuk yapılanmaları ortaya çıkmıştır.⁴

Mersin, 17 Aralık 1918'te Fransızlar tarafından işgal edilmiştir.⁵ Fransızlar, Mersin'i işgalinin hemen ardından bölgedeki Hristiyan nüfusun arttırılması için çeşitli ülkelerden Ermenilerin Çukurova kentlerine naklini başlatmışlardır. Bu şekilde Mersin'in demografik yapısını değiştirmeye çalışmışlardır. Türkler çeşitli bahaneler ile işlerinden çıkartılıp yurtlarından edilmiştir. Fransızlar tarafından Türklerin elindeki silahlar toplanırken, Ermeniler ise silahlandırılmıştır.⁶ Eli silahlandırılan Ermeniler hukuksuz şekilde Türk halkının canına ve malına saldırmışlardır. Yöre halkı Kuva-yı Milliye yapılanmasıyla bu saldırılara karşı mücadele etmeye başlamıştır.

Lutfi Oğuzcan memleketi Tarsus'a döndükten sonra bu işgal karşısında bölgenin savunulması için oluşturulmuş Kuva-yı Milliye'ye katılma kararı almıştır. 16 Mart 1920 tarihinde Kuva-yı Milliye'ye katılmıştır.⁷ Lutfi Oğuzcan, Kuva-yı Milliye katıldıktan sonra işgallere karşı halkın bilinçlendirilmesi ve askerî faaliyetlerin yürütülmesi gibi işlerle meşgul olmuştur.

Kuva-yı Milliye'nin disiplinden uzak ve dağınık yapısı işgaller karşısında yetersiz kalmasına neden olmuştur. İşgallerin genişlemesi ve ülkenin içinde bulunduğu kötü şartlar bir an önce düzenli ordunun kurulmasını gerektirmiştir. İşgallerin devam ettiği tarihlerde İtilaf Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal etmişler ve bu tarihten iki gün sonrada Osmanlı Mebusan Meclisi son toplantısını yapıp dağılmıştır. İstanbul'da yaşananlar böyleyken Ankara'da bulunan Mustafa Kemal Paşa, 19 Mart 1920'de, ordu komutanlarına bir genelge göndererek Ankara'da bir Meclis-i

⁴ Mustafa Turan, "Kuva-yı Milliye'nin Anlamı, Tarihi ve Fikri Temelleri", *Türk Yurdu Dergisi*, S. 366, Şubat 2018, s. 59.

⁵ Kemal Çelik, "Fransız İşgal Dönemi Mersin Belediye Başkanı Ahmet Hallaç'ın Anıları", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. 21, S. 62, Temmuz 2005, s. 700.

⁶ İbrahim Bozkurt, "İşgal Yıllarında Mersin (1918-1922)", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 22, Mart 2018, s. 420.

⁷ Oğuzcan, "Lutfi Oğuzcan", s. 16-18.

Müessisan (Kurucu Meclis) açılacağını duyurmuştur.⁸ Mustafa Kemal Paşa'nın çağrısı ile yapılan seçimler ve İstanbul'dan gelen mebusların katılımı ile 23 Nisan 1920'de Ankara'da olağanüstü yetkilere sahip bir meclis açılmıştır.⁹ Büyük Millet Meclisinin açılması ile artık Millî Mücadele Ankara'dan yürütölmeye başlanmıştır.

Büyük Millet Meclisi, Millî Mücadele yürütölürken 8 Kasım 1920'de Kuva-yı Milliye'den düzenli orduya geçilmesini kararlaştırmıştır.¹⁰ Bu tarihten itibaren düzenli ordu birliklerinin oluşturulmasına ve eğitilmesine başlanmıştır. Lütfi Oğuzcan da düzenli ordunun içerisinde yer almak üzere Mersin'den Konya'ya giderek burada acemi erlerin eğitiminde görev almıştır. Lütfi Oğuzcan, düzenli ordu birlikleri içerisinde Birinci İnönü, İkinci İnönü ve Sakarya Meydan Muharebesi ile Büyük Taarruz Harekati'na katılmıştır. Millî Mücadele'nin bütün bu önemli savaşlarında yer alan Lütfi Oğuzcan, İzmir'e giren ilk askerî birliğin başında bulunarak Millî Mücadele içerisindeki son askerî görevini yapmıştır.¹¹

Millî Mücadele sadece top ve tüfikle kazanılmamıştır. Türk yurdunun düşman işgalinden temizlenmesinde en büyük etkenlerden birisi halkın Millî Mücadele'ye vermiş olduğı destektir. Millî Mücadele yıllarında ve sonraki süreçte halkın desteğinin kazanılmasında kullanılan en temel araçlardan biri basın olmuştur. Millî Mücadele zaferinin sonraki nesillere aktarılmasında kullanılan araçlardan birisi yine basın olacaktır.

Lütfi Oğuzcan askerlik hayatı sona erdikten sonra, yazmaya olan arzusunun da etkisiyle basınla ilgilenmeye başlamıştır. Çalışmalarında askerlik mesleğini yaptığı yıllarda gördüğü ve yaşadığı olayları anlattığı birçok kitap ve makale kaleme almıştır. İlk olarak memuriyet için gittiğı Eskişehir'de, yazılar yazarak başlamıştır. Daha sonra 1945 yılında kendi gayret ve imkânlarıyla "Her Yönde Türk'e Doğru" dergisini çıkartmıştır. Adana'ya tayin olup 29 Kasım 1948 tarihinden itibaren de "Türkedoğru"

⁸ Ufuk Erdem, "Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılma Süreci ve Meclisin Açılış Günü (23 Nisan 1920)", *Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 31, Nisan 2021, s. 1057.

⁹ Behçet Kemal Yeşilbursa, "23 Nisan 1920'de TBMM'nin Açılması ve Türkiye'de Millî Egemenlik İlkesinin Gerçekleşmesi", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, C. 8, S. 2, Ekim 2000, s. 167.

¹⁰ Rıdvan Bal, "Kuva-yı Milliye'den Düzenli Orduya Geçiş Süreci Gelişmeleri ve Birinci İnönü Savaşı'na Etkileri", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 21, Özel Sayı, Nisan 2021, s. 33.

¹¹ Lütfi Oğuzcan, "Yaşanan ve Beklenen Zafer", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 6, Haziran 1958, s. 3.

gazetesini yayımlamaya başlamıştır.¹² 1953'te Mersin'de "Akdeniz" gazetesini ve 1958'de "Kuva-yı Milliye" dergisini yayımlamıştır.

Lütfi Oğuzcan'ın yazıları incelendiğinde, temel amacının Türk milletinin kurtarıcısı olan Mustafa Kemal Atatürk'ü halka tanıtmak ve onun önderliğinde verilen Kurtuluş Savaşı'nı anlatmak olduğu anlaşılmaktadır. Bu amaçla çıkardığı Kuvayi Milliye dergisiyle büyük hizmetlerde bulunmuştur. Çıkardığı diğer dergi ve gazetelerle Türk halkına hizmet etmeyi amaçlamıştır. Hiçbir kurumdan ve makamdan destek almadan kendi imkânlarıyla çıkardığı gazete ve dergileri uzun yıllar yayımlamayı başarmıştır.

Lütfi Oğuzcan, Millî Mücadele'ye yönelik anlatımlarda bulunurken bunu sadece gazete ve dergilerle yapmamıştır. Aynı zamanda Millî Mücadele Dönemi'ne ait öykü, şiir ve hikâye kitapları da kaleme almıştır. Bu eserleriyle Türk halkının millî duygularına dokunmayı ve canlı tutmayı hedeflemiştir. Amaçlarından bir diğeri de Kuva-yı Milliye ruhunu her daim canlı tutabilmek olmuştur. Lütfi Oğuzcan'ın bütün hayatı ve eserleri bu amaçlara hizmetle geçmiştir.

Araştırmanın kaynakları tespit ve analiz edilirken, tarih metodolojisi çerçevesinde doğruluk, yansızlık ve eleştirel bakış açısıyla yapılmıştır. Kullanılan bu yöntemler, araştırmanın konusunu içeren sorulara cevap bulmayı amaçlamaktadır. Soruların cevapları ise açık ve anlaşılır bir dille aktarılmıştır.

Lütfi Oğuzcan'ın hayatı, eserleri, basın hayatı ve düşünce dünyası araştırılırken faydalanan en temel husus basın kaynakları olmuştur. Basın araçlarının en başında ise Lütfi Oğuzcan'a ait olan "Kuvayi Milliye" dergisi gelmektedir. Kuvayi Milliye dergisi Mersin Halk Kütüphanesi'nden temin edilerek incelenmiştir. Dergi, vermiş olduğu tarihi bilgilerin yanında, sunduğu biyografik bilgilerle de çalışmaya rehberlik etmiştir. Kuvayi Milliye dergisinin yanında, Lütfi Oğuzcan'a ait olan Her Yönde Türk'e Doğru dergisi, kullanılan ikinci temel kaynaktır. Bu dergide, Kuvayi Milliye dergisi gibi biyografik ve tarihî bilgiler sunulmaktadır. Lütfi Oğuzcan'a ait olan Akdeniz ve Türkedoğru gazeteleri kullanılan temel kaynaklardır. Her Yönde Türk'e Doğru dergisi, Türkedoğru gazetesi ve Akdeniz gazetesi Millî Kütüphane'den temin edilmiştir.

¹² Gülşan Değirmenci, *Adana Basın Tarihi (1873-2000)*, Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Nevşehir, 2019, s. 143.

Kullanılan diğerk kaynaklar ise Lutfi Oğuzcan'ın yazmış olduğu kitaplardır. Lutfi Oğuzcan'ın yazılarının yanında Millî Mücadele Dönemi Adana ve Mersin bölgesini konu alan eserler de incelenmiş ve çalışmada kullanılmıştır. Şair ve yazar olan Lutfi Oğuzcan araştırılırken Mersin yöresi şairlerini konu alan eserlerden de faydalanılmıştır. Saha incelemeleri ile birlikte Lutfi Oğuzcan'ın yakını olan Kahraman Oğuzcan,¹³ Hikmet Oğuzcan¹⁴ ve Ayşe Oğuzcan¹⁵ ile röportajlar yapılmıştır. Yapılan röportajlarda Lutfi Oğuzcan'la ilgili bilgi ve hatıralar derlenip çalışmaya eklenmiştir.

¹³ Kahraman Oğuzcan: Lutfi Oğuzcan'ın ikinci eşi Emine Oğuzcan'dan öz oğludur. Kahraman Oğuzcan ile yapılan görüşme: 28.01.2023.

¹⁴ Hikmet Oğuzcan: Lutfi Oğuzcan'ın birinci dereceden akrabasıdır. Turizm tanıtım ve kültür proje uzmanıdır. Tarsus tarihi evler sokağında Sempol Cafe işletmecisidir. Hikmet Oğuzcan ile yapılan görüşme: 23.12.2022.

¹⁵ Ayşe Oğuzcan: Emekli öğretmen. Lutfi Oğuzcan, Ayşe Oğuzcan'ın babasının dayısıdır. Ayşe Oğuzcan ile yapılan görüşme: 23.12.2022.

BİRİNCİ BÖLÜM

LÜTFİ OĞUZCAN'IN HAYATI

1.1. Lütfi Oğuzcan'ın Aile Hayatı

Asker, Kuva-yı Milliyeci, yazar, şair ve gazeteci olan Lütfi Oğuzcan, Mersin'in Tarsus ilçesinde 1901 yılında doğmuştur. Ailenin en büyük erkek çocuğu olup fiziki olarak orta boyda, açık tenli ve zayıf görünümlü bir kişidir.¹⁶ Babası Tarsus'un tanınmış kişilerinden Bedevizade Hacı Abdülkadir Efendi'dir.¹⁷ Babası Abdülkadir Efendi'yi 1914'te kaybetmiştir. Hayriye, Zeynep, Zekiye adında üç kız kardeşi; Arif ve Salih adında iki erkek kardeşi vardır.¹⁸

Lütfi Oğuzcan toplamda iki evlilik yapmıştır. İlk eşi Güzide Hanım'dır.¹⁹ Güzide Hanım'dan 22 Ağustos 1926 tarihinde Tarsus'ta Ümit Yaşar Oğuzcan adında bir oğlu olmuştur. Daha sonra da Biricik adında bir kız çocuğu dünyaya gelmiştir.²⁰ İkinci eşi Emine Hanım'dır. Emine Hanım'dan Kahraman ve Mehmet adında iki oğlu dünyaya gelmiştir. Daha sonra oğlu Mehmet vefat etmiştir. Ailesinde bugün hayatta olan oğlu Kahraman Oğuzcan ve torunu Lütfü Oğuzcan bulunmaktadır. Lütfü Oğuzcan ve Kahraman Oğuzcan bugün İstanbul'da emekli hayatı yaşamaktadırlar.²¹

Lütfi Oğuzcan, Oğuzcan adının ise Halide Edip Adıvar'ın "Yeni Turan" romanındaki Oğuz karakterinden çok etkilendiği için Lütfi olan adına Oğuz adını eklediğini ve Soyadı Kanunu'ndan sonra da Oğuz adına Can'ı da ekleyerek Oğuzcan soyadını aldığını belirtmektedir.²²

Lütfi Oğuzcan'ın en büyük çocuğu Ümit Yaşar Oğuzcan, Türk edebiyatının ünlü şair ve yazarlarındandır. Ümit Yaşar Oğuzcan babasının çeşitli devlet memurluklarında bulunduğunu ayrıca askerlik, gazetecilik, yazarlık, kitapçılık ve matbaacılık yaptığını belirtmektedir.²³ Ümit Yaşar Oğuzcan sanata düşkünlüğünün ailesinden geldiğini şu

¹⁶ Ayşe Oğuzcan ile yapılan görüşme 23.12.2022.

¹⁷ Lütfi Oğuzcan, "Lütfi Oğuzcan'ın Ardından", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 177, Haziran 1975, s. 5.

¹⁸ Kahraman Oğuzcan ile yapılan görüşme 28.01.2023.

¹⁹ Hikmet Oğuzcan ile yapılan görüşme 23.12.2022.

²⁰ Âdem Kotan, *Ümit Yaşar Oğuzcan'ın Hayatı, Şairliği ve Şiirlerindeki Temalar Üzerine Bir İnceleme*, Yüksek Lisans Tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara, 2018, s. 18.

²¹ Kahraman Oğuzcan ile yapılan görüşme 28.01.2023.

²² Lütfi Oğuzcan, "Oğuzcanlar Ailesi ve Lütfi Oğuzcan", *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 20, Ocak 1947, s. 10-11.

²³ Ümit Yaşar Oğuzcan, *Hayat Öyküm ve Eserlerim*, Baha Matbaası, İstanbul, 1972, s. 7.

sözlerle anlatmaktadır: “Şairliğimin yarısı anamdan, öteki yarısı da ölümüne değin ulusal duyguları hep coşkun kalmış Kuva-yı Milliyeci babamdan alıyorum”. Ümit Yaşar Oğuzcan’ın dışarıdan görünen renkli şair hayatının yanında oldukça buhranlı bir hayatı olmuştur. İstanbul’da bulunduğu sırada üç kez intihar etmeye kalkmıştır. Bu olay üzerine oğlu Vedat 6 Haziran 1973’te “İşte böyle intihar edilir” notunu bırakarak, Galata Kulesi’nden atlayarak intihar etmiştir. Oğlunun ve torunun bu durumu Lütü Oğuzcan’ı derinden sarsmıştır.²⁴

1.2. Lütü Oğuzcan’ın Eğitim Hayatı

İlkokul yılları ile ilgili ilk anısını Kuvayı Milliye dergisinde “*Babam beni henüz altı yaşında iken Hafız İsmail’in önüne diz çöktürdü. Üç sınıflı ilkokulumuzun iki öğretmeni vardı.*”²⁵ şeklinde anlatan Lütü Oğuzcan, ilk ve ortaöğretimi Tarsus’ta tamamlamıştır.²⁶ Lütü Oğuzcan Tarsus Amerikan Koleji Müdürü olduğunu belirttiği B. Nelson adlı bir kişiyi öğretmeni olarak tanıtmaktadır.²⁷ Buradan anlaşılan Amerikan Kolejinde de eğitim görmüş olduğudur. Rüştüyeyi (ortaöğretim) eğitimi 1908 inkılabından sonra açılan İttihat ve Terakki Mektebi’nde almıştır. Bu okulun 6 kişi olan ikinci mezunlarından. Bahsi geçen okul daha sonra Türk Ocağı Okulu adını almıştır.²⁸

Lütü Oğuzcan, Sultani eğitimi Adana’da almıştır. Adana Sultanisinde okuduğu sırada gerçek yaşına göre on beş, nüfus kâğıdına göre on yedi yaşındayken İstanbul İhtiyat Zabit Namzetleri Talimgâhı’na çağırılmıştır.²⁹ Talimgâhtaki eğitimi başarıyla tamamladıktan sonra asteğmen olarak mezun olmuştur.

1.3. Lütü Oğuzcan’ın Meslek Hayatı

1.3.1. Askerlik Hayatı

Lütü Oğuzcan’ın askeri hayatı, Adana Sultanisinde eğitim alırken Birinci Dünya Savaşı’nın yarattığı subay ve yedek subay ihtiyacını karşılamak için İstanbul’a çağırılmasıyla başlamaktadır. Lütü Oğuzcan 1915’te babası Hacı Abdulkadir Efendiyi

²⁴ Kotan, *Ümit Yaşar Oğuzcan’ın Hayatı, Şairliği ve Şiirlerindeki Temalar Üzerine Bir İnceleme*, s. 18-21.

²⁵ Lütü Oğuzcan, “İslam’ın Altıncı Şartı”, *Kuvayı Milliye Dergisi*, S. 124, Aralık 1970, s. 12-13.

²⁶ Ali Çiftçi, *Milli Mücadele Döneminde Mersin ve Havalisinde İz Bırakanlar*, Uyum Ajansı, Mersin, 2002, s. 118.

²⁷ Lütü Oğuzcan, “Öksüz Top ve Marifetleri”, *Kuvayı Milliye Dergisi*, S. 26, Mayıs 1960, s. 11-13.

²⁸ Oğuzcan, “İslam’ın Altıncı Şartı”, s. 12-13.

²⁹ Uğur Pişmanlık, *Tarsuslu Yazarlar ve Sanatçılar Antolojisi*, Aratos Yayınları, Adana, 2008, s. 17.

kaybettikten sonra eniştesi Nuh Efendi'nin müdahalesiyle yaşı on beşten on yediye yükseltilmiş ve 1916'da İstanbul İhtiyat Zabit Namzetleri Talimgâhı'na çağırılmıştır.³⁰ Göztepe'de bulunan talimgâh merkezinde arkadaşı Cevdet ile ayrı düşmemek için zayıf ve çelimsiz olanların seçildiği bölümden normal erlerin bulunduğu kısma gizlice geçmiştir. Talimgâhı bitirir bitirmez Pendik'teki Küçük Zabit Namzetleri Alayı'na ve bu alayın 3. Taburu'na öğretmen olarak görevlendirilmiştir.³¹ 1916'dan 1923'e kadar yedi yıllık bir silahlı devir geçirmiştir.

Pendik Küçük Zabit Namzetleri Alayı'nda öğretmen olarak başlayan Lütfi Oğuzcan, burada asteğmen ve teğmenlik rütbelerine yükselmiştir. Lütfi Oğuzcan'ın akrabası olan Hikmet Oğuzcan tarafından belirtildiği üzere Lütfi Oğuzcan, Çanakkale Savaşı'ndaki 15'lilerden biridir.³² Ancak bu konuyla ilgili başka kaynak bulunamamıştır.

30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 5. maddesi gereği Osmanlı ordusu terhis edildikten sonra Lütfi Oğuzcan da memleketi Tarsus'a dönmek durumunda kalmıştır. O dönemde Tarsus Fransızlar tarafından işgal edilmiştir. Fransızlar işgal yerlerindeki askeri birimlerin başına Ermenileri getirmişlerdir. Türklerin elinde kalan son askeri birlik olarak jandarmayı da Fransızlara kaptırmamak için komutan Nazım Bey, Lütfi Oğuzcan'a jandarma komutanlığı teklifinde bulunmuştur. Bu teklifi kabul eden Lütfi Oğuzcan, Tarsus merkez ve Karatiken takım komutanlıklarını yapmıştır.³³ Daha sonra iki defa tekrar eden Türk bayrağı asma olayından dolayı istifa etmek zorunda kalmıştır.

Lütfi Oğuzcan Tarsus'taki askerî görevinin son bulması üzerine milis güçlerden oluşan ve çete olarak da adlandırılan Kuva-yı Milliye'ye katılma kararı almıştır. O sırada Kuva-yı Milliye'nin Tarsus'un Karatiken nahiyesine kadar uzandığı haberi böylece yayılmıştır. Bu haber üzerine harekete geçerek 16 Mart 1920'de Kuva-yı Milliye'ye katılmıştır.³⁴ Lütfi Oğuzcan Kuva-yı Milliye'ye katıldıktan sonra Erçel'e gelmiş ve Tömük'te bulunan Emin Aslan Bey'in irtibat subayı olmuştur. Yeni görevine başladığı

³⁰ Lütfi Oğuzcan, "Vatan, Millet, Sakarya", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 157, Eylül 1973, s. 11-14.

³¹ Oğuzcan, "Vatan, Millet, Sakarya", s. 11-14.

³² Hikmet Oğuzcan ile yapılan görüşme 23.12.2022.

³³ Oğuzcan, "Lütfi Oğuzcan", s. 16-18.

³⁴ Lütfi Oğuzcan, "İlk Büyük Millet Meclisine Mersin Mebusları Nasıl Seçildi", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 38, Mayıs, 1961, s. 13.

sırada Emin Aslan Bey tarafından kendisine 6. Bölük Komutanlığı ve Elvanlı Nahiye Müdürlüğü verilmiştir.³⁵

Anadolu'da Heyeti Temsiliye, Kuva-yı Milliye müfrezelerini bir düzene sokmaya ve disiplinli bir hale getirmeye çalışıyordu. Bunun için bölgelere bir Kuva-yı Milliye Talimatnamesi gönderilmiştir. Bu çerçevede kurulacak olan İçel Kuva-yı Milliyesi'nin teşkili ve emir komutası 12. Kolordu Komutanlığına verilmiştir. Ayrıca Yüzbaşı Emin Resa Bey (Arslan Karakaş) Adana ile birlikte Mersin Havalisi Fedai Müfrezeler Kumandanlığına tayin edilerek, Tarsus bölgesinin sorumluluğunu üzerine almıştır.³⁶

Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin bu düzenlemesinden sonra Tarsus Kuva-yı Milliye teşkilatının ve müfrezelerinin konumu ve şekilleri değişmiştir. Yeni düzenlemeyle Tarsus bölgesi Tarsus Irmağı ve Deliçay olarak ikiye ayrılmıştır. Yeni karargâh merkezi Karatiken köyünde bulunmaktadır. Karargâh komutanı ise Teğmen Lütfi Oğuzcan olmuştur.³⁷

Lütfi Oğuzcan karargâh komutanlığı ile birlikte Tarsus Gençler Müfrezesi Komutanlığında da bulunmuştur.³⁸ Gençler Müfrezesi, Durhanlı köyünde yer almaktadır.³⁹ Fransızlara karşı Bağlar Savaşı devam ederken bu müfreze, Fransız yedek kuvvetlerine karşı bir saldırı düzenleyerek işgalci kuvvetlerin Bağlar Savaşı'na destek olmasını engellemiştir. Bu müfreze daha sonra Bozkurt Müfrezesi'ne katılmıştır.⁴⁰

Bütün bölgede Kuva-yı Milliye'den düzenli orduya geçilmesiyle Lütfi Oğuzcan'ın da Tarsus'taki görevi son bulmuş ve düzenli orduda yer almak üzere Konya'ya gönderilmiştir. Lütfi Oğuzcan, Konya Numune Birinci Alay içerisinde görev almıştır.⁴¹ Konya'da bulunduğu süre boyunca acemi erlerin eğitimiyle meşgul olmuştur.

³⁵ Çiftçi, *Millî Mücadele Döneminde Mersin ve Havalisinde İz Bırakanlar*, s. 120.

³⁶ Olgay Şen, *Millî Mücadele Döneminde Tarsus (1918-1922)*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Gaziantep, 2014, s. 57.

³⁷ Şen, *Millî Mücadele Döneminde Tarsus (1918-1922)*, s. 58.

³⁸ Çiftçi, *Millî Mücadele Döneminde Mersin ve Havalisinde İz Bırakanlar*, s. 120.

³⁹ Oğuzcan, "Öksüz Top ve Marifetleri", s. 11-13.

⁴⁰ Cihat Yıldırım, *Millî Mücadele Döneminde Mersin 1918-1922*, Mersin Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Mersin, 2015, s. 163.

⁴¹ Lütfi Oğuzcan, "Vah Hasan Çavuş", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 19, Ekim 1959, s. 16-18.

Lütfi Oğuzcan, Konya’da bulunduğu sırada gelen bir emirle Birinci İnönü Savaşı’na gönderilmiştir. Bu savaşta 175. Alay’da yer alarak savaşmıştır. Aynı alaydayken İkinci İnönü Savaşı’na katılmıştır. İkinci İnönü Savaşı devam ederken 175. Alay lağvedilmiştir. Lütfi Oğuzcan’da 132. Alay’ın 2. Tabur’unun 6. Bölüğü’ne geçmiştir.⁴²

Lütfi Oğuzcan, İkinci İnönü Savaşı’ndan sonra Aslıhanlar Savaşı’na 132. Alay’ın 6. Bölüğü’nde girmiştir. Savaş devam ederken, gerekli durumda 58. Alay’ı kuvvetlendirmekle görevlendirilmiştir.⁴³ Lütfi Oğuzcan 132. Alay’ın 6. Bölüğü’ndeyken Kütahya Savaşı’na da katılmıştır. Bu savaş sırasında yaralanarak hastaneye sevk edilmiştir.⁴⁴ Bu yaralanmasından sonra bulunduğu alayda bir değişiklik yapılmıştır. 132. Alaydan 42. Alay’a geçmiştir. 42. Alay’da Dumlupınar Savaşı’na katılmıştır. Dumlupınar Savaşı’nda Kaplanlı Dağı’nda görev almıştır.⁴⁵ Lütfi Oğuzcan memleketi Tarsus’a ilk giren askerlerden biri olamayışından dolayı hayıflanırken İzmir’e ilk giren birliğin komutanı olarak tarihe geçmiştir.⁴⁶

Lütfi Oğuzcan katılmış olduğu savaşlarda toplam üç yerinden yaralanmıştır. Savaşlarda göstermiş olduğu hizmet ve kahramanlıklardan ötürü kendisine Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından gazilik ve İstiklal Madalyası verilmiştir. 1925 yılında çıkan Şeyh Sait İsyanı’nın bastırılmasında da görev almıştır.⁴⁷ Lütfi Oğuzcan, son askeri görevini İkinci Dünya Savaşı sırasında yapmıştır. 1940’da Eskişehir’de Ticaret Odası umumi kâtipliği yaptığı sırada Eskişehir Mıntıka Komutanı Tümgeneral Mustafa Nazmi İnan’ın emir subaylığını yapmakla vazifelendirilmiştir.⁴⁸

1.3.2. Memuriyet Hayatı

Lütfi Oğuzcan, Millî Mücadele’den sonra sırasıyla Tarsus Ziraat Bankası memur muavinliği, Ticaret Odası başkâtipliği, Borsa komiser vekilliği, Mersin Borsası umumi kâtipliği, Liman Şirketi başkâtipliği, İstanbul Vakıf Müessesesi kitap kısmı şefliği,

⁴² Lütfi Oğuzcan, “Kim Bilir Belki De”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 73, Eylül 1966, s. 20.

⁴³ Oğuzcan, “Kim Bilir Belki De”, s. 20.

⁴⁴ Oğuzcan, “Vah Hasan Çavuş”, s. 16-18.

⁴⁵ Lütfi Oğuzcan, “Allahuekber Allahuekber”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 39, Haziran 1961, s. 15-16.

⁴⁶ Oğuzcan, “Yaşanan ve Beklenen Zafer”, s. 3.

⁴⁷ Çiftçi, *Millî Mücadele Döneminde Mersin ve Havalisinde İz Bırakanlar*, s. 120.

⁴⁸ Oğuzcan, “Lütfi Oğuzcan”, s. 16-18.

Eskişehir Ticaret Odası umumi kâtipliği, Adana Esnaf Odası umumi kâtipliği, Adana ve Mersin belediye başkan reis muavinliği gibi görevlerde bulunmuştur.⁴⁹

1.3.3. Spor Hayatına Katkıları

Lütfi Oğuzcan'ın spora katkısı, Mersin İdman Yurdu Spor Kulübünü kurmaktan ibarettir. Cumhuriyetin ilk yıllarında spor için saha dahi bulunmazken Lütfi Oğuzcan ve arkadaşları piyango düzenleyip bir takım kurmayı düşünmüşlerdir. Bu işler ile meşgulken Mustafa Kemal'in Mersin'e geleceği haberi yayılmıştır. Piyango düzenlemekle bu işin ilerlemeyeceğini anlayan Lütfi Oğuzcan ve arkadaşları, Mustafa Kemal'den yardım istemeye karar vermişlerdir. Lütfi Oğuzcan, Cemil Üncü ve Cehti Yazıcı'yla birlikte istasyona giderek durumu Mustafa Kemal'e izah ederler.⁵⁰ Mustafa Kemal'de Maarif vekâletine, spor teşekküllerine yardım için ayrılmış bütçeden destek sağlanması talimatını verir. Ankara'dan gelen 300 lira yardım sonucunda Tarsus İlköğretim Müdürü Yahya Bey'in önderliğinde ve Mithat Toroğlu, Muharrem Hilmi Yeğin, Hayri Gültekin, Hakkı Deniz, Teğmen Remzi, Celal Abac, Edip Buran'ın katılımıyla Mersin İdman Yurdu 1925 tarihinde kurulur.⁵¹

1.3.4. Basın Hayatı

Lütfi Oğuzcan, askerlik ve memuriyet hayatının yanında basınla uğraşmış; bu alanda da kendini gösterip önce yazarlık sonra yayıncılık yapmıştır. Lütfi Oğuzcan kendisiyle ilgili "*Hayatım boyunca gazetecilik ve yazarlıkla uğraştım*" diyerek hayatını yazarlık ve gazeteciliğe adanmış olduğunu belirtmiştir.⁵²

Lütfi Oğuzcan basın hayatına ilk önce gazete ve dergilerde yazılar yazarak başlamıştır. İstanbul'da Vakıf gazetesinde kitap bölümü şefliği yapmış; Adana'da Seyhan gazetesinde ve Mersin'de Yeni Mersin gazetesinde yazılar yazmıştır. Ege ve Akdeniz gazetesinde yazarlık yapmıştır.⁵³ Eskişehir'de bulunduğu yıllarda Porsuk ve Sakarya gazetelerinde yazılar kaleme almıştır.⁵⁴ Ayrıca 1932'de Mersin, Anadolu Ajansı

⁴⁹ Oğuzcan, "Lütfi Oğuzcan", s. 16-18.

⁵⁰ Lütfi Oğuzcan, "Bir Hatıra Bir Hasbihal", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 85, Eylül 1967, s. 4-6.

⁵¹ Oğuzcan, "Bir Hatıra Bir Hasbihal", s. 4-6.

⁵² Oğuzcan, "Lütfi Oğuzcan", s. 16-18.

⁵³ Çiftçi, *Millî Mücadele Döneminde Mersin ve Havalisinde İz Bırakanlar*, s. 121.

⁵⁴ Oğuzcan, "Lütfi Oğuzcan", s. 16-18.

yazarlığında da bulunmuştur.⁵⁵ Bunların yanında mahalli gazetelerde makaleleri yayımlanmıştır.

Lütfi Oğuzcan'ın basın hayatına olan ilgisi edebiyata olan merakından kaynaklanmaktadır. Yazmaya olan ilgisi Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, Halide Edip Adıvar gibi Türkçü şair ve yazarların eserlerini okumaya başladıktan sonra oluşmuştur. İlk şiirini de şair Mehmet Emin Yurdakul'a ithafla yazmışım.⁵⁶ Mehmet Emin Yurdakul'a yazdığı o şiir ise "Türk Şairi Mehmet Emin 72 Yaşında" şiiridir.⁵⁷

Lütfi Oğuzcan birçok dergi ve gazetede yazılar yazdıktan sonra kendi dergi ve gazetesini çıkarmıştır. Bunlardan ilki 1945 yılında Eskişehir'de çıkartmış olduğu "Her Yönde Türk'e Doğru" dergisidir. Sanatsal yönü ağır basan dergide, milliyetçi konular da işlenmiştir. Bu dergi toplamda 32 sayı çıktıktan sonra 29 Kasım 1948'de "Türkedoğru" adıyla gazeteye dönüşmüştür. Türkedoğru gazetesi 1948 tarihinde Adana'da çıkmaya başlamıştır. Gazeteye dönüştükten sonra gündemine siyaseti de almıştır.

Lütfi Oğuzcan 1953'te Emine Oğuzcan'ın çıkartmış olduğu Akdeniz gazetesinde yazarlık yapmıştır. 1955'te gazetenin başyazarı olmuştur. İki yıl başyazarlığını yaptıktan sonra 3 Aralık 1956'da gazetenin sahibi ve mesul müdürü olmuştur. Bir yıl sahipliğini yaptığı gazeteden 25 Temmuz 1957'de ayrılmıştır.

Kuvayi Milliye dergisi ise Lütfi Oğuzcan'ın kendi gayret ve imkânlarıyla çıkarmış olduğu bir dergidir. İlk sayısı 1958'de çıkan dergi, 1975 yılına kadar yayım hayatına devam etmiştir. Kuvayi Milliye dergisi toplamda 183 sayı yayımlanmıştır. Derginin amacı "Bu bir ülkü dergisidir ve geçmişi aydınlatarak geleceğe ışık tutmak istiyoruz" olarak tanımlanmaktadır.⁵⁸ Derginin amaçlarından birinin de mücahit ve gazilerin haklarını korumak olduğu belirtilmektedir. Dergi ayrıca Mersin bölgesi Kuva-yı Milliyesi ile ilgili birçok kaynak sunmaktadır.

⁵⁵ Lütfi Oğuzcan, "Dua Tepe Neresi", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 18, Eylül 1959, s. 17.

⁵⁶ Oğuzcan, "Oğuzcanlar Ailesi ve Lütfi Oğuzcan", s. 10-11.

⁵⁷ Lütfi Oğuzcan, "Mehmet Emin Yurdakul", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 162, Şubat 1974, s. 22-23.

⁵⁸ Lütfi Oğuzcan, "Kırk Sayı Kırk Al", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 40, Temmuz 1961, s. 18.

Lütfi Oğuzcan gazetecilik ve yazarlık yapmanın yanı sıra, Bahri Ok'tan satın aldığı matbaayı genişleterek Akdeniz Matbaası'nı kurmuş ve günlük siyasi Akdeniz gazetesini çıkartmıştır.⁵⁹

Lütfi Oğuzcan, yazarlığının yanında tiyatroyla da ilgilenmiş ve radyoda oynanmak üzere tiyatro oyunu (piyes) kaleme almıştır. İlk eseri olan “Kolenoglu'nun Düşünü” adlı piyesini Ankara radyosuna göndermiştir. Bu eserin beğenilmesinden sonra “Önce Kurtuluş” adlı ikinci bir piyes yazmıştır.⁶⁰

1.3.5. Siyasi Hayatı

Lütfi Oğuzcan, daha Kuva-yı Milliye Dönemi'nde siyasi çalışmalarla ilgilenmeye başlamıştır. Büyük Millet Meclisi'nin ilk vekil seçimlerinde, Mersin sancağı seçimlerini gerçekleştirmekle görevlendirilmiştir. Heyet-i Temsiliye Başkanı Mustafa Kemal Paşa, açılacak Büyük Millet Meclisi için Mersin'inde vekil göndermesini istemiş ve acil şekilde seçimlerin yapılması talimatını vermiştir. Mersin için belirlenen beş kişilik kontenjandan dördünü Mustafa Kemal Paşa belirlemiş birini de kendi aralarından seçmelerini istemiştir.

Belirlenen dört kişilik adaylar: 12. Kolordu Komutanı Albay Fahrettin (Fahrettin Altay), 3. Kolordu Komutanı Albay Selahattin Bey (Çolak namıyla maruftur), Adanalı İsmail Safa Bey (Özler), Adanalı Muhtar Fikri Bey (Gücüm)'den oluşmaktadır.⁶¹ Adayların seçimlerinin tamamlanıp 23 Nisan 1920'de Ankara'da olmaları gerekmektedir. Bunun için de Mersin'in Elvanlı nahiyesinde 13 Nisan 1920'de seçim yapma kararı alınmıştır. Seçim için İhtiyar Heyeti ve Müdafaa-i Hukuk üyesi 40 kişi Elvanlı nahiyesine çağırılmıştır. Daha öncesinde Elvanlı nahiye müdürlüğü görevi Lütfi Oğuzcan'a verilmişti.⁶² Mahallin en büyük amiri Lütfi Oğuzcan olduğu için seçimleri kendisinin gerçekleştirmesi gerekmiştir. Lütfi Oğuzcan, seçim günü Mustafa Kemal Paşa'nın talimatlarını orada bulunanlara okuduktan sonra önceden belirlenmiş dört kişilik heyetin seçimleri açık şekilde tamamlanmıştır. Geriye kalan bir kişilik

⁵⁹ Pişmanlık, *Tarsuslu Yazarlar ve Sanatçılar Antolojisi*, s. 17.

⁶⁰ Oğuzcan, “Lütfi Oğuzcan'ın Ardından”, s. 26-27.

⁶¹ Kurtuluş Savaşı'nda İçel Tarihini Yazma Komitesi, *Kurtuluş Savaşı'nda İçel*, Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti Mersin Şubesi Yayınları, Mersin, 2005, s. 186.

⁶² Kemal Çelik, *Millî Mücadelede Adana ve Havalisi (1918-1922)*, Türk Tarih Kurumu yay. Ankara, 1999, s. 340.

kontenjana ise orada bulunmadığı halde Mezitli Emin (İnankur) seçilmiştir.⁶³ Ancak sonrasında Mezitli Emin'in istifası üzerine yerine ikinci bir seçimle yedek subay Ziya Bey (Eraydın) seçilmiştir.⁶⁴

Lütfi Oğuzcan, 1950 yılına kadar herhangi bir başka siyasi faaliyette bulunmamıştır. 1950 yılından sonra Adana ve Mersin'de belediye başkan vekilliklerinde bulunmuştur. İlk başkan vekilliğini 1950-1951'de Adana ilinde, Demokrat Parti'den (DP) Dr. Numan Güreli döneminde yapmıştır. 1952 yılında Mersin'e geçerek burada DP'den Zeki Ayan'ın (1954-1955) muavinliğini yapmış ve 1955'te kendi isteği ile istifa ederek siyasi hayatını sonlandırmıştır.

Lütfi Oğuzcan, Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti kurucu üyesi ve genel başkanlarındandır. Bu cemiyeti 5 Mart 1951'de Adana'da kurmuşlardır. Kurucular arasında Sinan Tekelioğlu ve Millî Mücadele'den kalan gaziler bulunmaktadır. 10 Eylül 1952'de Mersin şubelerini açmışlardır. İlk başkanı da Lütfi Oğuzcan olmuştur. Ömrü boyunca da bu cemiyete başkanlık yapmıştır.⁶⁵

1.4. Lütfi Oğuzcan'ın Vefatı

Lütfi Oğuzcan, 17 Haziran 1975 Salı günü Mersin'in Soğucak Yaylası'nda fenalaşarak Özel Cemal Tanrıöver Hastanesine kaldırılmıştır.⁶⁶ Bu rahatsızlığından sonra yarı felçli duruma düşmüştür. 21 Haziran 1975 Cumartesi günü saat 04.00 sıralarında hayata gözlerini kapatmıştır. Belediyenin düzenlemiş olduğu cenaze töreni sonrasında da Mersin Asri Mezarlığı'na defnedilmiştir.⁶⁷

Lütfi Oğuzcan'ın vefatının ardından sevenleri şu sözleri söylemişlerdir: Lütfullah Erdem (Emekli öğretmen): *“Hayat dolu ümit dolu bir şahsiyetti. Hadiseleri teyit eden. Hakikatleri tarihe intikal ettirecek derecede kuvvetli bir kaleme sahip olan, duygularını nazım halinde şiirleştiren ve nihayet memleketine ve milletine, aynı zamanda milliyetine son derece bağlı olan aziz bir varlık; işte artık yok oldu”*.

⁶³ Çelik, *Millî Mücadelede Adana ve Havalisi (1918-1922)*, s. 340.

⁶⁴ Komite, *Kurtuluş Savaşı'nda İçel*, s. 187.

⁶⁵ Çiftçi, *Millî Mücadele Döneminde Mersin ve Havalisinde İz Bırakanlar*, s. 121.

⁶⁶ Çiftçi, *Millî Mücadele Döneminde Mersin ve Havalisinde İz Bırakanlar*, s. 122.

⁶⁷ “Çok Acı Bir Kayıp”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 177, Haziran 1975, s. 26.

Yusuf Ayhan (Hürses gazetesi yazarı): “O, şimdi Sinan Paşa, Hasan Karaafet, Veli Haşim, Cemal Efe, Molla Kerimle vuslat halinde, ölüm belki zor değil, fakat iğrenç, Lütfi Oğuzcan’ın vefatı bu iğrençliği bir kere daha göz önüne koydu”.

Rauf Erbil: “Çok okuyan çok yazan, geniş bir kültüre sahip, hoş sohbetlidir. Paraya önem vermeyen yurt sever ve Atatürkçü bir karakter yapısına sahiptir”.⁶⁸

Lütfi Oğuzcan’ın vefatı üzerine Kuvayi Milliye dergisinde Cevdet Yeşil tarafından “Lütfi Oğuzcan’ın Ardından”⁶⁹ adlı bir şiir ve Nimet Tufan tarafından da “Lütfi Oğuzcan’a”⁷⁰ adlı şu şiir yayımlanmıştır:

Lütfi Oğuzcan’a

Olmasa ne olur üzüm bağların
Yaşatacak bir lokma ekmeğin varsa
Hevenk hevenk muz dalların olmasın
Her an çağıldayan kalemin var ya
Olmasa ne olur portakalların
Boşa gitmemiş bir ömrün var ya
Yokluk dünyana neden yanarsın?
Adını sürdürecektir hazinen var ya
Olsa ne olurdu ekinlerin tarlaların
Olanlar gibi sende tepeden bakacaktın
Mutluluğu yeter sana
Ölmeyecek mücahitlik adın var ya

⁶⁸ “Lütfi Oğuzcan’ın Vefatına Yakınları Ne Dediler”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 178, Temmuz 1975, s. 5.

⁶⁹ Cevdet Yeşil, “Lütfi Oğuzcan’ın Ardından”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 178, Temmuz 1975, s. 27.

⁷⁰ Nimet Tufan, “Lütfi Oğuzcan’a”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 177, Haziran 1975, s. 6.

İKİNCİ BÖLÜM

LÜTFİ OĞUZCAN'IN ESERLERİ

2.1. Kitapları

Lütfi Oğuzcan, pek çok hikâye, roman, şiir, düzyazı ve tiyatro türünde eser kaleme almıştır. Bu eserler, konularını tarihî ve millî duygulardan almaktadır. En bilinen eserleri “Atatürk’ten Hatıralar” serisi altındaki beş kitapdan meydana gelmektedir. Serideki kitaplar ise şunlardır: “Atatürk ve Mehmetçik”, “Atatürk ve Türk Köylüsü”, “Atatürk ve Türk Kadını”, “Atatürk ve Türk Çocukları” ve “Atatürk ve Türk Gençliği”. “Atatürk’ten Hatıralar” serisi, Atatürk’le ilgili hatıraların derlemelerinden oluşmakla birlikte içerisinde şiirlere ve kahramanlık hikâyelerine de yer verilmektedir. Bu kitaplardaki hikâyeler, Münir Hayri Efendi’nin “Atatürk’ten Bilinmeyen Hatıralar” adlı eserinden derlendiği belirtilmektedir.⁷¹

Lütfi Oğuzcan, Atatürk’e geçmişten beri büyük bir alaka duyduğunu ve bu yüzdende onunla ilgili hatıra ve menkıbeleri bir araya toplamak istediğini belirtmektedir. Lütfi Oğuzcan ilk amacının aslında tek bir kitap çıkartmak olduğunu sonra bu kitapların broşürler şeklinde yayımlanmasını uygun bulduğunu belirtir ve broşür şeklinde yayımlamaya başlar.⁷² “Atatürk’ten Hatıralar” serisi ile ilgili şunu da belirtmek lazım ki bu kitaptaki hatıra, şiir ve hikâyelerin bir kısmı, yine Lütfi Oğuzcan’a ait olan dergi ve gazetelerde aynı isimle yayımlanmıştır.

“Bizim Hikâyeler” ve “Bu Millet Ölmez” adlı eserlerde ise Birinci Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı’yla alakalı hatıra, hikâye ve şiirlere yer verilmiştir. Bu iki eseri, Atatürk’ten Hatıralar serisinden ayıran ise Lütfi Oğuzcan’ın kendi hatıralarına fazlaca yer vermiş olmasıdır. Kendisi de Millî Mücadele’de bir subay olduğundan bu eserler tarihi birer kaynak niteliği taşımaktadır.

Lütfi Oğuzcan tarihî ve millî konuları işleyen radyofonik piyesler de kaleme almıştır. “Önce Kurtuluş”, “Toroğlu’nun Düşünü”, “Esaretten Dönüş”, “Toroğlu’nun Yasası” isimli eserleri bu minvaldedir. “Adsızın Defteri” ve “Kızılay’ın Kızı” adlı eserleri ise aşk temalı tarihi roman türündedir.

⁷¹ Lütfi Oğuzcan, *Atatürk ve Mehmetçik*, Gülpınar Basım Evi, Adana, 1961, s. 3-4.

⁷² Lütfi Oğuzcan, “Hatıra ve Menkıbeleriyle Atatürk”, *Akdeniz Gazetesi*, 16 Şubat 1953, Sayı: 1, s. 2.

2.1.1. Millî Korunma Mevzuatını Öğrenelim

1929 Dünya Ekonomik Krizi ortaya çıkınca birçok devlet bu krizden olumsuz etkilenmiş, şirketlerin battığı, insanların ruh sağlıklarının bozulduğu bir dönem yaşanmıştır. Ekonomik krizden etkilenen devletler kendi kendine yetebilme yoluna gitmişlerdir. Türkiye’de ise krizin etkileri geniş çapta, büyük etkilerle hissedilmiştir. Henüz ekonomik krizin etkileri atlatılamamışken üzerine bir de 1 Eylül 1939 tarihinde İkinci Dünya Savaşı’nın başlaması yeni bir kaos ortamının kapısını aralamıştır.⁷³ Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de 1929 Ekonomik krizinin ve İkinci Dünya Savaşı’nın ekonomiye olan etkilerinin azaltılması için devlet eliyle üretimden tüketime kadar her aşamada belirleyici olmak amacıyla bazı siyasi ve iktisadi önlemlerin alınması gerekmiştir. İkinci Dünya Savaşı’nın başlamasından hemen sonra İsmet İnönü 1 Kasım 1939’da TBMM’de yaptığı bir konuşmada “*İçinde bulunduğumuz fevkalade şartların iktisadi hayatımızın nizamını muhafaza etmek için ayrıca kanuni tedbirlere ihtiyaç göstermesi ihtimali vardır*” sözleri Millî Korunma Kanunu’nun ilk habercisi olmuştur. Bu sözle başlayacak olan Korunma Kanunu’nun ilk süreci Recep Peker başkanlığındaki komisyonun “Millî Korunma Kanunu” tasarısını hazırlayıp Meclise sunmasıyla devam etmiştir. Bu kanun tasarısı 70 maddeden oluşmaktadır. Temel amacı 1929 Dünya Ekonomik Krizinin ve İkinci Dünya Savaşı’nın ekonomi üzerindeki etkilerini en aza indirmektir. Hükümete; fiyatları belirleme, ürünlere el koyma ve zorunlu çalışma yükümlülüğü gibi konularda geniş yetkiler veren kanun, 18 Ocak 1940’da TBMM’de kabul edilmiştir.⁷⁴ Kanunun yürürlüğe konulmasıyla yeni bir durum ortaya çıkmıştır. Kanun’un iktisadi yönü Türkiye’deki bütün üretim, tüketim ve ulaştırma kollarını etkilediği için bütün herkese bu kanunun içeriğini ve uygulandığını bildirmek oluşmuştur. Lütfi Oğuzcan da Millî Korunma Kanunu’nun nasıl uygulanacağını bilmeyen esnaf ve tüccarları bilgilendirmek amacıyla “Millî Korunma Mevzuatını Öğrenelim” adlı eserini kaleme almıştır.

Kitap 1945 tarihinde Eskişehir’de Karaa Matbaası’nda basılmıştır. Kitabın kapağında “Kim kimden mal alabilir?” ve “Kim kime mal satabilir?” adlı iki soruya yer

⁷³ Mehmet Korkut Aydın, “Millî Korunma Kanununun Hayata Geçirilişi (1940) ve Tek Parti Dönemi Uygulamaları”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 29, S. 1, Ocak 2019, s. 414.

⁷⁴ Aydın, “Millî Korunma Kanununun Hayata Geçirilişi (1940) ve Tek Parti Dönemi Uygulamaları”, s. 415.

verilmiştir.⁷⁵ Kitap içeriği bu soruların cevabını vermek üzerine hazırlanmıştır. Kitap toplamda 15 sayfadan oluşmaktadır.

Kitabın içeriğinde ilk olarak gruplar belirlenmiştir. Belirlenen gruplar ithalatçı, imalatçı toptancı, perakendeci, ihracatçı olarak ayrılmıştır. Bu gruplar da kendi içinde bölünmüştür. Perakendeciler grubu, sabit perakendeciler ve seyyar perakendeciler şeklinde sınıflandırılmıştır. Daha sonra bu grupların kimlerden mal alabileceği, kimlerden mal alamayacağı, kimlere mal satabileceği ve kimlere mal satamayacağı bölümler şeklinde verilmiştir.⁷⁶

2.1.2. Atatürk ve Mehmetçik

“Atatürk ve Mehmetçik” adlı eser Lütfi Oğuzcan tarafından Gülpınar Basımevinde 1961 yılında Adana’da yayımlanmıştır. Bu eser, Atatürk’ten Hatıralar serisinin ilk kitabıdır. Kitap toplam 48 sayfadan oluşmakta ve yeni baskısı bulunmamaktadır. Kitabın o dönem için fiyatının 2 TL olduğu belirtilmiştir. Lütfi Oğuzcan bu kitabın ön sözündeki “Bilinmeyen Atatürk” başlığında, neden böyle bir seri yazmaya karar verdiğini açıklamaktadır.⁷⁷

1) Kitaptaki Atatürk Hatıraları: “Atatürk’ü Niçin Çok Severiz”, “Atatürk ve Mehmetçik”, “Vatan Elden Giderse”, “Bir Güreş Hikâyesi”, “Oralarını Paşa Görür”, “Biiis, Biis, Biis”, “Atatürk’sün Amma!”, “En Büyük Cananı”, “Bir Ecnebi Generale Verilen Ders”, “Bir de Onbaşı Görsün”, “Mehmetçik’in Müdafaası”, “İnsanların En Bahtıyarı”, “Yatır Para Babasını”, “Dalkavukluk ve Gerçek Sadakat”, “İkimiz de Türk”, “İkimiz de Efe”, “Yüz Başdır Kumandanım!”, “Seni Görmeye Geldik Paşam!”, “Vatan Uğrunda Ölmeye Geldik Paşam!”, “Bu Milletle Neler Yapılmaz”, “Güllüceli Ali”, “İlk Zaferi Kazanan Ben Değilim!”, “Siz İkiniz de Çekilin”, “İşte Türk Askeri Budur!”, “Askerler İhtiyarlamaz”, “Son Mektup”, “Asker Ağlamaz”, “En Büyük Abide”, “Bir Türk’ün Değeri”, “Ölmemem Lazım!”, “Ata’nın Sağ ve Sol Kolu”, “Süngü Tak Hücum!”, “Mareşalin Ere Hitabı!”, “Kimse Vatanımıza Göz Dikemez!”, “Türk Çocuğu Beni Bekliyor”, “Mehmetçik’in Çevresi”.⁷⁸

⁷⁵ Lütfi Oğuzcan, *Millî Korunma Mevzuatını Öğrenelim*, Karaa Matbaası, Eskişehir, 1945, s. 1.

⁷⁶ Oğuzcan, *Millî Korunma Mevzuatını Öğrenelim*, s. 4.

⁷⁷ Oğuzcan, *Atatürk ve Mehmetçik*, s. 3-4.

⁷⁸ Oğuzcan, *Atatürk ve Mehmetçik*, s.1-48.

2) Kitaptaki şiirler: “Mehmetçik Kimdir”, “Serhat Türküsü”, “Cenk Türküsü”, “Mehmetçik’in Ağzından”, “Mehmetçik”, “Askere İlk Gidiş”.⁷⁹

Kitaptaki hikâyelerin ve şiirlerin bir kısmı aynı başlık altında (Atatürk ve Mehmetçik) daha önceki bir tarihte Kuvayi Milliye dergisinde yayımlanmıştır.⁸⁰

2.1.3. Atatürk ve Türk Köylüsü

“Atatürk ve Türk Köylüsü” adlı eser Lütfi Oğuzcan tarafından 1961 yılında Mersin’de yayımlanmıştır. Eser Lütfi Oğuzcan’a ait olan Akdeniz Matbaası’nda basılmıştır. Atatürk’ten Hatıralar serisinin ikinci kitabıdır. Kitap toplam 50 sayfadan oluşmaktadır. Fiyatı basıldığı dönem için 2 TL olarak belirtilmektedir. Serinin bu kitabı, bir devam kitabı olduğu için bir ön söz eklenmeden ilk kitaptaki gibi hikâye, hatıra ve şiir derlemelerinden oluşmaktadır. Kitapta Mustafa Kemal’in de bir köylü çocuğu olduğu ve köylüyü çok sevdiğini, bu nedenle Atatürk ve Türk köylüsü arasında geçen hikâyelerin yazıldığı aktarılmaktadır.⁸¹

1) Kitaptaki Atatürk Hatıraları: “Türk Doğmak Bahtıyarlığı”, “Türkiye’nin Hakiki Efendisi”, “Babasının Tarlası”, “Ona Hakaret Eden Köylü”, “Bu Millet Çiftçi Olmasaydı” “Göbeğine Kadar Sakallı”, “Bu, Sensin, Dur Seni Bir Yol Göreyim!”, “Atatürk ve Şehitler Anası”, “Laiklik Ne Demektir”, “Sende Okumuş Sayılırsın”, “Haydi Be Trava!”, “Atatürk Ağlıyor”, “Atatürk’ü Ağlatan Analar”, “Atatürk ve Dönüş”, “Nereden Kuvvet Aldınız?”, “Millet Adamıydı”, “Aferin Kahvecibaşı”, “Köylü Cemil”, “Sığırtmaç Mustafa’nın Hikâyesi”, “Türk Milletinin Sağduyusu”, “Atatürk ve Kemer Burgazlılar”, “Onu Essahtan Gördü mü?”, “Ona Ciğerimi Vereyim”, “Ah Benim Çakıroğlum!”, “Vekâlet Emrine Alındınız”, “Yirmi Yaşındayım”, “Bu Fasikülün Son Sözü”.⁸²

2) Kitaptaki Şiirler: Atatürk’ün vefat haberi üzerine yakılmış bir ağıt olan “Dikmenli Emine’nin Ağıdı” ve “Mustafa Kemal’i Düşünüyorum” adlı bir şiir yayımlanmıştır.⁸³

⁷⁹ Oğuzcan, *Atatürk ve Mehmetçik*, s. 1-48.

⁸⁰ “Atatürk ve Mehmetçik” kitabı içerisindeki hikâyelerin *Kuvayi Milliye* dergisindeki yayımlandığı yerler için bakınız: *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 3, Haziran 1958, s. 6; S. 4, Temmuz 1958, s. 4; S. 7, Ağustos 1958, s. 4; S. 10, Nisan 1958, s. 4.

⁸¹ Lütfi Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Köylüsü*, Akdeniz Matbaası, Mersin, 1961, s. 5.

⁸² Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Köylüsü*, s. 5-50.

⁸³ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Köylüsü*, s. 5-50.

Serideki bazı hatıra, hikâye ve şiirler Kuvayi Milliye dergisinde yayımlanmıştır. Serinin bu ikinci kitabında da bazı sayfaların alt kısmında konuyla ilgili Atatürk’e ait sözlere yer verilmiştir.⁸⁴

2.1.4. Atatürk ve Türk Kadını

“Atatürk ve Türk Kadını” adlı eser Lütfi Oğuzcan tarafından 1961 yılında Mersin’de yayımlanmıştır. Eser Lütfi Oğuzcan’a ait olan Akdeniz Matbaası’nda basılmıştır. “Atatürk ve Türk Kadını” kitabı Atatürk’ten hatıralar serisinin üçüncü kitabıdır. Toplam 50 sayfadan oluşmaktadır. İlk baskının arkasında kitabın fiyatı 2 TL olduğu yazmaktadır. Kitabın ön sözünde Atatürk ile Türk kadını arasında geçen olayların anlatıldığı belirtilmektedir. Lütfi Oğuzcan bugün her alanda erkeklerle eşit hak ve görevlere sahip olan Türk kadının, bu durumunu Atatürk’e borçlu olduğu dile getirilmektedir.⁸⁵

Serideki bazı hatıralar, hikâyeler ve şiirler Kuvayi Milliye dergisinin 15. sayısında yayımlanmıştır. Dergide yayımlanan yazılar: Hatice Ataca - Hayır Karını Boşayamazsın - Benim Gideceğim Yer’dir.

1) Kitaptaki Atatürk Hatıraları: “Ana Oğul”, “Namus ve Vicdan Borcu”, “Türk Kadını”, “Benim İsmim Kemal Amma”, “Hafız Hanım Aç Yüzünü!”, “Hatice Ataca”, “Kırmızı Beyaz”, “Atatürk Kadın ve Aşk”, “Geri Kalan Bir Evlenme Hikâyesi”, “Bir Başka Evlenme Hikâyesi”, “Bazı Kurbanlar Vereceğiz”, “Nasıl Evlenmişti”, “Atatürk ve Kadınların Askerliği”, “Kadın Süs Değildir”, “Türklerin Güzel Bir Geleneği”, “Ne Güzel Yüz”, “Güzel Nine Nurlu Yüzünü Aç!”, “Güzel Gözlü Hanımefendi”, “Bir Mebusa Verilen Ders”, “Sabiha Gökçen Anlatıyor”, “Gideceksin Yavrum!”, “Vazifenin Başına Git”, “Mustafa Kemal’in İlk Aşkı”, “Bir Başka Macera”, “Kadına Hürmet Lazım”, “Yüksek Kültürde ve Yüksek Fazilette Dünya Birinciliği”, “Hayır Karını Boşayamazsın!”, “Benim Gideceğim Yer”, “Kahraman Türk Kadını Sen Göklere Yükseltilmeye Layıksın”.⁸⁶

2) Kitaptaki Şiirler: Fethi Tevet’ten “Nerdesin?”.⁸⁷

⁸⁴ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Köylüsü*, s. 9-21-25.

⁸⁵ Lütfi Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Kadını*, Akdeniz Matbaası, Mersin, 1961. s. 5.

⁸⁶ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Kadını*, s. 1-50.

⁸⁷ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Kadını*, s. 50.

2.1.5. Atatürk ve Türk Çocukları

“Atatürk ve Türk Çocukları” adlı eser Lütfi Oğuzcan tarafından 1961 yılında Mersin’de yayımlanmıştır. Eser Lütfi Oğuzcan’a ait olan Akdeniz Matbaası’nda basılmıştır. Kitap toplam 48 sayfadan oluşmaktadır. Bu kitap hatıra, hikâye ve şiir derlemelerinden meydana gelmektedir. Lütfi Oğuzcan bu kitapta Atatürk’le Türk çocukları arasında geçen bütün olayların ve Atatürk’ün çocuk konusundaki düşüncelerinin bir arada buluna bilineceğini belirtmektedir. Atatürk’ün çocuğu olmasa da çocuklara ne kadar düşkün olduğunu göstermek için büyük adam, hayatının son yıllarında çocuklara karşı beslediği sevginin tümünü, kendi öz çocuğu gibi sevip koruduğu Ülkü’ye vermiştir denilmektedir. En sonda da kitabın çocukların, Atatürk’ü anlayıp sevmeleri amacıyla yazıldığı için mümkün olduğu kadar her çocuğun kolayca anlayacağı bir dille kaleme alındığı belirtilmektedir.⁸⁸

Kitabın her sayfanın alt kısmında konuyla alakalı Atatürk’e ait şu sözlere yer verilmiştir. Örneğin sayfa 5’te “İki Mustafa Kemal vardır. Biri ben fani Mustafa Kemal, diğeri ulusun daima içinde yaşattığı Mustafa Kemaller idealidir. Ben onu temsil ediyorum.”⁸⁹ Sayfa 8’de “Şahsımız için değil fakat kendinden olduğumuz ulus için elbirliğiyle çalışalım. Çalışmaların en yükseği budur.” Sayfa 13’te “Şurası unutulmamalıdır ki Türk dünyasının en büyük düşmanı komünistliktir. Her görüldüğü yerde ezilmelidir.” sözleri bulunmaktadır.⁹⁰

1) Kitaptaki Atatürk Hikâyeleri: “Atatürk ve Çocukları”, “Çocukları Niçin Çok Severiz?”, “İşte Benim Neslim Bunlar”, “Kırmızı Laleler”, “Bu Bir Mucize mi İdi?”, “Gaziye Sevmez misin?”, “Gazi Bana Kalk Dedi”, “Silahını Tak Dedi”, “Yarının Kahramanı”, “Var Ol Türk Çocuğu!”, “Çocuk Hükümdardan Bile Üstündür”, “Atatürk ve Küçük Necla”, “Hepimizin Babası Atatürk”, “Okul Kaçaklarına Verilen Ders”, “Türk Ulusunu Kim Kurtardı”, “Ben Eğilmem!”, “O Hepimiz Gibi Bir Çocuk”, “Atatürk’ün Çocukluğuna Dair Kendi Anlattıkları”, “İki Devrim Arasındaki Benzerlik”, “Atatürk’ün Manevi Çocukları”, “Dünyada En Gerçek Uyarıcı Bilimdir”,

⁸⁸ Lütfi Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Çocukları*, Akdeniz Matbaası, Mersin, 1961, s. 3-4.

⁸⁹ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Çocukları*, s. 5.

⁹⁰ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Çocukları*, s. 13.

“Leyla ile Mecnun”, “Atatürk ve Küçük Ülkü”, “Atatürk’ün Sevdığı Çocuk Ülkü ve Annesi Neler Anlatıyor”, “Küçük Mustafa Nasıl “Kemal” Oldu?”.⁹¹

2) Kitaptaki Şiirler: “Oğuz Oğulları”, “Tuna”, “Önderi Dinlerken”.⁹²

2.1.6. Atatürk ve Türk Gençliği

“Atatürk ve Türk Gençliği” adlı eser Lütfi Oğuzcan tarafından 1966 yılında Mersin’de yayımlanmıştır. Eser Lütfi Oğuzcan’a ait olan Yılmaz Matbaası’nda basılmıştır. “Atatürk ve Türk Gençliği” kitabı Atatürk’ten Hatıralar serisinin beşinci ve son kitabıdır. Kitap toplam 48 sayfadan oluşmaktadır. Bu ilk baskının arkasında kitabın fiyatı 2 TL olarak belirtilmektedir.⁹³

Kitabın ön sözündeki “Atatürk ve Türk Gençliği” başlığı adı altında kitabın amacı şöyle belirtilmektedir: “*Bu kitapçık, Atatürk’ün Türk gençliğine olan güven ve inancını kendi ölçüsünde sizlere tanıtmak amacı ile hazırlanmıştır*”. Bu bölümde gençliğin kısa bir tarifi de yapılmıştır. Kitapta gençliğin sadece yaş ile sınırlandırılmasının yanlış olduğuna; duygu, düşünce, dinamik ve enerjik olan herkesin genç sınıfına girebileceğine değinilmektedir.⁹⁴

1) Kitaptaki Atatürk Hatıraları: “Atatürk’e Göre Türk Gençliği”, “Ya Kabiliyetsizlerin Başında Olsaydım”, “Şeyhlerin Tahsisatı mı Vardı?”, “Gençliğe İnan Beyim”, “Gençliğe Dayan Beyim”, “Bayanla Bayı Götürsünler!”, “Türk Sporcularına Meslek Düsturu”, “Mustafa Kemaller 20 Yaşındalar”, “Atatürk Arkanda Biz Varız!”, “Bir Dileğin Var mı Hüseyin?”, “Şuurlu ve Zinde Gençlik”, “Gençlik ve Neşe”, “Atatürk Bizden Biridir”, “Eğleniniz Gülünüz”, “Bu Toprağın Tarihi, Türkiye’ye Kin Yakışmaz”, “İşte Benim Doğduğum Tarih”, “Mustafa Kemal’in Mustafa Kemal’i İmtihani”, “Yarının Büyükleri Size Güveniyorum!”, “En Büyük Kaynak”, “Toprağınızı Tanımalısınız Çocuklar!”, “Geliyor Geliyor!”, “Sağ Ol Var Ol!”, “Bu Bayramlar ve Yarınlar Sizindir!”, “Babasına Hayrı Olmayan”, “Yaşamalısın Çocuğum!”, “Eyvah Geliyorlar”, “Size İhtiyacımız Olacak”, “Atatürk’ün İmtihan Ettiği Yüzbaşı”.⁹⁵

⁹¹ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Çocukları*, s. 1-48.

⁹² Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Çocukları*, s. 28,47-48.

⁹³ Lütfi Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Gençliği*, Yılmaz Matbaa, Mersin, 1966, s. 3.

⁹⁴ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Gençliği*, s. 3.

⁹⁵ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Gençliği*, s. 1-48.

2) Kitaptaki Şiirler: Lütü Oğuzcan'a ait olan "O!" şiiri.⁹⁶

3) Atatürk'ün Kaleminden: Atatürk'ün Türk Gençliğine Hitabı.⁹⁷

Serideki şu hatıra, hikâye ve şiirler yine Kuvayi Milliye dergisinde yayımlanmıştır: İşte Benim Neslim Budur - İlk 19 Mayıs Bayramı - Cumhuriyetin Emanet Edildiği Gençlik, "Yaşamalısın Çocuğum - Şeyhlerin Tahsisatı mı Vardı? - Şuurlu ve Zinde Genlik - Gençlik ve Neşe"dir.

Kitabın sayfalarının alt kısmında Atatürk'e ait şu sözlere yer verilmiştir: "*Biz Türkler bütün tarihımız boyunca hürriyet ve istiklale timsal olmuş bir milletiz*". "*Hakikaten milletin sinesinde serbest bir fert olmak kadar dünyada bahtiyarlık yoktur*". "*Ne kadar zengin ve müreffeh olursa olsun, istiklalden mahrum bir millet, medeni insanlık karşısında uşak olmak mevkiinden yüksek bir muameleye liyakat kazanamaz*".⁹⁸

2.1.7. Bizim Hikâyeler

"Bizim Hikâyeler" adlı eser Lütü Oğuzcan tarafından 1950 yılında Adana'da yayımlanmıştır. Eser Lütü Oğuzcan'a ait olan Türkedoğru Matbaası'nda basılmıştır. Toplam 75 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın fiyatı arka kapak kısmında 100 kuruş olarak belirtilmektedir. Kitap Lütü Oğuzcan'ın kendi anılarından, Birinci Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı'yla ilgili edindiği hikâyelerden oluşmaktadır. Lütü Oğuzcan kendisinin de asker olmasından dolayı anlattığı hatıralar İstiklal Savaşı dönemi için önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.⁹⁹

Lütü Oğuzcan, bu hikâyelere de neden bizim hikâyeler dediğini şöyle açıklamaktadır: "*Onlara bizim hikâyeler dedim. Bizim olan, bizden olan her şeyin değer kazandığı bu ilerleme devrinde bunlara da bir kıymet verileceğini umarım*".¹⁰⁰

Kitapta bazı başlıklardan sonra konuyla alakalı Millî Mücadele yıllarında Mersin'de bulunan komutanlar ile ilgili bilgiler verilmektedir. "Atma Be Mehmet" başlığında, Pozantı'da bulunan Fransız taburunun komutanı Binbaşı Menil'e ve "Kim Bilir Belki

⁹⁶ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Gençliği*, s. 6.

⁹⁷ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Gençliği*, s. 5-6.

⁹⁸ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Gençliği*, s. 7-9.

⁹⁹ Lütü Oğuzcan, *Bizim Hikâyeler*, Türkedoğru Basım Evi, Adana, 1950, s. 4.

¹⁰⁰ Oğuzcan, *Bizim Hikâyeler*, s. 4.

de” başlığında 132. Piyade Alayı Komutanı Şehit Kaymakam (Yarbay) Yusuf Ziya hakkında bilgiler aktarılmaktadır.¹⁰¹

Kitaptaki Bölümler: “Şehit Çavuşun Aysel’i”, “Bizim Oğlan Ataş Olmuş”, “Acaba Adı Neydi?”, “Yitiğin Armağanı”, “Türkmen Kızı”, “Viy Anam”, “Onu Nasıl Unutabilirim”, “Önce Kurtuluş”, “Öksüz Top ve Marifetleri”, “Atma Be Mehmet”, “Nur Yüzlü İhtiyar Yavuz Çocuk”, “Mestan Oğlu Hasan”, “Kim Bilir Belki de”, “Son Nişan”dır.¹⁰²

2.1.8. Bu Millet Ölmez

“Bu Millet Ölmez” adlı eser Lütfi Oğuzcan tarafından 1966 yılında Mersin’de yayımlanmıştır. Eser, Kültür Matbaası’nda basılmıştır. Eserin içeriği incelendiğinde Atatürk’ten Hatıralar serisi gibi anı, hatıra ve şiir derlemesinden meydana geldiği görülmektedir. Atatürk’ten Hatıralar serisinden farklı olarak Kurtuluş Savaşı ve Kuva-yı Milliye ile ilgili önemli kişi ve olaylar konu alınmaktadır.¹⁰³

Kitap toplam 74 sayfadan oluşmaktadır. O dönemki fiyatı kitabın arka kapağında 5 lira olarak belirtilmiştir. Kitabın iç kapağında da gelirlerinin %25’inin Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti Mersin şubesine bırakılacağı yazmaktadır.¹⁰⁴

Lütfi Oğuzcan, kitabın amacının Kuva-yı Milliye ruhunu yaymak ve yaşatmak olduğunu belirtmektedir. Kitap ilk olarak 1950 yılında “Bizim Hikâyeler” adı altında ve 14 hikâye halinde kaleme alınmıştır. Lütfi Oğuzcan kitaptaki hikâyelerin bir tarihi kronoloji ile yazılmadığını ancak İstiklal Savaşı ve Kuva-yı Milliye için önemli bir kaynak olduğunu söylemektedir.¹⁰⁵ Kitabın tanıtım ve reklamı da Kuvayi Milliye dergisinde yapılmıştır.

1) Kitapta Yayımlanan Lütfi Oğuzcan Hatıraları: “Bu Millet Ölmez”, “Vah Hasan Çavuşum Vah!”, “Acaba Adı Neydi?”, “Vay Anam”, “Türkmen Kızı”, “Bir Damlada Bir Deniz!”, “Onu Nasıl Unutabilirim!”, “Ene Mazlum Ya Efendi Ene Mazlum!”, “Bizim Oğlan Ataş Olmuş”, “Ana, Oğul”, “Sağ Elim Mustafa Kemal’de”, “Güneş

¹⁰¹ Oğuzcan, *Bizim Hikâyeler*, s. 71.

¹⁰² Oğuzcan, *Bizim Hikâyeler*, s. 1-75.

¹⁰³ Lütfi Oğuzcan, *Bu Millet Ölmez*, Kültür Matbaası, Mersin, 1966, s. 5.

¹⁰⁴ Oğuzcan, *Bu Millet Ölmez*, s. 5.

¹⁰⁵ Oğuzcan, *Bu Millet Ölmez*, s. 5.

Şark'tan Doğuyordu", "Şehit Çavuşun Aysel'i", "Ah Rumeli!", "O Senin Babandı Hasancağlu!".¹⁰⁶

2) Kitapta Yayımlanan Lütfi Oğuzcan'ın Şiirleri: "Mehmetçik Kimdir?" "Aldı Hasibe Anne", "Ah Şu Dağlar!", "Çukurova Kurtuluş Marşı", "Vatan - Millet - Uyan!", "Mehmet'e Sesleniş", "Kutlayalım Orduyu!".¹⁰⁷

2.1.9. Millî Mücadele'de Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlemi

"Millî Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlemi" adlı eser Lütfi Oğuzcan tarafından 1966 yılında Mersin'de yayımlanmıştır. Eser Kültür Matbaası'nda basılmıştır. Toplam 43 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın safi gelirinin %25'i Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti Mersin Şubesine teberru edileceği yazmaktadır.¹⁰⁸

Kitapta Kuva-yı Milliye döneminde yaşanan bayrak indirme ve çekme ile ilgili olay ve hikâyeler anlatmaktadır. Kitabın yazılış amacının ise binlerce şehit ve gazilerin canlarını ve kanlarını harcadıkları bayrak konusunda, genç kuşaklara bir şeyler anlatabilmek için olduğu dile getirilmiştir.¹⁰⁹

Kitapta ilk bölüm "Maraş Burçlarında Bayrak" başlığını taşımaktadır. Bu bölümde Millî Mücadele Dönemi Maraş tarihi "İlk Kurşun, Bayraksız Namaz Olmaz" başlıkları altında anlatılmıştır.

İkinci bölüm "Mersin'de Bayrak Özlemi"dir. Bu hikâyelerin Şerif Genç'in, İşgalin Kara Günlerinde Mersin'de Jandarma Taburu notlarından alındığı belirtilmektedir. Mersin'de bayrak çekme olayı 14 Temmuz günü gerçekleşmiştir. Bu tarih Fransız İhtilali'nin başlangıcı (Bastille Baskını) olan tarihtir. O gün bütün Mersin'e, Fransız bayrakları asma emri verilmiştir. Mobilyacılık yapan Beyrutlu Mehmet, Fransız bayrağını asmayı reddedip olay çıkarınca mahkemede yargılanmış ve atıldığı hapisaneden kaçarak Kuva-yı Milliye'ye katılmıştır.¹¹⁰

¹⁰⁶ Oğuzcan, *Bu Millet Ölmez*, s. 1-74.

¹⁰⁷ Oğuzcan, *Bu Millet Ölmez*, s. 1-74.

¹⁰⁸ Lütfi Oğuzcan, *Millî Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlem*, Kültür Matbaası, Mersin, 1966, s. 4-5.

¹⁰⁹ Lütfi Oğuzcan, *Millî Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlem*, s. 4-5.

¹¹⁰ Oğuzcan, *Millî Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlem*, s. 21-23.

Diğer bir bölüm “Hatay Davasında Bayrak”tır. Burada Hatay’ın 1921 yılında Ankara Antlaşması’yla bağımsız bir irade şartı ile Fransızlara bırakıldığı yazılmaktadır. Bu bölümde Hatay meselesiyle ilgili farklı tarihlerde gerçekleşmiş hikâyeler aktarılmaktadır. Bu hatıralar Tarık Mümtaz Bey’in Hatay Albümü’nden derlenmiştir. Hatay davası üzerine anlatılan hikâyeler şunlardır: “Kurtuluşun İlk Müjdesi, Onlar Bize Gelmezlerse, Anavatan Kokusu, Bayrak Aşkı, Bu Bayraktan Ne Fenalık Gördünüz”.¹¹¹

2.1.10. Kurtuluş Savaşı’nda İçel

“Millî Mücadele’de İçel” adlı eserin yazılması için Kurtuluş Savaşı’nda İçel Tarihini Yazma Komitesi adında bir komisyon oluşturulmuştur. Sekiz kişilik komisyon Mithat Toroğlu, Lütfi Oğuzcan, Hasan Akıncı, Osman Muzaffer Koçaşoğlu, S. Fikri Mutlu, Ömer Nazmi Çiftçi, Zekeriya Karayaylalı, Şeref Genç’ten oluşmaktadır. Komisyon başkanı Mithat Toroğlu, rapor yazarı Lütfi Oğuzcan’dır.¹¹²

Komiteye alınan ilk kararlara göre:

- A. Mersin ve Tarsus’un kısa tarihçesi ve Millî Mücadele’de Muş, Gülnar ve Silifke bölümlerinin yazılmasına
- B. İşgal öncesi durum ile işgal sırasında Mersin’de geçen olayları yazma görevi Şeref Genç’e
- C. Kavaklıhan grubunda ve Tarsus ova kısmında geçen savaşları yazma görevi Ömer Çiftçi ve Zekeriya Karayaylalı’ya
- D. Tarsus’ta Kar Boğazı Savaşı’nda Fransız taburunu nasıl esir edildiği Hasan Akıncı’ya
- E. Mersin ve Tarsus Cephesinde vuku bulan diğer baskın ve savaşların doğrudan doğruya komiteye bu savaşları yapan kişilerin huzurunda yazılmasına karar verilmiştir.¹¹³

¹¹¹ Oğuzcan, *Millî Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlemi*, s. 35-38.

¹¹² Lütfi Oğuzcan, “Kurtuluş Savaşı’nda İçel Konusu Üzerinde Düşünceler”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 128, Nisan 1971, s. 3.

¹¹³ Komite, *Kurtuluş Savaşı’nda İçel*, s. 23.

Eser 1966 yılında Mersin’de yayımlanmıştır. Millî Mücadele’de İçel’le ilgili bugüne kadar birçok eserler yazılmış olsa da bunlar bölgede meydana gelen olayları tam manasıyla yansıtmadığı için böyle bir esere gerek duyulduğu belirtilmektedir. Kitabın ilk baskısı Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti Mersin Şubesi Yayınları tarafından yapılmıştır. Kitaptan elde edilen gelir, Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyetine bağışlanmıştır.¹¹⁴

Eser şu bölümlerden oluşmaktadır:

1. Tarihte İçel, Mersin ve Tarsus.
2. Bölgede İşgal Öncesi Durum.
3. İşgal ve İşgal Sırasında Olup Bitenler.
4. Mersin’de Tertiplenen İlk Kuva-yı Milliye Nasıl Kuruldu.
5. Kurtuluş Davasında Mut, Silifke, Gülnar, Anamur ve Ermenek.
6. Kuva-yı Milliye’nin İşgal Bölgesine Girişi ve İlk Olaylar.
7. Müdafa-i Hukuk Teşkili, Gördüğü Hizmetler, Hükümet Teşkili, İaşe İşleri.
8. Grup ve Müfrezelerin Kuruluşu ve Konuşlanışı.
9. Mersin ve Tarsus Cephelerindeki Baskın ve Savaşlar.
10. Ankara Antlaşması ve Kurtuluş.¹¹⁵

2.1.11. Adsızın Defteri

Lütfi Oğuzcan roman kategorisinde olan bu eserini 1928 tarihinde yazmaya başlamıştır. Bir bölümünü yazdıktan sonra Yeni Mersin gazetesinde “İnkisar ve İntihar” başlığı altında yayımlanmaya başladığını belirtmektedir.¹¹⁶ 1928’den 1941’e kadar bu romanı yazmayı bırakıp Eskişehir’de bulunduğu 1941’de tekrar yazmaya başladığı eserini, “Münir Meral” adında ki bir dostuna ithaf ederek yazmaya devam etmiştir. Lütfi Oğuzcan, Mersin’de bulunduğu 1952 tarihinde eserini Akdeniz gazetesinde yayımlamayı düşünmüş ancak şartların elvermeyişinden dolayı

¹¹⁴ Komite, *Kurtuluş Savaşı’nda İçel*, s. 23.

¹¹⁵ Komite, *Kurtuluş Savaşı’nda İçel*, s. 20.

¹¹⁶ Lütfi Oğuzcan, “Adsızın Defteri”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 125, Ocak 1971, s. 25.

yayımlayamamış ve Kuvayi Milliye dergisi okuyucusuna armağan ettiğini duyurarak bu dergide yayımlamıştır. Romanın tamamlanmış hali 65 sayfadan oluşmaktadır. Roman 1969 yılında Mersin’de Doğru Öz Matbaası’nda basılmıştır. Lütfi Oğuzcan romanın teknik bakımından birçok eksikliği olduğunu belirtip, tek değerinin ise yaşanmış bir hikâyeden alındığını söylemektedir.¹¹⁷

Romanın dergideki yayımlandığı yerler 125. sayının 25-27 ve 30. sayfasında; 127. sayının 26-28. sayfasında; 129. sayının 18-21. sayfasında; 130. sayının 18-21. sayfasında; 132. sayının 15-16. sayfasında; 133. sayının 13-15 ve 29. sayfasında; 134. sayının 14-16. sayfasında; 136. sayının 17. sayfadır.

2.1.12. Kızılay’ın Kızı

“Kızılay’ın Kızı” romanının kitaplaştırılmış hali bulunamamıştır. Bu nedenle bu eseri Kuvayi Milliye dergisi ve Türkedoğru gazetesinde yayımlanan bölümler üzerinden incelenmiştir. Konusunu tamamıyla Millî Mücadele yıllarından alan eser, 1935’te İstanbul’da yazılmaya başlanmıştır.¹¹⁸ Roman ilk olarak 1948 yılında Türkedoğru gazetesinde yayımlanmıştır. Türkedoğru gazetesinde yayımlanan romanın içeriğinde ilk önce tarihe gönderme yapılarak Türklerin kazandığı zaferler sıralanmış ve övgü dolu sözlerle bu savaşlar anlatılmıştır. Daha sonra 1953 tarihinde Yeni Mersin gazetesinde tarihi ve millî roman adıyla okuyuculara sunulmuştur.

Roman, Kuvayi Milliye dergisinde “Sakarya Sakarya” başlığı ile başlamaktadır. Sakarsa Meydan Muharebesi edebi bir üslup kullanılarak anlatıldıktan sonra “Kızılay’ın Kızı” romanına geçilmektedir.¹¹⁹

Romanın konusu ise Kızılay’da görevli Selma hemşire ve asker olan Doğanay Bey arasında geçmektedir. Doğanay Bey, Sakarya Meydan Muharebesi’nde görevli bir subayken yaralanıp Kızılay’da tedavi gördüğü sırada başlayan aşk iki karakteri de sarmıştır. Romanda sadece aşk konusu üzerinde durulmamıştır. Kurtuluş Savaşı yıllarındaki olaylar üzerinden gerçeğine sadık kalınarak tasvirler yapılmaktadır. Bunlardan birisi sayı 106’daki “İlk Kurşun” başlığıdır.¹²⁰ Bu başlık altında Maraş’ta

¹¹⁷ Oğuzcan, “Adsızın Defteri”, s. 25.

¹¹⁸ Lütfi Oğuzcan, “Kızılay’ın Kızı”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 103, Mart 1969, s. 22.

¹¹⁹ Oğuzcan, “Kızılay’ın Kızı”, s. 23.

¹²⁰ Oğuzcan, “Kızılay’ın Kızı”, s. 25.

ilk kurşunun nasıl atıldığı aslına sadık kalınarak yazılmaktadır. Yine romanın “Maraş Burçlarında Bayrak” başlığı da Maraş’ın nasıl düşmandan kurtarıldığına değinmektedir.¹²¹ Yani roman bir aşk hikâyesiyken aynı zamanda Millî Mücadele’nin bütün cephelerinden izler yansıtmaktadır.

Romanın Kuvayi Milliye dergisinde yayımlandığı yerler aşağıda verilmiştir: 103. sayının 22-25. sayfasında; 104. sayının 24-26. sayfasında; 105. sayının 22-26. sayfasında; 106. sayının 23-25. sayfasında; 107. sayının 19-22 ve 30. sayfasında; 108. sayının 22-25. sayfasında; 109. sayının 22-24. sayfasında; 110. sayının 24-26. sayfasında; 111. sayının 25-26. sayfasında; 112. sayının 21-24 sayfasında; 113. sayının 27-30. sayfasında; 114. sayının 24-26. sayfasında; 115. sayının 25-28. sayfasında; 116. sayının 27-28. sayfasında; 117. sayının 26-28. sayfasında; 118. sayının 18-21. sayfasında; 119. sayının 26-28, sayfasında; 120. sayının 23-25. sayfasında; 121. sayının 26-29. sayfasında; 122. sayının 27-29. sayfasında; 123. sayının 25-16. sayfasında.

2.2. Şiirleri

Lütfi Oğuzcan gençlik yıllarından itibaren edebiyatla ilgilenmiş bir kişidir. Özellikle nesir türünde yazmakla beraber şiir alanında da eserler vermiştir. Lütfi Oğuzcan’ın şiirleri konusunu genellikle Millî Mücadele Dönemi’nden almaktadır.¹²² Bunun yanında aşk ve sevgi gibi konulardan oldukça uzaktır. Şiirlerinin pek çoğu kendisine ait olan Kuva-yı Milliye ve Her Yönde Türk’e Doğru dergisinde yayımlanmıştır.

Kuvayi Milliye dergisinin 167. sayısından itibaren Dürdane Yeşil tarafından “Lütfi Oğuzcan’dan Bir Demet - Bulunmuş Sahifeler” başlığı altında Lütfi Oğuzcan’ın şiirleri yayımlanmıştır. Bu bölümde on yedi şiir bulunmaktadır.

Lütfi Oğuzcan’ın en ünlü şiirlerinden biri “Mehmetçik Kimdir”.¹²³ Kuvayi Milliye dergisinde yayımlanan bu şiirinde, Türk askerinin tarihine bir vurgu yapılmıştır.

¹²¹ Oğuzcan, “Kızılay’ın Kızı”, s. 19.

¹²² Dürdane Yeşil, “Lütfi Oğuzcan’dan Bir Demet - Bulunmuş Sahifeler”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 167, Temmuz 1974, s. 29.

¹²³ Lütfi Oğuzcan, “Mehmetçik Kimdir”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 3, Haziran 1958, s. 7.

Mehmetçik Kimdir?

Oğuzhan dediler bir zaman ünlü ismine
Atilla oldu boyun eğdi papalar bile
Hint'te Babür şeklinde görünen kudret oydu
Gazneli Mahmut dahi aynı soyun oğluydu
Kılıçaslan oldu ün saldı haçlı iline
Bir zamanlar Alparslan diye göründü yine
Fatih diye adlandı kayserlerle savaştı
Yavuz oldu bir zaman yedi iklim dolaştı
Barbaros, Köprülü, Sokullu, Merzifonlu
Baltacı, Nevşehirli aynı soyun öz oğlu
Masal değil bu zafer dolu şan dolu kütük
Çelenk ördü adına önderimiz Atatürk
Mehmetçik bu dünyanın yenilmeyen aslanı
Bugün de Türk erleri taşıyor aynı kanı
Evet, aynı kan akıyor tarihle beraber
Aynı kahramanlık ki kıyamete dek gider
Sorulur mu Mehmetçik kimdir, nedir, necidir
Tarihe sığmayan şey nasıl kaleme gelir?
Cihan tutan destanı sahifeler alır mı?
Mehmetçik'in adı hiç korkmadan anılır mı?

27 Nisan olaylarında şehit verilen Turan Emeksiz için 31 Mayıs 1960 tarihinde "Turan'ın Aziz Ruhuna" adlı şiir yayımlanmıştır.¹²⁴ Şiirin başında da bütün şehitlere ithaf ediyoruz ibaresi bulunmaktadır.

Turan'ın Aziz Ruhuna

Kim diyor emeksiz?
Bir milletin emeği üzerindeydi onun,
Bir milletin gözü, göz nuruydu o,
Atatürk inkılabından doğduydu o!
Kim demiş ona kefensiz
Bir milletin umuduydu o,
Türk'ün öz oğluydu o
Sevgiden kefen dokuduk,
Gözyaşlarımızı onu tertemiz yıkayan
Ne emeksiz, ne kefensizdi o!
Kim diyor ona mezar?
Kalplere gömülenler olur mu adsız?
Anıt oldun dikildin gönlümüze,
Hürriyet şehidi olur mu adsız, vatansız, kefensiz, mezarsız?
Gömelim seni gel tarihe desem sığmazsın
Akif demişti bunu gerçekten sığmazsın

¹²⁴ Lütfi Oğuzcan, "Turanın Aziz Ruhuna", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 27, Haziran 1960, s. 12.

Kim demiş sana emeksiz?
Kim diyor kefensiz?
Ey şehit oğlu şehit
Gönüller mezarın, Türk'tü adın
Turandan geldin, tarihe daldın

Lütfi Oğuzcan, Adana'nın kurtuluş yıl dönümü için "Çukurova Kurtuluş Marşı" adlı şiir yazmıştır.¹²⁵

Çukurova Kurtuluş Marşı

Tarihin seyri Türk'ün aleyhine dönmüştü
Dört taraf kıpkızıl bir çembere örtülmüştü
Çukurova Türk'ün öz yurdu bile düşmana
Bir zafer armağanı olarak sunulmuştu
Ey inci Mersin, yeşil Tarsus, güzel Adana
Nasıl bırakırdık biz sizi alçak düşmana
Çukurovalıyız biz Türk'ün asıl, öz oğlu
Koruduk yurdumuzu saldı düşmana doğru
Yoktu top tüfek fakat bayrağımız iman dolu
Damla idik sel olduk açıldı ülkü yolu
Ey inci Mersin, yeşil Tarsus, güzel Adana
Üç armağansınız siz büyük ana vatana
Şimşek olduk gürledik yıldırımlar misali
Kırdık geçtik, şeref öldük dönmedik geri
Çukurovalı adı titretti gökle yeri
Ey inci Mersin, yeşil Tarsus, güzel Adana
Bırakmazdık elbette sizi namert düşmana
Bu işte bize ünlü Mustafa Kemal başta
Yattığımız yer toprak, yastığımız sert taşı
Ak nineler, gelinler, kızlar hepsi savaştı
Ana yurt bu imanla kurtuluşa ulaştı
Ey inci Mersin, yeşil Tarsus, güzel Adana
Şerefle bağladık biz sizi ana vatana

Lütfi Oğuzcan 14 Nisan 1973 tarihinde Cumhuriyetin 50. yılına özel bir marş yazmayı düşünmüş ve 10. Yıl Marşı'nın veznini esas alarak "50. Yıl Marşı" adlı şiiri yazmıştır. Yazılan bu şiir ilk olarak Millî Eğitim Bakanlığına arz edilmiştir. Daha sonra Lütfi Oğuzcan tarafından Kuvayi Milliye dergisi okuyucularına armağan edilmiştir.¹²⁶

¹²⁵ Lütfi Oğuzcan, "Çukurova Kurtuluş Marşı", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 42, Ocak 1962, s. 16.

¹²⁶ Lütfi Oğuzcan, "50. Yıl Marşı", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 155, Temmuz 1973, s. 16-17.

50. Yıl Marşı

Savaşlar devri geçti, geldi çalışmak devri.
Elli yılda getirdik meydana bin eseri.
Demokrasi bunların en başında geleni
Eserleri yaratan, yaşatanlar bizleriz
Atatürkü, devrimci, milliyetçi Türkleriz
Atatürk'ün eserleri omuzlarda yükseldi
Çalışmak ön hedefti, yükselmeye temeldi
Yolumuz onun yolu biz o yolu izleriz
Atatürkü, devrimci, milliyetçi Türkleriz
On yılda on beş milyonluk öğündük bir zaman
Kırk milyona ulaştık öğrensin bunu cihan
İnsanlığa önderlik bize en çok yaraşan
Medeniyet öncüsü, meşalesi bizleriz
Atatürkü, devrimci, milliyetçi Türkleriz
Atatürk ne demişti: Türk önde, Türk ileri!
İleride daima en önde Türk'ün yeri
Yemin ettik milletçe artık dönmeyiz geri
Tarih boyu en önde, insanlığa önderiz
Atatürk ne demişti: Türk önde, Türk ileri
Gececeğiz bugün de her alanda en öne
Türk adı yükselecek önde olacak yine
Yurttaş durma haykır, "Ne Mutlu Türküm Diyene"
Yolumuz onun yolu, biz bu yolu izleriz
Atatürkü, devrimci, milliyetçi Türkleriz

Lütfi Oğuzcan'ın yayımlanmış diğer şiirleri:

Hatay'a Hasret	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 10, sayfa 4.
Mustafa Kemal'i Düşünüyorum	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 20, sayfa 3
Selam	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 27, sayfa 10-11
Dün	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 52, sayfa 6-7.
Mustafa Kemal'in Askerleri	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 63, sayfa 3.
O	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 99, sayfa 9.
Selam Sana Kadirli	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 115, sayfa 22.
Her Yönde Türk'e Doğru	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 1, sayfa 8.
Parola	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 166, sayfa 28.
Bir Ateş Genç	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 172, sayfa 13.
Mehmetçik	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 173, sayfa 25.
Hürriyet	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 176, sayfa 26.

Fazilet	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 177, sayfa 12.
Babadan Oğula	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 177, sayfa 4.
Yolumuz Onun Yolu	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 167, sayfa 29.
Dava	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 176, sayfa 26.
Ders veya Gaflet	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 176, sayfa 27.
Kıbrıs	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 177, sayfa 12.
Meşrutiyet	Kuvayi Milliye Dergisi, Sayı 176, sayfa 26.
Parola	Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi, Sayı 1, sayfa 9.
Mehmetçik Kimdir	Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi, Sayı 7-8, sayfa 1.
Altı Ok	Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi, Sayı 15, sayfa 1.
İki Baş	Türkedoğru Gazetesi, Sayı 1, sayfa 1.
Yaşa ve Unutma	Türkedoğru Gazetesi, Sayı 5, sayfa 3.

2.3. Hikâyeleri

Lütfi Oğuzcan'ın hikâyeleri oldukça fazladır. Kendi yazdığı hikâyelerle birlikte Kuva-yı Milliye ve Kurtuluş Savaşı yıllarından, cephe olaylarını anlatan birçok hikâyeyi de derleyip yayımlamıştır. Bu hikâyeleri Her Yönde Türk'e Doğru dergisi, Türkedoğru gazetesi, Akdeniz Gazetesi, Kuvayi Milliye dergisi gibi kendine ait olan dergi ve gazetelerde yayımlamıştır. Daha sonra yayımladığı bu hikâyelerin bazılarını derleyip kitap olarak bastırmıştır. Bu serler şunlardan oluşmaktadır: “Atatürk ve Mehmetçik”¹²⁷, “Atatürk ve Türk Köylüsü”¹²⁸, “Atatürk ve Türk Kadını”¹²⁹, “Atatürk ve Türk Çocukları”¹³⁰, “Atatürk ve Türk Gençliği”¹³¹, “Bizim Hikâyeler”¹³², “Bu Millet Ölmez”¹³³, “Millî Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlemi”¹³⁴. Bu hikâyeler Kuva-yı Milliye ruhunu yaşamak ve yaşatmak, o yılları unutmamak ve unutturmamak için yazılmıştır.

¹²⁷ Oğuzcan, *Atatürk ve Mehmetçik*, s. 3-4.

¹²⁸ Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Türk Köylüsü”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 9, Aralık 1958, s. 4-5.

¹²⁹ Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Türk Kadını”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 15, Haziran 1959, s. 4-5.

¹³⁰ Oğuzcan, *Atatürk ve Türk Çocukları*, s.3.

¹³¹ Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Türk Gençliği”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 28, s. 4-5, Temmuz 1960; S. 45, Mayıs 1964, s. 4-5.

¹³² Oğuzcan, *Bizim Hikâyeler*, s. 4.

¹³³ Oğuzcan, *Bu Millet Ölmez*, s. 1-74.

¹³⁴ Oğuzcan, *Millî Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlem*, s. 4.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

LÜTFİ OĞUZCAN'IN ÇIKARDIĞI GAZETE VE DERGİLER

3.1. Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi

3.1.1. Kuruluşu ve Yapısı

Her Yönde Türk'e Doğru dergisi, Mart 1945 tarihinde yayımlanmaya başlanmıştır. Derginin sahibi ve müdürü Ö. N. Bartu'dur. 14. sayıda derginin sahibi T. Özeren olarak değişmiştir. Lütfi Oğuzcan ise 19. sayıya kadar derginin yazarlarından. 19. sayıdan itibaren derginin sahibi ve fiilen idare edeni Lütfi Oğuzcan olmuştur.

Dergi ismini, İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun "Türkedoğru" eserinden almıştır. Lütfi Oğuzcan, "Türkedoğru" adına "Her Yönde" sözü eklenerek "Her Yönde Türk'e Doğru" adının oluşturulduğunu belirtmektedir. Lütfi Oğuzcan "*Garp medeniyetine temessül ederken kendi kültürümüzü ve bu kültürden doğan öz benliğimizi kaybetmemek davası, davamızdır*" sözleriyle dergiye neden bu ismi verdiğini açıklamaktadır.¹³⁵

Her Yönde Türk'e Doğru dergisinin sloganı, "İlimde, Fende, Sanatta, Duyuşta, Düşünüşte Türkedoğru"dur. Sloganından da anlaşılacağı gibi, siyaset hariç birçok konuyu yayın faaliyetlerine dâhil etmektedir. Yapı itibarıyla sanatsal yönü ağır basan bir dergidir. "*Adımız andımızdır*" ifadesinden hareketle yayınlarının, milliyetçilik çerçevesinde olacağı anlaşılmaktadır.¹³⁶ Derginin içeriği incelendiğinde milliyetçi şiirlere yer verildiği görülmektedir. Derginin 7-8. sayının kapağında "*Hepimizin ve hepinizin dergisidir*" ifadesi yer almaktadır.¹³⁷ Bu ifadede da anlaşılan derginin toplumun bütün kesimine hitap etmek istediğidir. Temmuz 1947 tarihli 22. sayısından itibaren dergi başlığı yeniden değişikliğe uğramıştır. "Türkdoğru" başlığının altına "*Türkçü ve Türkiyeci Dergi*" ibaresi ilave edilmiştir. Derginin kapak kısmına 25. sayısından sonra bir Bozkurt ve Güneş amblemi eklenmiştir.¹³⁸

¹³⁵ Mesut Erşan, "Eskişehir'de Türkçü Bir Dergi: Türk'e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan", *Türk Yurdu Dergisi*, S. 325, Eylül 2014, s. 58.

¹³⁶ Lütfi Oğuzcan, "Niçin Türkedoğru", *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 1, Mart 1945, s. 4.

¹³⁷ *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 7-8, Ekim 1945.

¹³⁸ Erşan, "Eskişehir'de Türkçü Bir Dergi: Türk'e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan", s. 58.

Her Yönde Türk’e Doğru dergisinin idare yerinin sık sık değiştiği görülmektedir. İlk adresi Asri Sinema Bitişiği Eskişehir’dir.¹³⁹ 6. sayıda idare yerinin Yeni Doğan Kitap Evi, Eskişehir Köprübaşı No: 14 olarak değiştiği görülmektedir. 7-8. sayılarda adresi Eskişehir Savaş Caddesi olarak değişmiştir. 14. sayıda yeni idare adresi Eskişehir Köprü Üstü olarak güncellenmiştir. Dergi, Lütfi Oğuzcan’ın Porsuk gazetesinde yazdığı “İki Tarih-Bir Kazanç-Bir Kayıp” başlıklı yazısından dolayı zorunlu olarak Adana’ya tayin olmasıyla, yayım hayatına Adana’da devam etmiştir.¹⁴⁰

Her Yönde Türk’e Doğru dergisi 13. sayıya kadar aylık olarak çıkarılan dergi 14. sayıdan itibaren on beş günde bir yayımlanmaya başlamıştır.¹⁴¹ Her Yönde Türk’e Doğru dergisinin aboneliğinin yıllığı 300 kuruştur. Tek bir sayısı 25 kuruştur. 6. sayıda 30 kuruşa çıkmıştır. 14. sayıda ise 15 kuruşa inmiştir.

Her Yönde Türk’e Doğru dergisinin içeriğinde siyasetin olmadığı “*Siyaset yayın sınırlarımızın dışındadır*” ifadesinde belirtilmektedir. Ancak derginin 15. sayısında Cumhuriyet Halk Partisi’nin (CHP) altı oku kapak fotoğrafı olarak kullanılmış ve Lütfi Oğuzcan’ın “Altı Ok” şiiri yayımlanmıştır.¹⁴² Lütfi Oğuzcan, 1 Haziran 1946 tarihli “Eskişehir’e Bir Konuk Geldi” yazısında “*Geliyor dediler. Haber Ankara’dan Eskişehir’e uzayan teller üzerinde ifadeleştirdi ve bir sevinç dalgası hâlinde şehrin sokaklarında dolaştı*” diyerek İsmet İnönü’ye olan hayranlığını ifade etmiştir.¹⁴³ Ayrıca 6. sayıda İsmet İnönü’nün fotoğrafına yer verilirken içerikte ise İnönü’ye ithafen yazılmış bir şiir, derginin izleyeceği yol olarak benimsenmiştir:

Yolumuz onun yolu, nurlu, açık, büyük yol

Döndüremez bu yolu hiçbir kuvvet, hiçbir kol

Yürür, koşar, aşarız, dinlemeyiz ne sağ ne sol

Başımızda yerin var, İnönü sen sağ ol.¹⁴⁴

¹³⁹ Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi, S. 1, Mart 1945.

¹⁴⁰ Erşan, “Eskişehir’de Türkçü Bir Dergi: Türk’e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan”, s. 64.

¹⁴¹ Erşan, “Eskişehir’de Türkçü Bir Dergi: Türk’e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan”, s. 64.

¹⁴² Lütfi Oğuzcan, “Altı Ok”, Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi, S. 15, Mayıs 1946.

¹⁴³ Lütfi Oğuzcan, “Eskişehir’e Bir Konuk Geldi”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 16, Haziran 1946, s. 3.

¹⁴⁴ Oğuzcan, “Niçin Türkedoğru”, s. 4.

Her Yönde Türk’e Doğru dergisinin izleyeceği yolun bir siyaset adamına ithafen yazılmış olması dergiyi siyasi bir görünüme büründürmektedir. Lütfi Oğuzcan’ın bazı yazışmalarına bakıldığında da derginin Cumhuriyet Halk Partisi politikalarına hizmet ettiği ve karşılığında da partiden himaye gördüğü anlaşılmaktadır. Lütfi Oğuzcan 30 Ekim 1946 tarihinde CHP genel sekreterliğine yazdığı yazıda, dergiyle ilgili “CHP’nin fikir cephesinin organı” olduğunu belirtmiştir. Buna karşılık olarak CHP genel sekreterliği dergiye abone olarak, Aralık 1946’da İş Bankası vasıtasıyla 200 lira yardım yapmıştır.¹⁴⁵

Dergide ideolojik olarak Türkçü yazılar yayımlanmaktadır. Derginin yayın faaliyetleri incelendiğinde “Mimaride Türk’e Doğru”, “Şiirde Türk’e Doğru”, “Kahramanlıkta Türk’e Doğru” gibi başlıklarla Türk kültürüne, milliyetçi bir bakış açısıyla bakılmaya çalışılmaktadır. Ancak derginin her yerinde kendisini gösteren Türkçü düşüncenin yanı sıra Turancı düşünceye, karşı bir durum mevcuttur. Lütfi Oğuzcan’ın yazıları incelendiğinde Turancılığın yerine “Anadolucu bir Türkçü” olduğu anlaşılmaktadır. Mesut Erşan’da derginin Turancı fikirlere kapalı olduğunu belirtmektedir.¹⁴⁶

Derginin bir önemli özelliği de aşk şairi olarak bilinen Ümit Yaşar Oğuzcan’ın Türkçü ve milliyetçi yazılarına yer vermiş olmasıdır. Bilinenin aksine Ümit Yaşar Oğuzcan’ın gençlik yıllarında bir Türk milliyetçisi olması ve bunu dergide yazdığı şiirlerinde ve yazılarında açıkça göstermesi ilgi çekicidir. Ümit Yaşar Oğuzcan, Türk’e Doğru dergisinin ikinci yılını doldurması münasebetiyle kaleme aldığı yazıda “*Yegâne ülkümüz Türklük ve en büyük arzumuz memleket gençliğine hizmettir*” diyerek Türkçüğünü vurgulamıştır.¹⁴⁷

3.1.2. Yayın Faaliyetleri

Her Yönde Türk’e Doğru dergisi yayın faaliyetlerine Mart 1945 tarihinde başlamıştır. Derginin yayın faaliyetlerinin ise slogandan hareketle fen, sanat ve düşünce üzerine

¹⁴⁵ Erşan, “Eskişehir’de Türkçü Bir Dergi: Türk’e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan”, s. 62.

¹⁴⁶ Erşan, “Eskişehir’de Türkçü Bir Dergi: Türk’e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan”, s. 59-60.

¹⁴⁷ Erşan, “Eskişehir’de Türkçü Bir Dergi: Türk’e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan”, s. 59-61.

olacağı anlaşılmaktadır. Dergi ilk sayıdan itibaren adına uygun bir şekilde ideolojik olarak Türkçü yazılar yayımlamıştır.¹⁴⁸

Her Yönde Türk'e Doğru dergisinin 5. sayısı eksiktir ve neden yayımlanmadığı belirtilmemektedir. 12. sayısının arkasında derginin hangi illerde satıldığının bir listesi yayımlanmıştır.¹⁴⁹ Her Yönde Türk'e Doğru dergisi 21. sayıya kadar Eskişehir'de çıkartılmaktadır. 22. sayıdan itibaren Adana'da çıkartılmaya başlanan derginin toplamda 32 sayı süren, dört yıllık bir mazisi vardır.¹⁵⁰ 29 Kasım 1948 tarihinden itibaren Adana'da "Türkedoğru" ismiyle gazete olarak yayımlanmaya başlanmıştır.¹⁵¹

Her Yönde Türk'e Doğru dergisi, 12. sayıya kadar yirmi sayfa, 13. sayıdan sonra on sayfa olarak yayımlanmıştır. 17. sayıdan itibaren on beş sayfaya çıkarılmıştır.

6. sayıya kadar yazılan, "Bize Göre" bölümünde dergi ve yazarlarla alakalı duyurulara yer verilmiştir. Sayı 7'den itibaren bu bölüm "Türkedoğru Postası" adını almıştır. 17. sayıdan sonra "Türkedoğru Ailesi" başlığında dergiye şiir ve hikâye gönderenler tanıtılmaktadır.

Her Yönde Türk'e Doğru dergisi Türkçülük ve İnönücülük hakkında bazı anketler düzenlemiştir.¹⁵² Ünlü kişilerin anketlere verdikleri cevapları da yayımlamıştır. Türkçülük anketinde şu sorular sorulmuştur: Dünkü, bugünkü ve yarınki Türkçülüğümüz hakkında ne düşünüyorsunuz? Türkçülük sizce ne demektir? Nasıl olmalıdır? Her şeyden önce sistemli ve şuurlu bir Türkiyecilik anlayışına muhtaç olduğumuza kani misiniz? Milliyetçilik hakkında ne düşünüyorsunuz? Turancılığı ne dereceye kadar kabul edersiniz? İsmet İnönü hakkındaki sorular ise şunlardır: Millî Şefimiz İnönü'nün sizce en büyük hizmeti ve eseri hangisidir? Sizce en kutsal ülkü nedir?¹⁵³

¹⁴⁸ Erşan, "Eskişehir'de Türkçü Bir Dergi: Türk'e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan", s. 59.

¹⁴⁹ "Okuyucularımıza Türkedoğru'nun Nereelerde Satıldığını Haber Ediyoruz", *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 11-12, Şubat 1946, s. 18.

¹⁵⁰ Erşan, "Eskişehir'de Türkçü Bir Dergi: Türk'e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan", s. 60.

¹⁵¹ "Her Yerde, Her Zaman, Her Yönde Türk'e Doğru" *Türkedoğru Gazetesi*, 29 Kasım 1948, Sayı: 1, s. 1.

¹⁵² Erşan, "Eskişehir'de Türkçü Bir Dergi: Türk'e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan", s. 60.

¹⁵³ Erşan, "Eskişehir'de Türkçü Bir Dergi: Türk'e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan", s. 61.

Her Yönde Türk’e Doğru dergisi okuyucularına kitap ve dergi önerilerinde de bulunmaktadır. Öneriler arasında; Yayla Dumanı, Konuşan Tablolar, Bey Şehir ve Eşrefoğulları, 18 Yaşımda, Gagalar ve Kanatlar, Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor, Memleket Havası, Yalnızlık, Kımız, Mavi Şehir, Köy Akşamları, Kocatepe, İleri Yurt, İdeal Milliyetçilik, Çakır Destan Damlalar, Toprak İnsanları gibi kitaplar bulunmaktadır. Doğu, Altın Işık, Özleyiş, Toprak, Kemal Yolu, Akyol ise önerilen dergiler arasındadır.

Her Yönde Türk’e Doğru dergisinin son iki sayfası reklamlara ayrılmıştır. Doğan Kiremit ve Tuğla Fabrikası, Doğan Otel, Tan Otel, Yenidoğan Kitapevi, Adana Pazarı, Yakup Aysezen Kuyumcu ve Saatçi, Isparta ve Dimnit Şarapları, Kan Yap Şarabı, Ziraat Bankası, Ömer Diker Terzi gibi reklamlara yer verilmiştir.

Yayım hayatına Eskişehir’de Karaa Matbaası’nda başlayan dergi, sonra birçok matbaa değiştirmiştir. Basıldığı matbaalar ve sayıları şu şekildedir:

Matbaa	Sayı
Karaa Matbaası	1-6
Ticaret Matbaası	7-13
Güzeliş Matbaası	14-19
Sesışık Matbaası	20-21

Dergide yayımlanan konular aşağıda derlenmiştir:

“Birbirimizi Tanıyalım” bölümünde dergi yazarları tanıtılmaktadır. 7-8. sayıda “Recep Bilginer”, 92. sayıda “Ümit Yaşar Oğuzcan”, 10. sayıda “A. Kadir Gürol”, 11-12. sayıda “Saffet Çalışır”, 14. sayıda “Fehmi Karadayı”, 17. sayıda “İzzet Oykan”, 20. Sayıda “Lütfi Oğuzcan” tanıtılmaktadır.

“Bizim Hikâyeler” bölümünde Lütfi Oğuzcan, Millî Mücadele Dönemi’nden gerçek olaylara dayalı hikâyeler anlatmaktadır.

“Siperler” bölümünde, Millî Mücadele’nin askeri olayları ele alınmaktadır. Bu bölümde Oğuz Kazım Atak’ın kale aldığı “Evden Asker Ocağına”¹⁵⁴, Ant İçtik¹⁵⁵, Siperlerden Çizgiler”¹⁵⁶ ve “Siperlerde Hayat”¹⁵⁷ yazıları yayımlanmıştır.

Köy Enstitüleriyle alakalı yazılarda Saffet Çalışır’ın “Köy Enstitüleri’nde Şiir Anlamı”¹⁵⁸, “Köy Enstitü Âlemi”¹⁵⁹ adlı iki yazısı ve Emin Kesler’in yazmış olduğu “Bizim Köyde Hayat” adlı yazı bulunmaktadır.

“Tahlil ve Tenkit” bölümünde, Türk edebiyatının önemli eserlerinin tahlil ve tenkitleri yapılmaktadır. Cahit Okurer’in değerlendirdiği “Ateşten Gömlek”¹⁶⁰, Mehmet Çakırtaş’ın yaptığı “Benim Gözümde Şair Behçet Kemal Çağlar”¹⁶¹ ve Ümit Yaşar Oğuzcan tarafından analiz edilen “Otuz Beş Yaş” şiiri, tahlil-tenkit örneklerindendir.

“Serbest Görüşler” bölümünde, şiir ve düzyazı başta olmak üzere farklı yazarlara ait yazılar yer almaktadır. Kadri Kürkcü “Şiir”,¹⁶² Turan Tamar “İleri Sanat Anlayışı”,¹⁶³ Feyyaz Arseven “Şiir ve Tenkit”,¹⁶⁴ Kadri Kürkcü “Konuşma”,¹⁶⁵ bu köşenin yazar ve yazıları arasındadır.

3.1.3. Yayın Kadrosu

Her Yönde Türk’e Doğru dergisinin sanatsal yönü ağır basmaktadır. Ayrıca Mesut Erşan’ın belirttiği üzere yerel bir dergi olmanın ötesinde oldukça geniş bir okuyucu kitlesine ulaşmış, önemli Türkçü-Milliyetçi yazarları da kadrosuna dâhil ederek Türk basın tarihinde önemli bir yere sahip olmuştur.¹⁶⁶ Dergide yayın yapmak isteyenler

¹⁵⁴ Oğuz Kazım Atak, “Evden Asker Ocağına”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 14, 1 Nisan 1946, s. 5.

¹⁵⁵ Oğuz Kazım Atak, “Ant İçtik”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 14, 1 Nisan 1946, s. 6.

¹⁵⁶ Oğuz Kazım Atak, “Siperlerden Çizgiler”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 14, 1 Nisan 1946, s. 6.

¹⁵⁷ Oğuz Kazım Atak, “Siperlerde Hayat”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 14, 1 Nisan 1946, s. 6.

¹⁵⁸ Saffet Çalışır, “Köy Enstitülerinde Şiir Anlamı”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 13, Mart 1946, s. 9-10.

¹⁵⁹ Saffet Çalışır, “Köy Enstitü Âlemi”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 17, Ekim 1946, s. 14.

¹⁶⁰ Cahit Okurer, “Ateşten Gömlek”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 11-12, Şubat 1946, s. 13-16.

¹⁶¹ Mehmet Çakırtaş, “Benim Gözümde Şair Behçet Kemal Çağlar”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 18, 1 Kasım 1946, s. 10.

¹⁶² Kadri Kürkcü, “Şiir”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 6, Ağustos 1945, s. 11-12.

¹⁶³ Turan Tamar, “İleri Sanat Anlayışı”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 7-8, Eylül- Ekim 1945, s. 9.

¹⁶⁴ Feyyaz Arseven, “Şiir ve Tenkit”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 9, Kasım 1945, s. 10-11.

¹⁶⁵ Kadri Kürkcü, “Konuşma”, *Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi*, S. 10, Ocak 1945, s. 13.

¹⁶⁶ Erşan, “Eskişehir’de Türkçü Bir Dergi: Türk’e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan”, s. 64.

için “Enstitüler Âleminde” ve “Bu Ayın Şiirleri” bölümleri oluşturulmuş ve dışardan gelen şiir ve yazılar yayımlanmıştır.

Her Yönde Türk’e Doğru dergisinde şiir yayımlayanlar:

Ali Kaya	Abdurrahman Saracoğlu	Hasan Tuğran
Doğan Ergeneli	Kemal Volga	Osman Kaptan
Uzunköprü		
Ayhan Hankuş	Temel Yazıcıoğlu	Halim Yağcıoğlu
İbrahim Zeki Budurlu	Fehmi Kabadayı	M. Müeyyet Akarsu
Yusuf Bülend	Mehmet Türkmenoğlu	A Ferit Yazıcı
Rıza Polat	Halil Soyer	Sabih Şenlik
Lütfi Konak	Ahmet Öz	Hüseyin Özkan
Engin gönül	Fatma Neside Şendil	İlhan Geçer
H.M. Çımbarcı	Urkiye Mine	Kemal Or
Rüştü Çetin	S. Ümit Yektaş	İlhan Geçer
Abdülhak Hamit	Mustafa Demiralay	M. Emin Özen
Nadir Tamer	Fatma Kafalı	M. Çakır
Mehmet Kaplan	Recep Tetil	Şemsettin Gümüş
Süheyl Terek	Turhan Oğuzbaş	Ali Dündar
Orhan Ülkülü	Ali Fehmi Bulver	Refet Topuz
A. Nevzat Yalçın	Süleyman Ege	Vali Yazar
Orhan Türk Doğan	Niyazi Özzalim	Arık Ozan
Ahmet Özkan	Nusret Eser	Ali Kubilay İremoğlu
M. Necati Öngay	Mehmet Necati Cevher	Mehmet Başaran
İbrahim Minnetoğlu	Mehmet Akdemir	Ali Doğan

Her Yönde Türk’e Doğru dergisinde yazı yazarlar şunlardır:

Resuhi Baykara	Enver Berman Şapolyon	İhsan Yücel
A. Nadir Caner	Tahsin Atakan	Feyyaz Arseven
A. Şükrü Canbey	İbrahim Kutluk	Ferit Celal Güven
Kemal Zeytinoğlu	Hicri Sezen	Osman Patlak

Abdülhak Kadir Gürol	Mehmet Zeki Atalay	Y. Sabri Akkiriş
Sırrı Kardeş	Zihni Taşkiran	Cahit Okurer
Rüştü Yenilmezer	Kadri Kürkçü	Abdürrahim Ekrem Gücer
Remzi Oğuz Arık	İl Han	Seyfettin Yalçın Güçer
Basri Üzel	M. Kemal Yılmaz	A. Cevdet Altun
İsmail Acar	Vehbi Cem Aşkın	İhsan Akpolat
Adnan S. Yücebaş	Eşref Dere	Cemal Turan Başar
Mahmut Kuru	Mehmet Kuru	Gökhan Evliyaoğlu
Kazım Sayman	Emin Kesler	Abdülkadir Toplu

3.1.4. Her Yönde Türk’e Doğru Dergisinde Yayımlanan Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Mehmet ve Şefler Konuşuyor”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 2, Nisan 1945, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Kuva-yı Milliye Ruhu”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 4, Haziran 1945, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “En Büyük Gurur ve Sevincimiz”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 6, Ağustos 1945, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Anadolu Ana Vatan ”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 7-8, Eylül- Ekim 1945, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Önce Kurtuluş”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 7-8, Eylül- Ekim 1945, s. 13.
Lütfi Oğuzcan, “Çalışmaların En Yüksekği”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 10, Ocak 1945, s. 2.
Lütfi Oğuzcan, “Gazeteden Değil Umumi Efkârdan Korkmalı”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 10, Ocak 1945, s. 19.
Lütfi Oğuzcan, “Halkevleri Ülküsü”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 13, Mart 1946, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Toprak ve Toprak İnsanları Üzerine”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 14, Nisan 1946, s. 3.

Lütfi Oğuzcan, “Söze Dair Düşünceler”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 15, Mayıs 1946, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Eskişehir’e Bir Konuk Geldi”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 16, Haziran 1946, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kaybımız Nazif Bartu İçin”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 17, Ekim 1946, s. 2.
Lütfi Oğuzcan, “İyilik Üzerine”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 17, Ekim 1946, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “24 Boy Yükselen Yapı”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 18, Kasım 1946, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Dosta ve Dostluğa Dair”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 19, Aralık 1946, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Pembe Marmara”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 19, Aralık 1946, s. 7.
Lütfi Oğuzcan, “Bizim Kervan”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 20, Aralık 1946, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Oğuzcanlar Ailesi ve Lütfi Oğuzcan”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 20, Ocak 1947, s. 10-11.
Lütfi Oğuzcan, “Türklük Üzerine Düşünceler”, <i>Her Yönde Türk’e Doğru Dergisi</i> , S. 21, Şubat 1947, s. 3.

3.2. Türkedoğru Gazetesi

3.2.1. Kuruluşu ve Yapısı

Türkedoğru gazetesi ilk olarak Eskişehir’de 1945 tarihinde “Her Yönde Türk’e Doğru” adıyla dergi olarak yayın hayatına başlamıştır. Eskişehir’deki yayın hayatı 21 sayı sürmüştür. Dergi 22. sayıdan itibaren yayın hayatına Adana devam etmiştir.¹⁶⁷ Adana’daki yayın hayatı uzun sürmemiş ve toplam on sayı çıkmıştır. Her Yönde Türk’e Doğru dergisi 32. sayıdan sonra 29 Kasım 1948 tarihinde gazete olarak yayımlanmaya başlamıştır. Her Yönde Türk’e Doğru dergisinin yayım sahasının dar

¹⁶⁷ Erşan, “Eskişehir’de Türkçü Bir Dergi: Türk’e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan”, s. 59.

olması ve derginin gündelik olaylara fazla yer ayıramaması gibi sebeplerden dolayı gazeteye dönüştürüldüğü belirtilmektedir.¹⁶⁸

Gazetenin sloganı “Türkçü, Milliyetçi, Siyasi, Halk ve Memleket Gazetesi”dir. İçerik itibariyle Her Yönde Türk’e Doğru dergisinin devamı olan bu gazete, dergi olarak yayımlanırken siyasetle alakasının olmadığını “*Siyaset yayın sınırlarımızın dışındadır*” sözleriyle belirtirken, gazeteye dönüştükten sonra sloganına “*Siyasi halk ve memleket gazetesi*” ibaresini ekleyerek, artık siyasetin de gündeminde olduğunu vurgulamıştır. Türkedoğru gazetesinin içeriği incelendiğinde de birçok sayısında güncel siyasi haberlere yer verildiği görülmüştür.

Türkedoğru gazetesinin sahibi ve fiilen idare edeni Emine Oğuzcan’dır. Gazetenin müessesileri Lütfi Oğuzcan ve Ümit Yaşar Oğuzcan’dır. Türkedoğru Basımevi tarafından yayımlanan gazetenin adresi, eski Taş Mağaza karşısı, P.K. 157 Adana olarak belirtilmektedir. 26. sayıda adresin değiştiği görülmektedir. Yeni adres: Çakmak Caddesi, Tahtalı Camii Sokağı Adana’dır. Türkedoğru gazetesinin abonelik fiyatı ise yıllık 300 kuruştur. Tek bir sayının fiyatı 5 kuruştan sunulmuştur.¹⁶⁹

3.2.2. Yayın Faaliyetleri

1948 tarihinde “Türkedoğru” adıyla yayın hayatına başlayan gazete haftalık olarak basılmıştır. Gazete 31’inci sayıya kadar pazartesi basılırken, 32. sayıdan itibaren cumartesi çıkarılmıştır. Toplamda dört sayfa olarak basılırken, sayı 11 ve 16 da altı sayfa olarak yayımlanmıştır. Bu iki sayfalık artışın nedeni, sayı 11’deki Adana Ticaret ve Sanayi Odası Sicil İlanı ve sayı 16’daki Seyhan Tarım Makineleri Derneği Başkanlığından yapılan açıklamaya yer verilmesidir. Gazetenin yayım hayatına son verdiği tarih tespit edilememiştir.¹⁷⁰

Türkedoğru gazetesinin ilk sayısının kapağında Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü’nün fotoğraflarına ve Lütfi Oğuzcan’ın yazmış olduğu “İki Baş” şiirine yer verilmiştir. Gazetede “Türkedoğru Postası” köşesi duyuru ve açıklamalar için kullanılmaktadır.¹⁷¹ Türkedoğru gazetesinin bütün sayılarının üçüncü sayfasında Lütfi

¹⁶⁸ Değirmenci, *Adana Basın Tarihi (1873-2000)*, s. 143-144.

¹⁶⁹ Değirmenci, *Adana Basın Tarihi (1873-2000)*, s. 145.

¹⁷⁰ Değirmenci, *Adana Basın Tarihi (1873-2000)*, s. 148.

¹⁷¹ “Türkedoğru Postası”, *Türkedoğru Gazetesi*, Eylül- Ekim 1945, Sayı: 7-8, s. 2.

Oğuzcan'ın kaleme aldığı “Kızılay'ın Kızı” adlı romandan kesitler yayımlanmıştır. Daha sonra bu roman derlenip Lütü Oğuzcan tarafından kitap olarak yayımlanmıştır.

Türkedoğru gazetesinin son iki sayfası reklam ve ilanlara ayrılmıştır. Gazetede yayımlanan reklamlara örnek şunlardır: İş Bankası, Ziraat Bankası, Akbank, Vehbi Çömlek Saatçisi, İnci Kolonyaları, Yapı ve Kredi Bankası, Doktor Rahime Ataş, Dış Tabibi Necati Özmumcu, Doktor Eşref Göksel, Dişçi Kuddusi Altınır, Bakteriyolog Ali Menteşoğlu, Dr. Turan Aşlamacı.

Dergiden farklı olarak gündemine siyaseti de alan gazetenin haberleri incelendiğinde; Demokrat Parti'yle alakalı sadece istifa haberlerine yer verilirken, CHP taraftarı haberlere daha sık yer verdiği görülmektedir. Gazetede siyasetin haricinde edebiyat, mizah yazıları ve şiirler de yer bulmaktadır.¹⁷²

Gazetede ki köşelerden ilk göze çarpan “Yurt ve Dünyadan Haberler” kısmıdır. Bu kısımda yurttan ve dünyadan haberlere yer verilmektedir. Örneğin 10 Ocak 1949 tarihli “Eski gümüş 1 liralık ve 50 kuruşluklar tedavülden kaldırıldı” başlığı altında bazı para birimlerinin tedavülden kaldırıldığı ve bu paraların Merkez Bankası ve şubelerinin bulunmadığı yerlerde Ziraat Bankası tarafından değiştirileceği okuyuculara duyurulmaktadır.¹⁷³ Gazete dünyadaki meydana gelen güncel olayları da yakından takip etmektedir. Örneğin 6 Aralık 1948 tarihli “Yeni Patrik, Amerika’da Yurdumuz Hakkında Propaganda Yapılıyor” başlığında Ortodoks Patriği Athenagoras Detroitte’nin Türkiye’ye Truman yardımlarının yapılması için yaptığı çağrı haberine yer verilmiştir.¹⁷⁴

“Bu Hafta” köşesinde o haftayı ilgilendiren siyasi, tarihi, sosyal ve kültürel haberler yayımlanmaktadır. Örneğin “Kahraman Kars’ın Kurtuluş Yıl Dönümü” başlıklı yazıda, Kars’ın kurtuluş yıl dönümü kutlanmaktadır.¹⁷⁵ “Churchill’in Nutku” başlıklı yazıda Churchill’in yaptığı nutuk konuşmasına yer verilmiştir.¹⁷⁶

¹⁷² Değirmenci, *Adana Basın Tarihi (1873-2000)*, s. 145.

¹⁷³ Değirmenci, *Adana Basın Tarihi (1873-2000)*, s. 145.

¹⁷⁴ “Yeni Patrik, Amerika’da Yurdumuz Hakkında Propaganda Yapılıyor”, *Türkedoğru Gazetesi*, 6 Aralık 1948, Sayı: 2, s. 2.

¹⁷⁵ Lütü Oğuzcan, “Kahraman Kars’ın Kurtuluş Yıl Dönümü”, *Türkedoğru Gazetesi*, 6 Aralık 1948, Sayı: 2, s. 2.

¹⁷⁶ Lütü Oğuzcan, “Churchill’in Nutku”, *Türkedoğru Gazetesi*, 13 Aralık 1948, Sayı: 3, s. 2.

“Her Hafta” köşesinde, başlıklar değişmeden içerikleri değiştirerek yayınlar yapılmaktadır. Üç Büyük Sözü, Üç Nasihat, Üç Şikâyet, Üç Dilek, Üç Atasözü, 1001 Hadisten Bir Hadis, İnönü’den Söz, İnönü’den İktidarın Kıymeti, İnönü’den CHP Nasihati, İnönü’den En Şerefli Vazife, Atatürk’ten Söz, Atatürk’ten Feragat, Ziya Paşadan Söz, Bir Türkçüden Bir Söz, Esnaf Kredi Meselesi gibi başlıklar da yazılar yazılmıştır.

Türkedoğru gazetesinde çok sayıda siyasi içerikli haber ve yazı da kaleme alınmıştır. 17 Ocak 1949 tarihli 8. sayıda “Başbakan Hasan Saka istifa etti” haberine, 9 Mayıs 1949 tarihli 23. sayıda ise Hilmi Uran’ın demecine yer verilmiştir.¹⁷⁷ 31 Ocak 1949 tarihli 10. sayısında yer alan ve “Truman’ın İnönü’ye Mesajı” başlığı altında okuyuculara aktarılan haberde, Rum Patrikliğine seçilen Athenagoras’ın, Amerikan Cumhurbaşkanı’nın özel uçağı ile İstanbul’a geldiği, Taksim Cumhuriyet Anıtı’na gittiği ve Başkan Truman’dan İsmet İnönü’ye bir mesaj getirdiği belirtilmiştir. 23 Mayıs 1949 tarihli sayısından itibaren başyazar olarak Lütfi Oğuzcan’ın isminin yer aldığı gazetede “İnönü’nün Türk Gençliğine Hitabı” başlığı altında, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’nün 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla Türk gençlerine ve Türk halkına seslendiği hitabı aktarılmıştır.¹⁷⁸

3.2.3. Yayın Kadrosu

Türkedoğru gazetesinin son derece sınırlı yazı kadrosu Lütfi Oğuzcan, Ümit Yaşar Oğuzcan, Emine Oğuzcan, Hasan Latif Sariyüce, Halil Soyuer, Yusuf Ziya Ortaç, M. Nedim Kutlusoy, Emmi, M. Nedir Bayraktar, Abdullah Gerçek’ten oluşmaktadır.

3.2.4. Türkedoğru Gazetesinde Yayımlanan Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Halkevleri Ülküsü”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 21 Şubat 1949, Sayı: 13, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “İnsan Olmanın İki İmtiyazı”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 28 Şubat 1949, Sayı: 14, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Hak; Kuvvetin Olmalı”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 7 Mart 1949, Sayı: 15, s. 1.

¹⁷⁷ Lütfi Oğuzcan, “Hilmi Uran’ın Demeci”, *Türkedoğru Gazetesi*, 9 Mayıs 1949, Sayı: 23, s. 2.

¹⁷⁸ Değirmenci, *Adana Basın Tarihi (1873-2000)*, s. 148.

Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ün Adana’ya İlk Geldiği Gün; Gazi Günü”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 14 Mart 1949, Sayı: 16, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Çanakkale’de Gibi”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 21 Mart 1949, Sayı: 17, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Yine Esnaf Kredi Meselesi”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 21 Mart 1949, Sayı: 18, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Varyos Gibi”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 4 Nisan 1949, Sayı: 19, s. 1-2.
Lütfi Oğuzcan, “Fikir ve Kanaat Ayrılıkları Üzerine”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 11 Nisan 1949, Sayı: 20, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Vergi Üzerine”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 18 Nisan 1949, Sayı: 21, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Halk Hükümetinin Kurulduğu Gün”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 25 Nisan 1949, Sayı: 22, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “İnönü Sevgisi”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 9 Mayıs 1949, Sayı: 23, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Seyhan Kahvecilerinin Değişmeyen Dileği”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 16 Mayıs 1949, Sayı: 24, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Demokrasinin İlk Şartı”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 23 Mayıs 1949, Sayı: 25, s. 1-2.
Lütfi Oğuzcan, “Vahı Yunan Dostluğu”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 30 Mayıs 1949, Sayı: 26, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Bizim Koca Köy”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 6 Haziran 1949, Sayı: 27, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Yağma Yok Özçoban Efendi”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 20 Haziran 1949, Sayı: 29, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Hikâye-i Hal Fil Mazi!”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 27 Haziran 1949, Sayı: 30, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Millî Kahramanı Dinleyelim”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 4 Temmuz 1949, Sayı: 31, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “1950 ve İlk Tezahürleri”, <i>Türkedoğru Gazetesi</i> , 9 Temmuz 1949, Sayı: 32, s. 1.

Lütfi Oğuzcan, “Yıkılan Bir Eser”, *Türkedoğru Gazetesi*, 23 Temmuz 1949, Sayı: 34, s. 1.

Lütfi Oğuzcan, “İnönü’ye Dair”, *Türkedoğru Gazetesi*, 6 Ağustos 1949, Sayı: 35, s. 1.

3.3. Akdeniz Gazetesi

3.3.1. Kuruluşu ve Yapısı

Akdeniz gazetesi yayım hayatına 16 Şubat 1953’te Mersin’de başlamıştır. Gazetenin ilk sahibi ve mesul müdürü Emine Oğuzcan’dır. Lütfi Oğuzcan 711. sayıdan itibaren başyazarlığını yaptığı gazetenin 828. sayıdan sonra sahibi ve mesul müdürü olmuştur. 828. Sayıdan sonra gazetenin sloganı “Halkın Sesi” olarak değişmiştir.¹⁷⁹ Lütfi Oğuzcan devraldığı gazeteyi, 1171. sayısından sonra Nevi Giray’a devretmiştir.

Akdeniz gazetesi içerik itibariyle günlük siyasi ve iktisadi bir gazetedir. Sloganı ise “Yoktur Bizim Sağ Solumuz, Demokrasidir Yolumuz”dur. Lütfi Oğuzcan amaçlarının bu şehirde oturan vatandaşların dilek ve ihtiyaçlarına dil olmak olduğunu belirtmektedir. Gazetenin bir diğer amacının ise Atatürk’ün inkılaplarını korumak ve Kuva-yı Milliye ruhunun taze ve canlı tutmak olduğu açıklanmaktadır.¹⁸⁰

Akdeniz gazetesi milliyetçi bir gazete olduğunu “*Neşriyatımız milliyetçi esas ve umdelerden feyz ve ilham alacaktır*” diyerek dile getirmektedir. Lütfi Oğuzcan gazete yazarlarının milliyetçilik anlayışlarının ise Teşkilat-ı Esasiye’de ifadesini bulan milliyetçilik ile aynı olduğunu belirtilmektedir.¹⁸¹ Gazete aynı zamanda demokrasiyi destekleyen yazılar yayımlamaktadır.

Akdeniz gazetesinin yayımlandığı ilk adres, Eski Cami Vakıflar Müdürlüğü karşısı no.2 Mersin olarak belirtilmiştir. 139. sayıda idare yeri Askerlik Şubesi 9. sokak Mersin olarak değişmiştir. Lütfi Oğuzcan başyazar olduktan sonra gazetenin adresi belediye karşısı no.14 Mersin olarak güncellenmiştir. Basıldığı matbaa Akdeniz Matbaası’dır. Lütfi Oğuzcan gazeteyi devrettikten sonra Bilimum Matbaası’nda basılmaya devam etmiştir.

¹⁷⁹ *Akdeniz Gazetesi*, 3 Aralık 1956, Sayı: 828.

¹⁸⁰ “Yolumuz”, *Akdeniz Gazetesi*, 16 Şubat 1953, Sayı: 1, s. 1.

¹⁸¹ “Yolumuz”, s. 1.

Akdeniz gazetesinin yıllık fiyatı 15 lira, tek bir sayısı 5 liradan satılmaktadır. 151. sayıdan sonra tek sayısı 10 liraya çıkartılmıştır.

3.3.2. Yayın Faaliyetleri

1953'te Mersin'de yayımlanmaya başlanan gazete, toplamda 1223 sayı basılmıştır. Gazete mevcut siyasal ve ekonomik gündemin yoğunluğuna göre bazı zamanlarda üç bazı zamanlarda dört sayfa olarak yayımlanmaktadır. Son sayfası reklamlara ayrılmış ve şekilsel olarak hiçbir değişiklik geçirmemiştir.

Akdeniz gazetesinin siyasal ve ekonomik içerikli olduğu “Günlük Siyasi İktisadi Gazete” ibaresinden anlaşılmaktadır. Yurtta ve dünyada olan siyasal haberler gazetenin sütunlarında yer bulurken dikkat çeken bir durum ise gazetenin Demokrat Parti taraftarı bir yaklaşım sergilemesidir. Bunun en açık örneği 2 Ağustos 1957 tarihli nüshasında yer alan “İktidarı Desteklemek Zorundayız” başlıklı yazıdır.¹⁸²

Akdeniz gazetesinde siyasal konuların yanında Lütfi Oğuzcan tarafından yazılmış tarihi ve edebi yazılar da bulunmaktadır. 1-182. sayılar arasında “Hikâye ve Menkıbeleriyle Atatürk” köşesi yayımlanmıştır. Bu köşede Atatürk ile ilgili hatıra ve hikâyelere yer verilmiştir. Lütfi Oğuzcan, Mustafa Kemal Atatürk'ün anılarına olan alakasından dolayı bu hatıra ve hikâyeleri derleyip yayımladığını belirtmektedir.¹⁸³

183. sayıdan itibaren “Hikâye ve Menkıbeleriyle Atatürk” köşesi kaldırılıp “Kuva-yı Milliye Ruhu” köşesi eklenmiştir.¹⁸⁴ Bu köşede Millî Mücadele yıllarına ait hatıra ve hikâyeler yayımlanarak Kuva-yı Milliye ruhu yaşatılmaya çalışılmıştır. 238. sayıda ise “Kuva-yı Milliye Ruhu” köşesi kaldırılarak yerine, Osmanlı ve Orta Asya Türk Tarihi ile alakalı yazıların yayımlandığı “Tarihten Bir Yaprak” isimli köşe oluşturulmuştur.

185

Lütfi Oğuzcan, 7 Nisan 1954 (sayı 307) ile 2 Temmuz 1955 (sayı 681) tarihleri arasında yazı yayımlamamıştır. Lütfi Oğuzcan'ın yazılar yayımladığı “Hikâye ve Menkıbeleriyle Atatürk” köşesi, 681. sayıdan sonra tekrardan oluşturulmuştur. 800. sayıdan itibaren “Hikâye ve Menkıbeleriyle Atatürk” köşesi yerine “Eşeğe Dair

¹⁸² Lütfi Oğuzcan, “İktidarı Desteklemek Zorundayız”, *Akdeniz Gazetesi*, 2 Ağustos 1957, Sayı: 1178, s. 2.

¹⁸³ Oğuzcan, “Hatıra ve Menkıbeleriyle Atatürk”, S. 1, s. 2.

¹⁸⁴ Lütfi Oğuzcan, “Kuva-yı Milliye Ruhu”, *Akdeniz Gazetesi*, 24 Ekim 1953, Sayı: 183, s. 2.

¹⁸⁵ Lütfi Oğuzcan, “Tarihten Bir Yaprak”, *Akdeniz Gazetesi*, 2 Ocak 1953, Sayı: 238, s.2.

Notlar” köşesi eklenmiştir.¹⁸⁶ Bu köşede, siyasi, edebi, tarihi bir kişi veya olay değerlendirmeleri yapılmıştır. 910-1171. sayıları arasında ise “Millî Mücadele Hatırları” isimli yeni bir köşe oluşturulmuştur. Lütfi Oğuzcan bu kısımda kendi yaşadığı veya silah arkadaşlarının yaşadığı askeri hatıraları kaleme almaktadır. Lütfi Oğuzcan gazetenin müdürlüğünü ve başyazarlığını, Nevi Giray’a devrettikten sonra gazeteden ayrılmış ve yayın yapmayı bırakmıştır.

3.3.3. Yayın Kadrosu

Yazın kadrosunda en çok ismi geçen kişi Lütfi Oğuzcan’dır. Bunun yanında “Bize Göre” isimli köşede İ. H. Toktamış, “Tarihi Hikâyeler” isimli köşede ise İsmet Çeri yazılar yazmaktadır. Dış basın köşesinde ise Paul Ford, W. W. Emer, Francis Neol Baker, Benjamin West, Jan Bardak, Edward Carron, Hung Lunghi, W. R. Sendall, İ.F. Oykam, David Williams, Joon Littlefield, Melih Başar, Fikri Mutlu, Hilmi Ziya Tüzün, Sir Alec Kirkbride adlı kişilerin yazılarına yer verilmiştir.

3.3.4. Akdeniz Gazetesinde Yayımlanan Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Hatıra ve Menkıbeleriyle Atatürk”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 16 Şubat 1953, Sayı: 1, s. 2.
Lütfi Oğuzcan, “Eşeğe Dair Notlar”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , Sayı: 238, 1 Aralık 1953, s. 2.
Lütfi Oğuzcan, “15’inci Ölüm Yılında Onu Anarken”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 10 Kasım 1953, Sayı: 187, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Siyasi Fiyasko”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 12 Ağustos 1955, Sayı:712, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Süt - Yoğurt Hikâyesi”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 13 Ağustos 1955, Sayı: 713, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Zincirler ve Halkaları”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 17 Ağustos 1955, Sayı: 716, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “İsterdim, İstiyorum İstiyoruz”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 19 Ağustos 1955, Sayı: 718, s. 1.

¹⁸⁶ Lütfi Oğuzcan, “Eşeğe Dair Notlar”, *Akdeniz Gazetesi*, 1 Aralık 1953, Sayı: 238, s. 2.

Lütfi Oğuzcan, “İlerleme Tarihimizde İki 26 Ağustos Var”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 26 Ağustos 1955, Sayı: 724, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “34’ün Eşiğinde”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 30 Ağustos 1955, Sayı: 726, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “İşler 66’ya Sardı”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 21 Eylül 1955, Sayı: 744, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Ba’de Harabül Basra”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 11 Ekim 1955, Sayı: 761, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Yoklama Neticesi ve Vazifemiz”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 25 Ekim 1955, Sayı: 771, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Amme Hizmetleri ve Halk”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 27 Ekim 1955, Sayı: 773, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “32 Yıl Gururu”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 29 Ekim 1955, Sayı: 773, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Seçimler ve Seçime Girme Mükellefiyeti”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 3 Kasım 1955, Sayı: 779, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Şuna Buna Kulak Asmayın”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 7 Kasım 1955, Sayı: 782, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Yattığın Yer Nur Olsun”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 10 Kasım 1955, Sayı: 785, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Takım Zabitinin Dedikleri”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 11 Kasım 1955, Sayı: 786, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Hürriyet Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 22 Kasım 1955, Sayı: 794, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Törenin Hatırlattıkları”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 29 Kasım 1955, Sayı: 800, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 5 Aralık 1955, Sayı: 805, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Bu, Vatanperver Kimdir?”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 9 Aralık 1955, Sayı: 809, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Almanya ve Amerika Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 10 Aralık 1955, Sayı: 809, s.1.

Lütfi Oğuzcan, “Vatanseverlik Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 13 Aralık 1955, Sayı: 811, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Ne Mutlu Bize”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 5 Ocak 1956, Sayı: 829, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Neme Lazım”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 7 Ocak 1956, Sayı: 831, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Şu Arap Dünyası”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 12 Ocak 1956, Sayı: 835, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Vergi Üzerine Düşünceler”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 12 Ocak 1956, Sayı: 836, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Dini Tedrisat Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 14 Ocak 1956, Sayı: 837, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Küskünler Tekkesi”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 14 Ocak 1956, Sayı: 839, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “İhtiras Değil İdeal Partisi”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 26 Ocak 1956, Sayı: 841, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Günün Aktüalitesi”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 27 Ocak 1956, Sayı: 842, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Dost mu Düşman mı?”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 7 Şubat 1956, Sayı: 851, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Kanuni’nin Aşkı ve Şairliği”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 19 Şubat 1956, Sayı: 854, s. 2.
Lütfi Oğuzcan, “Durmayaalım Düşeriz”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 13 Şubat 1956, Sayı: 856, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Evvelisi Günün, Dünün ve Bugünün Tarihi”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 14 Şubat 1956, Sayı: 857, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Sözüne ve Kudretine Güvenilir Bir Dost”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 14 Mart 1956, Sayı: 878, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Acı Günün Yıldönümü”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 16 Mart 1956, Sayı: 879, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “İnsan Atatürk”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 17 Mart 1956, Sayı: 881, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Beklediğimiz Muhalefet”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 19 Mart 1956, Sayı: 882, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Tek Teselli”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 20 Mart 1956, Sayı: 883, s. 1.

Lütfi Oğuzcan, “Bir Açılış Töreninin İlham Ettirdiği Notlar”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 26 Mart 1956, Sayı: 888, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Hulül-i Muslihane”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 20 Nisan 1956, Sayı: 910, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Millî Hâkimiyet ve Çocuk Bayramı”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 23 Nisan 1956, Sayı: 910, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Dini Tedrisatın Genişletilmesi Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 25 Nisan 1956, Sayı: 914, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Ortadoğu Olayları Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 8 Mayıs 1956, Sayı: 924, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “İnanma İhtiyacı ve Şükür Borcu”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 11 Mayıs 1956, Sayı: 927, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Dünya ve Gidişatı”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 26 Haziran 1956, Sayı: 964, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Vatan ve Vatandaşlık Vazifesi Karşısındayız”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 27 Haziran 1956, Sayı: 965, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Averof’a İhtar”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 11 Temmuz 1956, Sayı: 976, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Masari Mafiş”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 26 Temmuz 1956, Sayı: 985, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Demir Bilekli Türk Eli”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 3 Ağustos 1956, Sayı: 992, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Süveyş Berzahı”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 15 Ağustos 1956, Sayı: 1002, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Mısır Davasında Muvaffak Olmuştur”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 18 Ağustos 1956, Sayı: 1005, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Kutlu Olsun”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 30 Ağustos 1956, Sayı: 1015, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Üçüncü Bir Blok mu Doğuyor?”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 24 Eylül 1956, Sayı: 1035, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Türk - Arap Dostluğu Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 9 Ekim 1956, Sayı: 1048, s. 1.

Lütfi Oğuzcan, “Cumhuriyet Bayramı Hepimize Kutlu Olsun”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 29 Ekim 1956, Sayı: 1065, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Bayrağın Hatırlattıkları”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 30 Ekim 1956, Sayı: 1066, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 2 Kasım 1956, Sayı: 1069, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “La Havle Vela Kuvvete İlla Billah”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 17 Kasım 1956, Sayı: 1081, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Ölü Gözünde Yaş, Moskoftan Yoldaş”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 21 Kasım 1956, Sayı: 1084, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Sadaka Mustafa Kemal”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 10 Aralık 1956, Sayı: 1100, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Hoş Geldin Koraltan”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 3 Ocak 1957, Sayı: 1119, s. 1.
Lütfi Oğuzcan, “Kuva-yı Milliye’ye ve Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine”, <i>Akdeniz Gazetesi</i> , 5 Ocak 1957, Sayı: 1120, s. 1.

3.4. Kuvayi Milliye Dergisi

3.4.1. Kuruluşu ve Yapısı

Kuvayi Milliye dergisinin kurucusu Lütfi Oğuzcan’dır. İlk sayısı Nisan 1958’de Yeni Mersin Matbaası’nda basılmıştır. Derginin sloganı “*Ülküsü açık, görüşü aydın, yolu belli aylık milliyetçi mecmua*” şeklindedir.¹⁸⁷ Lütfi Oğuzcan’ın milliyetçi kişiliği derginin sloganında olduğu gibi bütün yazılarında kendisini göstermiştir. Yapı itibarıyla bütün yazıları milliyetçilik çerçevesinde yazılmıştır.

Kuvayi Milliye dergisinin iç kapağında idare edildiği yer olarak Zeytinli Bahçe Caddesi Tel. 1065 P.K. 258 Mersin, adresi verilmiştir. Ancak daha sonraki sayılarda bu adresin değiştiği görülmektedir. Sayı 19’da adresi Kuva-yı Milliye Caddesi 50.

¹⁸⁷ Cihat Yıldırım, “Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; “Kuva-yı Milliye” Dergisi”, *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi*, C. 5, S. 13, 2016, s. 46.

Sokak No: 47 Mersin'dir.¹⁸⁸ Bu adres de sayı 20'de Askerlik Şubesi 9. Sokak No: 2/A Mersin, sayı 29'da da Mücahitler Sokağı No: 2/A, Mersin şeklinde değişmiştir.

Derginin yıllığı 10 lira, tek nüshası 1 liradır.¹⁸⁹ 75. sayıya kadar yirmi sayfa yayımlanan dergi bu sayıdan sonra otuz sayfa olarak çıkarılmıştır.

Lütfi Oğuzcan derginin amacının geçmişi aydınlatarak geleceğe ışık tutmak olduğunu belirtmektedir.¹⁹⁰ Bu amacını da Kuva-yı Milliye Dönemi'ni anlatarak gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Dergi içerisinde cephe komutanlarının yazılarının bulunması nedeniyle Mersin bölgesi için önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır. Ayrıca Kuva-yı Milliye ruhunu canlı tutmayı ve yaşatmayı kendine görev edinmiş bir yayın organıdır.

Yapısı itibarıyla Güney Cephesi'yle alakalı pek çok biyografik kaynak sunan derginin edebî ve mizahi bir yönü de vardır. İçerisindeki şiirlerle ve fıkralarla okuyucusunu Kuva-yı Milliye ve Kurtuluş Savaşı'yla ilgili bilgilendirirken aynı zamanda eğlendirmektedir.

3.4.2. Yayın Faaliyetleri

Derginin ilk sayısı, 1958'de Mustafa Kemal'in bir portresinin yer aldığı kapak sayfası ile çıkmıştır. Portrenin alt kısmında Mustafa Kemal'in 1923'te, Adana gezisinde yaptığı bir konuşmada söylediği “*Bende bu vekayiin ilk hiss-i teşebbüsü bu güzel memlekette doğmuştur*” ifadesi bulunmaktadır.¹⁹¹ Diğer sayıların kapaklarında birçok Millî Mücadele komutanının fotoğrafları görülmektedir. 16. sayıda İsmet İnönü'nün, 19. sayıda Nuri Conker'in, 25. sayıda Refet Bele'nin, sayı 42'de Ali Fuat Cebesoy'un fotoğrafı bulunmaktadır.

Dergide sadece ünlü kumandanların değil Güney Cephesi'nde görev alan yerel kumandanların fotoğraflarına da yer verilmiştir. 14. sayıda Kilis mücadelesi kahramanı İslam Bey'in (Hoca Şerifzade Mehmet Cemaleddin), 37. sayıda Tarsuslu Nazif Hoca'nın fotoğrafı kullanılmıştır. 41. sayıda Mustafa Kemal ve arkadaşlarının idam kararlarının yayımlandığı ferman yayımlanmıştır.

¹⁸⁸ Yıldırım, “Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; “Kuva-yı Milliye” Dergisi”, s. 46.

¹⁸⁹ Yıldırım, “Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; “Kuva-yı Milliye” Dergisi”, s. 46.

¹⁹⁰ Oğuzcan, “Kırk Sayı Kırk Al”, s. 18.

¹⁹¹ Yıldırım, “Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; “Kuva-yı Milliye” Dergisi”, s. 47.

İç kapak kısmında derginin maksadına uymayan yazıların yayımlanmayacağı ve yayımlanmayan yazıların geri verilmeyeceği yer almaktadır.¹⁹² Buradan anlaşılacağı üzere dergi Millî Mücadeleyi baltalayıcı yazılara yer vermemektedir.

“Kuva-yı Milliye Postası” adlı başlıkta Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti ile ilgili duyurulara ve gelişmelere yer verilmektedir. Derginin son iki sayfası reklamlara ayrılmıştır. Ziraat, İş, Halk, Vakıf Bankası gibi bankaların reklamlarına yer verilmiştir. Bunların yanında ürün ve hizmet reklamları da mevcuttur.

Yayın hayatına Yeni Mersin Matbaası’nda başlayan Kuvayi Milliye dergisi daha sonra birçok matbaa değiştirmiştir. Yayımlandığı matbaa ve sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Matbaa	Sayı
Yeni Mersin Matbaası	1-6, 10-14, 162-168
İçel Matbaası	7-9, 15-17
Hürses Matbaası	18-19, 99
Akdeniz Matbaası	20-28,30-42
Işıl Basımevi	43
Yılmaz Matbaası	45-50, 60-62, 64-82,90-98, 100-101
Zemin Matbaası (Adana)	51
Gerçek Matbaası	52, 63
Kültür Matbaası	85-89
Cenup Postası Matbaası	102-159
Gürpınar Basımevi	160-161
Özgür Matbaası	169-172
Zühal Matbaası	173,183

Cihat Yıldırım, Kuvayi Milliye dergisiyle ilgili yazmış olduğu “Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; Kuvayi Milliye Dergisi” adlı makalesinde, dergideki sayılardan

¹⁹² “Kuva-yı Milliye Postası”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 1, Nisan 1958, s. 2.

44. sayının eksik olduğunu belirtmiştir.¹⁹³ Yaptığımız incelemede eksik olduğu belirtilen 44. sayının aslında eksik olmadığı, 45. sayının iki kez basıldığı tespit edilmiştir.

Lütfi Oğuzcan'ın şahsi teşebbüsleriyle her ay düzenli çıkartılması planlanan derginin 41. sayısında aksama yaşanmıştır. 41. sayı Ağustos 1961'de 42. sayı ise Ocak 1962'de yayımlanmıştır. 42. sayının kapağının iç kısmında yayındaki aksama ile ilgili bir özür açıklaması yapılmıştır. Bu aksamanın kâğıt darlığı ve sağlık problemlerinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.¹⁹⁴

43. sayının 1962'de, 45. sayının 1964'te yayımlandığı görülmektedir. Bu iki yıllık aranın neyden kaynaklandığı bilinmemektedir. Ancak bu iki yıllık aradan sonra dergi bazı değişiklikler geçirmiştir. Lütfi Oğuzcan kendi isteği ile dergiyi Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyetine vakfetmiştir.¹⁹⁵ Dergide yapılan diğer bir değişiklik idare yeri olmuştur. Yeni idare yeri Kuva-yı Milliye Cemiyeti olmuştur.¹⁹⁶

Sayı 45'te "Yeniden Çıkarken" başlıklı yazıda dergiyle ilgili yeni bir durum değerlendirmesi yapılmaktadır. Burada mecmuanın karakterinde ve idaresinde esaslı bir değişiklik olmayacağı belirtilmiştir. Bu yazıda derginin amacı da sıralanmıştır. Derginin gayesinden birinde İstiklal Savaşı'nda değerli hizmetler ifa eden mücahit ve gazilerin haklarını duyurmak, korumak ve yoksul olanlara yardım yapmak olduğu belirtilmiştir. Derginin diğer bir amacının Kuva-yı Milliye ruhunu yaşatmak olduğu aktarılmıştır. Dergi yazarları Kuva-yı Milliye ruhunu canlı tutmanın ancak Millî Mücadele yıllarını anlatarak mümkün olacağını dile getirilmiştir.¹⁹⁷ Burada mecmuanın diğer bir görevinin gazileri tanıtmak olduğu bildirilmiştir. Bunun için "Mücahitleri Tanıyalım" bölümü açılarak gazilerin biyografisi yayımlanmıştır.¹⁹⁸ Bu bakımdan Kuvayi Milliye dergisi önemli bir kaynak olmaktadır.

"Çukurova Millî Mücadelesinden Sahifeler" bölümünde Adana'da Fransız işgali ve buradaki yaşanan savaşlarla ilgili kaynaklar sunulmaktadır. Buradaki önemli

¹⁹³ Yıldırım, "Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; "Kuva-yı Milliye" Dergisi", s. 48.

¹⁹⁴ Yıldırım, "Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; "Kuva-yı Milliye" Dergisi", s. 48.

¹⁹⁵ Yıldırım, "Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; "Kuva-yı Milliye" Dergisi", s. 48.

¹⁹⁶ *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 45, Mayıs 1964.

¹⁹⁷ "Yeniden Çıkarken" *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 45, Mayıs 1964, s. 3.

¹⁹⁸ "Mücahitleri Tanıyalım", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 45, Mayıs 1964, s. 3.

yazılar şunlardır: Hasan Akıncı'nın yazmış olduğu "Kurtuluş Savaşı Hatırları"¹⁹⁹; Şerif Genç'in "Su Bendi Muharebesi"²⁰⁰; İsmail Ferahim Yavuz'un "Tarsus Bağlar Savaşı"²⁰¹; Gülekli Nazif Hoca'nın "Hacıkırı - Kuşçular - Belededik Pozantı ve Kar Boğazı Savaşı"²⁰²; Fikri Mutlu'nun "İstiklal Savaşımız ve İçel Bölgesine Ait Hatıralarım".²⁰³

Millî Mücadele Dönemi'yle ilgili "Millî Mücadele'den Bir Sahife" bölümü yazılmıştır. Burada Millî Mücadele'ye kaynak olacak A. Ulvi Kutlusoy'un yazmış olduğu "İki Şiir - İki Şair ve Kara Bir Gün" ve "Mîsâk-ı Millî ve Tarihi" adlı yazıları mevcuttur. Ayrıca "Mareşal Çakmak'a Göre 30 Ağustos Zaferi", "Vatanımız Bize Mezar Olmadıkça Vatanımız Bize Gülnar Olmaz" ve "Vatanımız Bize Mezar" yazıları da bulunmaktadır.²⁰⁴

"Büyük Kumandanlarımız" bölümünde Millî Mücadele Dönemi'nden kumandanlara yer verilmiştir. Bu başlık altında Ömer Altınay'ın yazmış olduğu "İstiklal Savaşı Kahramanları" yazısı mevcuttur.²⁰⁵ Bu yazıda İstiklal Savaşı kahramanları tanıtılmıştır. Başka bir yazı H.L. Bedevi'nin "İstiklal Marşının Büyük Şairi Mehmet Akif Ersoy" adlı serisidir.²⁰⁶ H.L. Bedevi'nin kaleme aldı bu seri, derginin 42. sayısından itibaren başlamaktadır.

"Bizim Hikâyeler" bölümünde Millî Mücadele Dönemi'nden gerçek hikâye ve menkıbelere yer verilmektedir. "Hatıra ve Menkıbeleriyle Atatürk" başlığında Atatürk'le alakalı hatıra ve hikâyeler yayımlanmıştır. Bu hatıra ve menkıbeler Lütü Oğuzcan tarafından daha sonra derlenip kitap olarak da basılmıştır. Lütü Oğuzcan'ın eserleri bölümünde bu başlıklar ayrıntılı şekilde incelenmiştir.

¹⁹⁹ Hasan Akıncı, "Kurtuluş Savaşı Hatırları", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 56, Nisan 1965, s. 6-8.

²⁰⁰ Şerif Genç, "Su Bendi Muharebesi", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 10, Nisan 1958, s. 6-9.

²⁰¹ İsmail Ferahim Yavuz, "Tarsus Bağlar Savaşı", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 39, Haziran 1961, s. 6-7.

²⁰² Gülekli Nazif Hoca "Hacıkırı - Kuşçular - Belededik Pozantı ve Kar Boğazı Savaşı", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 39, Haziran 1961, s. 12-13.

²⁰³ Fikri Mutlu, "İstiklal Savaşımız ve İçel bölgesine ait hatıralarım", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 102, Şubat 1969, s. 8-11.

²⁰⁴ A. Ulvi Kutlusoy, "İki Şiir - İki Şair ve Kara Bir Gün", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 13, s. 9-11; "Misakı Millî ve Tarihi", S. 14, s. 5-6; "Mareşal Çakmak'a Göre 30 Ağustos Zaferi", S. 18, s. 6-8; "Vatanımız Bize Mezar Olmadıkça Vatanımız Bize Gülnaz Olmaz", S. 26, s. 14-15; "Vatanımız Bize Mezar", S. 27, s. 13.

²⁰⁵ Ömer Altınay, "İstiklal Savaşı Kahramanları", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 27, Haziran 1960, s. 6-8.

²⁰⁶ H.L. Bedevi, "İstiklal Marşının Büyük Şairi Mehmet Akif Ersoy", *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 42, Ocak 1962, s. 8-9.

“Yakın Tarihimizden Sahifeler” bölümünde Türk tarihine genel bir bakış sergilenmektedir. Bu başlık altında “Kuzum Mustafa Sen Deli misin?”, “Damat Ferit’in Sadrazamlık Fermanı ve Hükümetin Beyannamesi”, “Mustafa Kemal Nasıl İdama Mahkûm Edildi - Nemrut Mustafa Divanı Harbi Kararı”, “Damat Ferit Mustafa Kemal’e Nasıl Yalvarmıştı”. Ayrıca Refi Cevat Ulunay’ın yazmış olduğu “Hareket-i Milliye” yazısı vardır.²⁰⁷ M. Nedim Kutlusoy “Cumhuriyet Nasıl İlan Edildi”²⁰⁸, A. Ulvi Kutlusoy “16 Mart Faciası”²⁰⁹, “İlk Büyük Millet Meclisi Nasıl Toplanmıştı”²¹⁰ gibi pek çok konuda yazı mevcuttur.

“Mücahitleri Tanıyalım” bölümünde, Çukurova Bölgesi Millî Mücadele kahramanları tanıtılmaktadır. 2. sayıda “Veli Haşim”, 10. sayıda “Çukurova Mücahitlerinin Üç Değerli Kumandanı Şemsettin Şalvuz, İsmail Ferahim, Cemal Efe Ziyal”, 14. sayıda “Arslan Köylü Hüsnü Yıldırım”, 19. sayıda “O. Muzaffer Koçaşoğlu”, 38. sayıda “Mustafa Faik Akyol”, 39. sayıda “Ömer Nazmi Çiftçi”, 41. sayıda “Fahri Mezreci”, 42. sayıda “İbrahim Saygın”, 46. sayıda “Ali Rıza Bozkurt”, 47. sayıda “Takiddin Şanlı”, 48. sayıda “Fikri Mutlu”, 54. sayıda “Mithat Toroğlu”, 55. sayıda “Topçu Teğmen Mehmet Kemal Ergin”, 56. sayıda “Nazit Kızıldağlı”, 65. sayıda “Osman Tekeli”, 71-72. sayıda “Esat Erdiş Çavuş”, 74. sayıda “Tevfik Çoşkun”, 84. sayıda “Ahmet Cevdet Çamurdan”, gibi güney bölgesinin önemli Kuva-yı Milliye komutanlarına yer verilmiştir.

“Dertlerimiz Dileklerimiz” başlığı altında Millî Mücadele gazilerinin istek ve şikâyetleri duyurulmaktadır. Burada en çok bahsi gecen mevzu İstiklal Madalyalarının dağıtılmasında yaşanan sorundur. Diğer bir konu ise gazilere devlet ve belediyelerce sahip çıkılmadığıdır. Pek çok yazıda gezi maaşlarına zam istenmekte ve yol yardımı gibi yardım talepleri duyurulmaktadır.

“Hatay Mücadelesinden Notlar” başlığında Hatay meselesi o tarihte çözülmüş olsa da derginin bazı sayılarında bu durum yazılmaya devam edilmiş olup 5. sayı “Hatay Özel

²⁰⁷ Refi Cevat Ulunay, “Hareket-i Milliye”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 7, Ekim 1958, s. 18-19.

²⁰⁸ M. Nedim Kutlusoy, “Cumhuriyet Nasıl İlan Edildi”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 15, Eylül 1958, s. 6.

²⁰⁹ A. Ulvi Kutlusoy, “16 Mart Faciası”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 36, Mart 1961, s. 15-18.

²¹⁰ A. Ulvi Kutlusoy, “İlk Büyük Millet Meclisi Nasıl Toplanmıştı”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 37, Nisan 1961, s. 13-15.

Sayısı” olarak Ağustos 1958’de yayımlanmıştır.²¹¹ Hatay meselesinin üzerinde tekraren durulması dergi yazar kadrosunun konuya hassasiyetini ortaya koymaktadır.

“Aktüalite” başlığında da Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyetiyle alakalı yazılar yazılmaktadır. Bu bölümde cemiyet içerisinde yapılan toplantılar ve kararlar ile ilgili bilgiler aktarılmaktadır. “Aktüalite” bölümünün diğer bir amacı da cemiyeti halka tanıtmak ve katılımcı sayısını artırmaktır.

Dergide Adana - Mersin bölgesiyle ilgili yayınlar yapmanın yanında Millî Mücadele’nin bütününe kapsayan bir yayın ilke benimsemiştir. Çanakkale’de yaşanan olaylarla ilgili “Çanakkale Savaşı’ndan Hatıralar” bölümü; Ege bölgesinde yaşanan olaylarla ilgili “Ege Mücahitlerinden Notlar” bölümü; Anadolu’nun işgal süreciyle ilgili “Kuva-yı Milliye Tarihinden Bir Sahife” bölümü oluşturulmuştur.

Kuva-yı Milliye dergisinde sadece tarihi konulara yer vermemiştir. “Edebiyat ve Gençlik” başlığı altında Türkçü ve milliyetçi yazarların şiirlerine de yer verilmektedir.²¹² “Tarihten Fıkralar” bölümünde, tarih konulu fıkralar yazılmıştır.²¹³ Bu yazılar Osmanlı Dönemi ve Kurtuluş Savaşı’nı konu alan fıkralardır. Bu fıkralarla okuyucusuna bir eğlence alanı sunan dergi aynı zamanda tarihe merak uyandırmayı amaçlamaktadır.

3.4.3. Yayın Kadrosu

Kuvayi Milliye dergisi, Lütfi Oğuzcan’ın şahsi gayret ve imkânlarıyla yayın hayatına başlamıştır. Lütfi Oğuzcan, bütün sorumluluğunu üstlendiği dergiyi 45. sayıya kadar çıkarmayı başarmıştır. Dergide 45. sayıya kadar net bir yayım kadrosu bulunmamaktadır. Başyazarlığını Lütfi Oğuzcan’ın yaptığı derginin mesul müdürü ise Besim Fuat Akbaş’tır. Kuvayi Milliye dergisine M. Suphi Altınbaş teknik sekreter olarak görevlendirilmiştir.²¹⁴

Derginin 1964’te yayımlanan 45. sayısından itibaren kadrosunda bazı değişikliklere gidilmiş, mesul müdür S. Fikri Mutlu olmuştur. Lütfi Oğuzcan, başyazar olarak kalmaya devam ederken, Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti tarafından

²¹¹ Yıldırım, “Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; “Kuvayi Milliye” Dergisi”, s. 48.

²¹² “Edebiyat ve Gençlik”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 61, Eylül 1965, s. 16-17.

²¹³ “Tarihten Fıkralar”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 73, Eylül 1966, s. 18-19.

²¹⁴ Yıldırım, “Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; “Kuva-yı Milliye” Dergisi”, s. 46.

belirlenen bir heyetin yazı, basım ve dağıtım işleriyle meşgul olacağı belirtilmiştir. Söz konusu heyet ise Şerif Genç, Rıza Bozkurt ve Ahmet Oğuzbaş'tan oluşmuştur.²¹⁵

Dergide “Önemli Komutan ve Kişiler” başlığında yazarlar şunlardır: Hasan L. Bedevi, H. Mahmut Güç, Ömer Nazmi Çiftçi, Mehmet Emin Çöl.

Atatürk'ten hatıra ve menkıbeler ile ilgili yazarlar şunlardır: Fahrettin Altay, Afet İnan, Samet Ağaoğlu, İbrahim Serin, Ali Rıza Bozkurt, Sabiha Gökçen, Fahri Can, Fikri Mutlu.

Millî Mücadele Dönemi ile ilgili yazarlar şunlardır: Ahmet Oğuzbaş, Rahmi Yalın, Server Işık, M. Nedim Kutlusoy, Haluk Y. Şehsuvaroğlu, Fikri Can, Ali Rıza Sönmez, Ali N. Altay, Ali Galip Arıkan, Asım Uçar, A. Hilmi Ulusoy, Fahri Can, Rauf Erbil, Selim Örsel, Reşat Ekrem Koçu, Hayri Gül, Tevfik Coşkun, Hasan Kemal Demirtaş, Mehmet Kuran, Osman Muzaffer Koçaşoğlu, Muammer Lütfi Bahşi.

Çukurova Millî Mücadelesi ile ilgili yazarlar şunlardır: Kemal Egen, Şerif Genç, Mithat Toroğlu, Cemal Efe Ziya, Ali Rıza Timurtaş, İbrahim Serin, İsmail Ferahim Şalvuz, Süleyman V. Boytok, Gülekli Nazif Hoca, Rıfat Sakkal, Hasan Akıncı, Mehmet Özdemir, Osman Tufan, Fethi Sabsız.

Yakın tarih ile ilgili yazarlar şunlardır: Rahmi Yalın, A. Ulvi Kutlusoy, Refi Cevat Ulunay, Hasan L. Bedevi, M. Nedim Kutlusoy, Emin Çöl, Hikmet Turhan Dağlıoğlu.

Genel Türk tarihi ile ilgili yazarlar şunlardır: Sabit Kılıç, Necdet Durusoy, Rauf Erbil, İrfan Tümen, A. Hamdi Enginsoy, Süleyman Özüpek, Adile Ayda, Ali Şadi Düzgiden, İsa Kayacan, Memduh Çelik, Şevki Berber.

Tarsus ve Mersin ile ilgili yayım yapan Arif Ener, Kemal Peker'dir.

Dergide hikâye türü ile ilgili yayım yapan Mehmet Karadağ'dır.

Dergide şiir yazarlar şunlardır: Ümit Yaşar Oğuzcan, Faruk Şükrü Yüksel, Hasan Talat Muter, Rıza Tevfik, Necmettin Halil Onan, Rıza Ümit, Cemal Oğuz Öcal, Hikmet Turhan Dağlıoğlu, Halim Yağcıoğlu, Osman Atilla, Semih Rıfat, Yusuf Ortaç.

Fıkra yazarlar şunlardır: Dürdane Yeşil.

²¹⁵ “Yeniden Çıkarken” *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 45, Mayıs 1964, s. 3.

3.1.4. Kuvayi Milliye Dergisinde Yayımlanan Yazıları

3.4.4.1. Mustafa Kemal Atatürk Hakkındaki Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ün Mersin’e İlk Gelişi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 1, 17 Nisan 1958, s. 10-11.
Lütfi Oğuzcan, “Mustafa Kemal Çanakkale’de”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 2, Mayıs 1958, s. 6-7.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Mehmetçik”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 3, Haziran 1958, s. 6-7; S. 4, Temmuz 1958, s. 4-5; S. 7, Ekim 1958, s. 4-6; S. 10, Ocak 1959, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Hatay Davası”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 5, Ağustos 1958, s. 4-6.
Lütfi Oğuzcan, “Başkumandan Gazi Mustafa Kemal ve Başkumandanlık Meydan Muharebesi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 6, Eylül 1958, s. 6-11.
Lütfi Oğuzcan, “Mustafa Kemal’i Düşünüyorum”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 8, Kasım 1958, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Sine-i Millete Bir Fert”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 8, Kasım 1958, s. 5-6.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Öğretmenler”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 11, Şubat 1959, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Ecnebi Şahsiyetler”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 12, Mart 1959, s. 5-6; S. 13, Nisan 1959, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Sevdiği Şarkı ve Gazeller”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 14, Mayıs 1959, s. 4.
Lütfi Oğuzcan, “Padişah Olmak İstemeyen Adam”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 16, Temmuz 1959, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Mustafa Kemal Sakarya’da”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 17, Ağustos 1959, s. 12-13.
Lütfi Oğuzcan, “Asla Bolşevik Olmayacağız”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 20, Kasım 1959, s. 4-6.
Lütfi Oğuzcan, “Bu Mukaddes Bayrakla Şehit Olacağım”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 21, Aralık 1959, s. 4-5.

Lütfi Oğuzcan, “Dağ Başını Duman Almış Gümüşlere Durmaz Akar”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 22, Ocak 1960, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Altınbaşı Atatürk”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 24, Mart 1960, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atanın Doğduğu Evde”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 25, Nisan 1960, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Birde Anadolu’yu Dinleyelim”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 26, Mayıs 1960, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Mustafa Kemal Hatıran Aziz Olsun”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 28, Temmuz 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 30, Eylül 1960, s. 5-6.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ün Gözyaşları ile Islattığı Çevre”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 33, Aralık 1960, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Cihanın Cahına Mağrur Olup İncitme İnsanı Süleyman’ı Zaman Olsan Bırakırsın Bu Eyvanı!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 34, Ocak 1961, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Beni Hatırlayınız!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 37, Nisan 1961, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Gençliğe İnan Beyim Gençliğe Dayan Beyim”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 38, Mayıs 1961, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Ya Kabiliyetsizlerin Başında Olsaydım”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 39, Haziran 1961, s. 6-7.
Lütfi Oğuzcan, “Sağ Elimi Mustafa Kemale Uzattım”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 40, Temmuz 1961, s. 15-17.
Lütfi Oğuzcan, “Vatanın Bağrına Düşman Dayasın Hançerini Bulunur Kurtaracak Bahtı Kara Maderini!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 40, Temmuz 1961, s. 4-5; S. 41, Ağustos 1961, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Eşrefoğlu Al Haberi Ari Biziz, Gül Bizdedir Biz O Mevla’nın Kuluyuz Cümle Din İman Bizdedir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 41, Ağustos 1961, s. 4-5.

Lütfi Oğuzcan, “Ben Gedayam Şöhret-i Darayı Versen İstemem. Gerçi Mecnun’um Bugün Leyla’yı Versen İstemem”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 42, Ocak 1962, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Elbette Bilirsin, Onu Herkes gibi Kimdir Lakin Onu Sen Anlatamazsın O Bizimdir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 43, Mayıs 1962, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Ben Yalnız Liyakat Aşığıyım”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 45, Mayıs 1964, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Mustafa Kemal, Padişah ve Sadrazamı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 47, Temmuz 1964, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Türk, Türk Olduğu için Asildir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 48, Ağustos 1964, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Hani Ya Sen Benimdin”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 49, Eylül 1964, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Mareşal Çakmak”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 50, Ekim 1964, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Cumhuriyet”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 51, Kasım 1964, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Şu Sarışın Adam Olmasaydı Altın Yurt Esir Olacaktı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 53, Ocak 1965, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk Manga Kumandanı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 55, Şubat 1965, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Hazreti Mevlana”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 56, Nisan 1965, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Nasıl Evlenmişti, Nasıl Ayrıldı?”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 57, Mayıs 1965, s. 4-5; S. 58, Haziran 1965, s. 4-5; S. 59, Temmuz 1965, s. 4-5; S. 60, Ağustos 1965, s. 4-5; S. 61, Ağustos 1965, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Başyaver Salih Bozok Anlatıyor: Birinci Cihan Savaşı’nın Sonunda Almanlar, Arapları Almanya Hesabına Kazanmak İstiyorlar”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 62, Ekim 1965, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ün Son Günleri; Cumhurbaşkanlığı Başyaveri Salih Bozok’un Hatıraları”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 63, Kasım 1965, s. 6-9.

Lütfi Oğuzcan, “Bozok Anlatıyor Koca Tepede Üç Büyük Baş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 64, Aralık 1965, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “En Büyük Adam”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 66, Şubat 1966, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk İkinci İnönü Zaferini Anlatıyor”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 67, Mart 1966, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Türk Sanatkârları”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 68, Nisan 1966, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve İsmet Paşa; İlk Defa Nasıl Darıldılar Nasıl Barıştılar?”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 73, Eylül 1966, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Hatıra ve Menkıbeleriyle Atatürk; Son Günlerinde Atatürk”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 75, Kasım 1966, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Hatıra ve Menkıbeleriyle Atatürk; Bunlar Sayılmazsa, Ya Çocuğum Olsaydı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 76, Aralık 1966, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Türk Kadını Cesurdur”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 77, Ocak 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Hatıra ve Menkıbeleriyle Atatürk; O, Gençsin Dirisin Ali”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 78, Şubat 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Yüksek Çok Büyük Bir Fizyonomi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 81, Mayıs 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 82, Haziran 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Baksana Emri Kim Veriyor?”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 83, Temmuz 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Hepsinin Ortak Adı Türk Askeri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 86, Ekim 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Yurt Toprağı Sana Her Şey Feda Olsun!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 87, Kasım 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Safi Şuur Olan Bir İnsan”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 88, Aralık 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Burada Yatanlar”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 89, Ocak 1968, s. 4-5.

Lütfi Oğuzcan, “Yepyeni Bir Türk Devleti”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 90, Şubat 1968, s. 4-6.
Lütfi Oğuzcan, “Mutlaka Muvaffak Olacağız”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 91, Mart 1968, s. 4-6.
Lütfi Oğuzcan, “Vekâlet Emrine Alındınız”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 92, Nisan 1968, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Sonra Kın Aşınır Paşam!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 93, Mayıs 1968, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Memleketin Şuurlu ve Zinde Gençliği”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 94, Haziran 1968, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Sana Kurban Olayım”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 95, Temmuz 1968, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Kendi Canını Kurtaran Kaptan”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 97, Eylül 1968, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Bu Milletle Neler Yapılmaz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 98, Ekim 1968, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Onun Bize Öğrettikleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 99, Kasım 1968, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “En Büyük Sevgili”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 99, Kasım 1968, s. 20-21.
Lütfi Oğuzcan, “Türk Milleti Ordusuna Bağlıdır”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 104, Nisan 1969, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Mustafa Kemal Karşısında Muhatap Arıyor”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 106, Haziran 1969, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’te Ana Sevgisi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 107, Temmuz 1969, s. 4-7.
Lütfi Oğuzcan, “Vahidüddin’le Almanya’da”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 108, Ağustos 1969, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk Başkomutanlık Meydan Muharebesi’ni Anlatıyor”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 109, Eylül 1969, s. 5-6.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Türk Sanatkârları”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 111, Kasım 1969, s. 4-5,30.

Lütfi Oğuzcan, “Yeni Bir Kurtuluş Savaşı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 112, Aralık 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Neden İzmir’i Almak İstemiş?”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 112, Aralık 1969, s. 27-29.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk İlk Defa Ankara’ya Nasıl Gelmiş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 113, Ocak 1970, s. 5-6.
Lütfi Oğuzcan, “Nuri Conker’in Cumhurbaşkanlığı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 115, Mart 1970, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Fransız Elçisine Yapılan Muziplik”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 115, Nisan 1970, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Beni Görmek Yüzümü Görmek Değildir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 117, Mayıs 1970, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Milyon İnsana Bedel Adam!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 118, Haziran 1970, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk; Masonluk ve İnsanlık İdeali”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 119, Temmuz 1970, s. 5-6.
Lütfi Oğuzcan, “Merhaba Asker”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 120, Ağustos 1970, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Hatıra ve Menkıbeleriyle Atatürk; Mustafa Kemal Kafkas Cephesinde”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 121, Eylül 1970, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Benden mi Vatandan mı, Vazgeçtiniz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 122, Ekim 1970, s. 4-8.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ün Anadolu’da Çıkardığı İlk Gazete İradeyi Milliye”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 123, Kasım 1970, s. 4-7.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ün Çıkardığı İkinci Gazete Hâkimiyeti Milliye”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 124, Aralık 1970, s. 4-7.
Lütfi Oğuzcan, “Ali Baba, Ali Baba, Sabret”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 125, Ocak 1971, s. 5-8.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk Almanya’da”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 128, Nisan 1971, s. 8-10; S. 129, Mayıs 1971, s. 8-9; S. 130, Haziran 1971, s. 4-6; S. 131, Temmuz 1971, s. 5-7; S. 132, Ağustos 1971, s. 4-6; S. 133, Eylül 1971, s. 4-5.

Lütfi Oğuzcan, “Türk Milleti’nin İhtiyat Kuvveti”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 134, Ekim 1971, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk Ne demiş, Söylev ve Demeçlerinden Derlemeler“, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 135, Kasım 1971, s. 4-5; S. 136, Aralık 1971, s. 4-5 ve 30; S. 137, s. 8-9, Ocak 1972; S. 138, Şubat 1972, s. 4-6; S. 139, Mart 1972, s. 4-6.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürkçülük Bu mudur?”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 147, Kasım 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bu Memleketin Hakiki Sahibi Olunuz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 151, Mart 1973, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ü Sevmek ve Sevdirmek”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 171, Aralık 1974, s. 3.

3.4.4.2. Millî Mücadele Dönemi Hakkındaki Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Kuva-yı Milliyeçilik Üzerine”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 2, Mayıs 1958, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Mehmetçik Kimdir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 3, Haziran 1958, s. 7.
Lütfi Oğuzcan, “İçel’e Selam”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 9, Aralık 1958, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Türk Köylüsü”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 9, Aralık 1958, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Kurtuluş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 10, Ocak 1959, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Şehit Çavuşun Aysel’i”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 10, Ocak 1959, s. 17-18.
Lütfi Oğuzcan, “Ah Rumeli”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 11, Şubat 1959, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Güneş Şark’tan Doğuyor”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 11, Şubat 1959, s. 15-17.
Lütfi Oğuzcan, “Vay Anam”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 14, Mayıs 1959, s. 11-12.
Lütfi Oğuzcan, “Ben Yürüyeceğim”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 15, Haziran 1959, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Türk Kadını”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 15, Haziran 1959, s. 4-5.

Lütfi Oğuzcan, “Bayrağına Tapan Türk”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 15, Haziran 1959, s. 10-11.
Lütfi Oğuzcan, “Bizim Oğlan Ataş Olmuş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 16, Temmuz 1959, s. 9-11.
Lütfi Oğuzcan, “Sakarya Meydan Muharebesi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 17, Ağustos 1959, s. 5-11.
Lütfi Oğuzcan, “Türk Milletinin Sağduyusu”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 19, Ekim 1959, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Kilis Antep Maraş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 21, Aralık 1959, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Hoşça Kalın Ağalar”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 22, Ocak 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Sütçü İmamın Diyarına Selam”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 23, Şubat 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bu Millet Ölmez”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S.25, s. 14-15, Nisan 1960; S. 160, Aralık 1973, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Uyan gözüm Uyan ”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 26, Mayıs 1960, s. 16-17.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk ve Türk Gençliği”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 28, s. 4-5, Temmuz 1960; S. 45, Mayıs 1964, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Gözüm Arkada Değil”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 30, Eylül 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “İki Kumanda Arasından Bir Hezimet”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 30, Eylül 1960, s. 14-16.
Lütfi Oğuzcan, “Ölüm Bizim İçin Değil”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 32, Kasım 1960, s. 6-7.
Lütfi Oğuzcan, “Ölmek Var Dönmek Yok”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 36, Mart 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Vatanın Boynuna Düşman Dayasın Hançerini, Bulunur Kurtaracak Bahtı Kara Maderini!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 41, Ağustos 1961, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “O Senin Babandı Hasancaoğlu”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 35, Şubat 1961, s. 13-14.

Lütfi Oğuzcan, “Yiğidin Armağanı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 36, Mart 1961, s. 11-14.
Lütfi Oğuzcan, “Derdi Çok - Derdi Yok”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 43, Mayıs 1962, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Unutulmuşlar Adına Konuşuyorum”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 45, Mayıs 1964, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Maraş Burçlarında Bayrak”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 48, Ağustos 1964, s. 6-8.
Lütfi Oğuzcan, “Fasıl Kayabalı Hatıran Aziz Olsun”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 49, Eylül 1964, s. 6.
Lütfi Oğuzcan, “Hiç Kimseden İzin Almadan Dağa Çıkanlar”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 52, Aralık 1964, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Gök Teslime’nin Mehmet’i”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 62, Ekim 1965, s. 16-18.
Lütfi Oğuzcan, “Siz Napolyon’a Benziyorsunuz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 69, Mayıs 1966, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Kim Bilir Belki ’de”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 73, Eylül 1966, s. 20-21.
Lütfi Oğuzcan, “Asafhan ve Bir Şiir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 78, Şubat 1967, s. 25.
Lütfi Oğuzcan, “Binbaşı mısınız?” , <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 84, Ağustos 1961, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Çanakkale’de Destan”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 91, Mart 1968, s. 16-17.
Lütfi Oğuzcan, “İki Dost ve Çiğköfte Kasidesi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 92, Mart 1968, s. 14-15.
Lütfi Oğuzcan, “Hoca Hayret Efendi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 95, Temmuz 1968, s. 22-23.
Lütfi Oğuzcan, “Kahraman Türk Kadını”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 99, Kasım 1968, s. 18-20.
Lütfi Oğuzcan, “Kurtuluşun Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 101, Ocak 1969, s. 3.

Lütfi Oğuzcan, “Halide Onbaşı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 103, Mart 1969, s. 28.
Lütfi Oğuzcan, “Kraldan Ziyade”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 105, Mayıs 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bugünün Başlıca Vazifesi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 108, Ağustos 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Nesil ve Bu Neslin Kaderi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 110, Ekim 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Manda mı Tam İstiklal Mi?”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 110, Ekim 1969, s. 4-6.
Lütfi Oğuzcan, “Kurtuluşun Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 113, Ocak 1970, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Çukurova’da İlk Direnme Tarsus’ta Nasıl Olmuştu?”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 113, Ocak 1970, s. 13-14.
Lütfi Oğuzcan, “Kurtuluş Savaş’ında İçel”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 117, Mayıs 1970, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Karaafet Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 120, Ağustos 1970, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Caelhak ve Zahakalbatıl”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 125, Ocak 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Uyan Ey Yareli Şir-i Jiyan Bu Hab-ı Gafletten”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 124, Aralık 1970, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kurtuluş Savaş’ında İçel Konusu Üzerinde Düşünceler”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 128, Nisan 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Karaafet Vardı!..”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 126, Şubat 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Ah Hasan Akıncı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 126, Şubat 1971, s. 22-23.
Lütfi Oğuzcan, “Kurtuluş Savaşı İçel Konusu Üzerine Düşünceler”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 127, Nisan 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Pakistanlı Bir Şair ve Atatürk Sevgisi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 127, Nisan 1971, s. 18-20.
Lütfi Oğuzcan, “Hacı İshak Muhammedi Kaybettik”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 132, Ağustos 1971, s. 26.

Lütfi Oğuzcan, “Üç F’nin Hikmeti”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 136, Aralık 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Üç F’nin Hikmeti”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 136, 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Zeki Baltalı Vardı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 141, Mayıs 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Evet Onlardı Bunlar!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 142, Haziran 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Türk’e Yaraşan Şey”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 143, Temmuz 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Önce Kurtuluş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 157, Eylül 1973, s. 26-27; S. 158, Ekim 1973, s. 12-13; S. 159, Ekim 1973, s. 7-8; S. 161, Ocak 1974, s. 8-9.
Lütfi Oğuzcan, “Ben Seni Nasıl Affede Bilirim Yunanlı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 170, Ekim 1974, s. 3-5.

3.4.4.3. Cumhuriyet Dönemi Hakkındaki Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Çifte Mücahitler Diyarından Kıbrıs’a Selam”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 5, Temmuz 1958, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Selam İki Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 5, Ağustos 1958, s. 14.
Lütfi Oğuzcan, “Serbest Fırkanın Doğuşu”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 27, Haziran 1960, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “İlk Büyük Millet Meclisine Mersin Mebusları Nasıl Seçilmişti”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 38, Mayıs 1961, s. 13-14.
Lütfi Oğuzcan, “Ulu Türk Milletine”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 49, Eylül 1964, s. 7.
Lütfi Oğuzcan, “Bu Serpuşun İsmine Şapka Denir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 54, Şubat 1965, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Kamçısız İdare”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 79, Mart 1967, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Maliye Bakanımıza Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 93, Mayıs 1968, s. 3.

Lütfi Oğuzcan, “Başkanımız Nihat Erime Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 129, Mayıs 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “30 Ağustosun Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 109, Eylül 1969, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’e Dönüş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 133, Eylül 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kucak Kucak Dostluk Tükenmez Bir Hınç”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 154, Haziran 1973, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kıbrıs Davası ve Kuva-yı Milliye’ciler”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 168, Temmuz 1974, s. 14-16.
Lütfi Oğuzcan, “Yareli Şir-i Jijan Şahlandı!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 169, Ekim 1974, s. 3-4.

3.4.4.4. Genel Türk Tarihi Hakkındaki Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Unutmak ve Unutmamak Meselesi“, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 3, 1967, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Mehter ve Hatırlattıkları”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 4, Temmuz 1958, s. 6.
Lütfi Oğuzcan, “Mehmetçik Hatıran Aziz Olsun”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 39, Haziran 1961, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Tarihte Kin”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 71, Temmuz 1966, s. 14-15.
Lütfi Oğuzcan, “Bire Doğan Bire Doğan”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 76, Aralık 1966, s. 17-19.
Lütfi Oğuzcan, “Ab-I Rüyi Habibi Ekrem İçin Kerbelada Dökülen Dem İçin”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 77, Ocak 1967, s. 20-22.
Lütfi Oğuzcan, “Padişah Ben İsem, Emrime İtaat Ederek Geliniz Yok Siz İseniz Gelip Ordunun Başına Geçiniz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 78, Şubat 1967, s. 17-20.
Lütfi Oğuzcan, “Şu Adam Bana Ne Garip Oyun Oynadı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 79, Mart 1967, s. 18-19.

Lütfi Oğuzcan, “Letuftahinnel Konstantin’iyle”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 80, Nisan 1967 s. 18-21; S. 81, Mayıs 1967, s. 18-21.
Lütfi Oğuzcan, “Mersinli Cemal Paşa”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 91, Mart 1968, s. 6-7.
Lütfi Oğuzcan, “Nasıl Olsa”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 91, Mart 1968, s. 22-23.
Lütfi Oğuzcan, “Koca Ragıp Paşa – Haşmet - Fitnat Hanım”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 93, s. 22-23; S. 94, Mayıs 1968, s. 26-27.
Lütfi Oğuzcan, “Devlet Kâhyası Halet Efendi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 95, Temmuz 1968, s. 24-25.
Lütfi Oğuzcan, “Tarihten Fıkralar”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 98, Ekim 1968, s. 28-29.
Lütfi Oğuzcan, “Sanca Takılan Çelenk”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 104, Nisan 1969, s. 17-19.
Lütfi Oğuzcan, “Tiryaki Hasan ve Kaniye Müdafaası”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 114, Şubat 1970, s. 15-18; S.116, Nisan 1970, s. 11-14; S. 118, Haziran 1970, s. 10-13; S. 119, Temmuz 1970, s. 11-13; S. 120, Ağustos 1970, s. 13-16; S. 121, Eylül 1970, s. 13-15; S. 122, Ekim 1970, s. 20-22; S. 123, Kasım 1970, s. 18-22; S. 124, Aralık 1970, s. 17-23; S. 125, Ocak 1971, s. 19-21; S. 127, Nisan 1971, s. 27-29.
Lütfi Oğuzcan, “Tarihte Rüşvet”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 114, Şubat 1970, s. 19-22.
Lütfi Oğuzcan, “Şeyhülmemurini Küfera”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 114, Şubat 1970, s. 28-30.
Lütfi Oğuzcan, “Zuhru Kahve Der Rum”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 115, Mart 1970, s. 16-18.
Lütfi Oğuzcan, “Duhhanı Bedbuy ve Kendecanın Zuhuru (Tütünün Memleketimize Gelişi)”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 116, Nisan 1970, s. 15-18.
Lütfi Oğuzcan, “At Binenin Kılıç Kuşananındır”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 117, Mayıs 1970, s. 21-24.
Lütfi Oğuzcan, “Tanzimat Dönemi Üç Paşası”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 118, Haziran 1970, s. 22-25.
Lütfi Oğuzcan, “Edep mi Edebiyat mı?”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 119, Temmuz 1970, s. 15-17.

Lütfi Oğuzcan, “Hımar Zadenin Son Eşekliği”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 119, Temmuz 1970, s. 23-25.
Lütfi Oğuzcan, “Kılıç Hakkı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 119, Temmuz 1970, s. 29-30.
Lütfi Oğuzcan, “İki Bayram Sevinci ve Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 158, Ekim 1973, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bizimde Bir Sözümüz Var”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 166, Haziran 1974, s. 3-4.

3.4.4.5. Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti ve Kuvayi Milliye Dergisi Hakkındaki Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Bizim Kervan”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 13, Nisan 1959, s. 3; S. 148, Aralık 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Ülküsü Açık, Görünüşü Aydın, Yolu Belli”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 25, Nisan 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kutlu Olsun”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 27, Mayıs 1960, s. 8.
Lütfi Oğuzcan, “Az Gittik Uz Gittik”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 31, Ekim 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “İleriye Daim İleriye”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 37, Nisan 1961, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kırk Sayı Kırk Ay”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 40, Temmuz 1961, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Heder Olan Yıllar Bu Heder Günler ve Yarınlar“, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 91, Mart 1968, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Cemiyetimiz Gayemiz ve Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 103, Şubat 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kongreden Notlar”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 102, Şubat 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Genel Kongre ve Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye</i> , S. 104, Nisan 1969, s. 3.

Lütfi Oğuzcan, “Bu Dergiyi Yaşatmak”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 107, Temmuz 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk Bizi Affet”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 111, Kasım 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Su ve Hatırlattıkları”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 111, s. 19-21; S. 112, Kasım 1969, s. 17-20.
Lütfi Oğuzcan, “Güleriz Ağlanacak Halimize”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 121, Eylül 1970, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kongre ve Düşündükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 126, Mart 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “20. Kurtuluş Yılıımızın Hatırlattıkları”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 127, Mart 1971, s. 20-21 ve 30.
Lütfi Oğuzcan, “Dilekler, Daime O Dilekler ve Dikkate Alınmayan Zavallı Dilekler”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 137, Ocak 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Toplantı - Bir Görüş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 137, Mayıs 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Toplantı ve Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 139, Mart 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Millî Heyecan ve Türkedoğru”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 142, Haziran 1972, s. 23-26; S. 144, Ağustos 1972, s. 29; S. 145, Eylül 1972, s. 23-26; S. 146, Ekim 1972, s. 17-20; S. 147, Kasım 1972, s. 22-25; S. 148, Aralık 1972, s. 26-29; S. 150, Aralık 1973, s. 11-14; S. 152, Nisan 1973, s. 28-30.
Lütfi Oğuzcan, “Protokol Duvarı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S.177, Haziran 1975, s.3.

3.4.4.6. İstiklal Madalyası Hakkındaki Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “İstiklal Madalyamızı İstiyoruz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 18, Eylül 1959, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Hürmeti Mahsusa Beyanındadır”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 19, Ekim 1959, s. 3.

Lütfi Oğuzcan, “Yine de Var Olun Sağ Olun”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 24, Mart 1959, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “İstiklal Madalyası ve Konu Üzerinde Konuşuyoruz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 45, Haziran, s. 6-10.
Lütfi Oğuzcan, “Mücahitlerin İstiklal Madalyaları Konusunda Kara Kuvvetleri Kumandanımıza Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 72, Ağustos 1966, s. 10-11.
Lütfi Oğuzcan, “Şeref Tahsisatı Üzerine”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 90, Şubat 1968, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bu Kanunu Kim Yürütecek Nasıl Yürütecek”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 92, Nisan 1968, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “K.K.K Personel Başkanlığına Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 98, Ekim 1968, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Sayın Cumhurbaşkanına Açık Dilekçe”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 106, Haziran 1969, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Müjde ve Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 115, Mart 1970, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Millî Savunma Bakanına Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 119, Temmuz 1970, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Mücahitlerin İstiklal Madalyaları Verilmiyor”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 146, Ekim 1972, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Yazık Oldu Süleyman Efendiye”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 155, Temmuz 1973, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Halka Hizmet - Hakka Hürmet Güler Yüz-Tatlı dil”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 156, Ağustos 1973, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Cumhur Başkanımıza Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 157, Eylül 1973, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Mutlu Bir Günün Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 161, Ocak 1974, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Başbakanımıza Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 162, Şubat 1974, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Utanç Duvarı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 175, Nisan 1975, s. 3.

3.4.4.7. Güncel Olaylarla İlgili Yazıları

Lütfi Oğuzcan, “Her Şeyin Üstünde Her Şeyden Üstün”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 14, Mayıs 1959, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Dosta ve Dostluğa Dair Düşünceleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 16, Temmuz 1959, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Acı Fakat Gerçek”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 26, Mayıs 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “İmana ve İmansızlığa Dair”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 27, Mayıs 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Onu Nasıl Unutabilirim”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 28, Mayıs 1960, s. 11-13.
Lütfi Oğuzcan, “Beklenen Kitap ve Üzerine Düşünceler”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 32, Kasım 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Yoksa Gelirim Ha”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 33, Aralık 1960, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir 5 Ocak Hikâyesi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 34, Ocak 1961, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “El Kabak Velahü Vak Vak Vak Vak”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 35, Şubat 1961, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Eli Tutan Kafası İşleyen Her Türk”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 38, Mayıs 1961, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Gözlerinizi Birazda Bu Yana Çevirin”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 42, Ocak 1962, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Eser ve Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 46, Haziran 1964, s. 12-13.
Lütfi Oğuzcan, “Görüşler Düşünceler ”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 68, Nisan 1966, s. 14-15.
Lütfi Oğuzcan, “Eskiler Yeniler ”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 92, Mart 1968, s. 22-23.

Lütfi Oğuzcan, “Kılıbıklığa Dair”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 94, Haziran 1968, s. 24-26.
Lütfi Oğuzcan, “Şeref Yapı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 95, Temmuz 1968, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Dert Bir ve Muhtaç Tek Olsa”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 96, Ağustos 1968, s. 4-5.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Yapı ve Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 97, Eylül 1968, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kızılay’ın Kızı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 103, Mart 1969, s. 22.
Lütfi Oğuzcan, “Gençliğe, İhtiyarlığa ve Yaşlılığa Dair”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 113, Ocak 1970, s. 4-26.
Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ün Çizdiği Yol”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 118, Haziran 1970, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Kurtuluş Edebiyatından Bir Demet”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 118, Haziran 1970, s. 26-30.
Lütfi Oğuzcan, “Sözde ve Özde Atatürkçülük”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 123, Kasım 1970, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Çok Ayıp Oluyor Efendiler”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 125, Ocak 1971, s. 17-18.
Lütfi Oğuzcan, “Adsızın Defteri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 125, Ocak 1971, s. 25.
Lütfi Oğuzcan, “Soğucak Yaylaları ve Bir Halk Ozana”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 129, Mayıs 1971, s. 13.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Tavsiye - Bir Gerçek”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 130, Haziran 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “30 Ağustosun Düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 132, Ağustos 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Fikret ve Halukun Defteri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 132, Ağustos 1971, s. 18.
Lütfi Oğuzcan, “Yılanın Başı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 134, Ekim 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “33 yılın düşündürdükleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 135, Kasım 1971, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Alankuş’un Manevi Huzurunda”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 144, Ağustos 1972, s. 3.

Lütfi Oğuzcan, “Su Uyur Düşman Uyumaz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 150, Şubat 1973, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Bayram ve Hatırlattıkları”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 156, Ağustos 1973, s. 23-26.
Lütfi Oğuzcan, “Cumhuriyet Fazilettir”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 159, Ekim 1973, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Neden Heykelcilik”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 163, Mart 1974, s. 4.
Lütfi Oğuzcan, “Örnek Bir Belediye ve Dileklerimiz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 164, Mart 1974, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Sevgili Ortağımıza Açıklı Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 165, Mayıs 1974, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Kozandan Geliyorum”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 165, Mayıs 1974, s. 21-22.
Lütfi Oğuzcan, “Hatıra ve Eserleriyle Süleyman Nazif”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 166, Haziran 1974, s. 7-10.
Lütfi Oğuzcan, “Parlamentelerimize Açık Mektup”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 167, Temmuz 1974, s. 3-5.
Lütfi Oğuzcan, “Yeni Hayırlı Bir Kuruluşun Hatırlattıkları”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 174, Mart 1975, s. 3-4.
Lütfi Oğuzcan, “Haruniye’de Bayram Var”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 175, Nisan 1975, s. 7-9.
Lütfi Oğuzcan, “Budur, Budur, Budur!”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 176, Mayıs 1975, s. 3-4.

3.4.4.8. Lütü Oğuzcan’ın Kendi Anıları

Lütfi Oğuzcan, “Acaba Adı Neydi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 1, Nisan 1958, s. 16.
Lütfi Oğuzcan, “Nur Yüzlü İhtiyar Yavuz Çocuk”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 2, Nisan 1958, s. 16.
Lütfi Oğuzcan, “Ene Mazlum Ya Efendi Ene Mazlum”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 3, 1958, s. 9.

Lütfi Oğuzcan, “Bizden Esirgenen Bizim Beklediğimiz”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 4, Temmuz 1958, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Yaşanan ve Beklenen Zafer”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 6, Haziran 1958, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Gülen Adam”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 7, Ağustos 1958, s. 3.
Lütfi Oğuzcan, “Türkmen Kızı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 13, Nisan 1959, s. 16-18.
Lütfi Oğuzcan, “Dua Tepe Neresi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 18, Eylül 1959, s. 17.
Lütfi Oğuzcan, “Vah Hasan Çavuş”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 19, Ekim 1959, s. 16-18.
Lütfi Oğuzcan, “Lütfi Oğuzcan”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 25, Nisan 1960, s. 16-18.
Lütfi Oğuzcan, “Öksüz Top ve Marifetleri”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 26, Mayıs 1960, s. 11-13.
Lütfi Oğuzcan, “Turanın Aziz Ruhuna”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 27, Haziran 1960, s. 12.
Lütfi Oğuzcan, “Kör Alinin Hikâyesi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 33, Aralık 1960, s. 10-11.
Lütfi Oğuzcan, “İlk Büyük Millet Meclisine Mersin Mebusları Nasıl Seçildi”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 38, Mayıs, 1961, s. 13.
Lütfi Oğuzcan, “Allahuekber Allahuekber”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 39, Haziran 1961, s. 15-16.
Lütfi Oğuzcan, “Çukurova Kurtuluş Marşı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 42, Ocak 1962, s. 16.
Lütfi Oğuzcan, “Kim Bilir Belki De”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 73, Eylül 1966, s. 20.
Lütfi Oğuzcan, “Bir Hatıra Bir Hasbihal”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 85, Eylül 1967, s. 4-6.
Lütfi Oğuzcan, “İki Şehir İki Mezar”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 114, 1970, s. 3-5.
Lütfi Oğuzcan, “İslam’ın Altıncı Şartı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 124, Aralık 1970, s. 12-13.

Lütfi Oğuzcan, “50. Yıl Marşı”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 155, Temmuz 1973, s. 16-17.
Lütfi Oğuzcan, “Vatan, Millet, Sakarya”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 157, Eylül 1973, s. 11-14.
Lütfi Oğuzcan, “Mehmet Emin Yurdakul”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 162, Şubat 1974, s. 22-23.
Lütfi Oğuzcan, “Lütfi Oğuzcan’ın Ardından”, <i>Kuvayi Milliye Dergisi</i> , S. 177, Haziran 1975, s. 5

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

LÜTFİ OĞUZCAN'IN DÜŞÜNCE HAYATI

4.1. Türkçülük Üzerine Düşünceleri

Türkçülük, en genel anlamda tüm Türkleri tek bir bayrak altında toplamayı amaçlayan bir düşünceyi ifade etmektedir. Bunu gerçekleştirmenin yolu ise dilde, edebiyatta, sanatta, kültürde ve siyasette ortak iş birliğine dayandırılmaktadır.

Osmanlı Devletinin dayandığı insan unsuru, etnik köken, dil ve din bakımından oldukça farklılık arz eden “anasır-ı muhtelif” den oluşmaktadır. Osmanlı Devleti, sosyolojik anlamda ümmetten - millete devletin son yüzyıllarından itibaren girmeye başlamıştır. Bu değişim Osmanlıcılık ve İslamcılık akımlarının devleti kurtarmaya yetmeyeceği anlaşıldığında başlamıştır. Bunun üzerine aydınlar, devletin bekasını sağlayabilecek yeni bir hareket olarak Türkçülük fikrine sarılmışlardır.²¹⁶

Türkçülük, Osmanlı Dönemi için Mustafa Celaleddin Paşa'nın “Eski ve Yeni Türkler” adlı eserine kadar götürülmektedir. Ayrıca Ahmet Vefik Paşa, Osmanlı ve İslam tarihi dışında Türk tarihi üzerine çeşitli eserler çevirerek Türkçülük hareketinin doğuşunda büyük rol oynamıştır. 1869'da Paris'te çıkardığı *Ulum* gazetesi ile Türkçülüğü Osmanlı aydınları arasında yaymaya gayret eden Ali Suavi ise, dönemin Türkçüleri arasında diğer önemli bir şahsiyettir.²¹⁷ Yusuf Akçura'nın 1904'te yayımladığı “Üç Tarz-ı Siyaset” adlı eseri, Türkçülük düşüncesini sistemleştirmeye çalışan ilk eserlerden biridir. Bunun yanı sıra, Mehmet Emin Yurdakul'un Türkçe şiirleri, Ömer Seyfettin ve Ahmet Canip'in yayımladıkları *Genç Kalemler Dergisi*, Ziya Gökalp'in “Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak” ve “Türkçülüğün Esasları” adlı eserleri, Hüseyinzâde Ali Bey'in “Mektub-ı Mahsus” makalesi ve diğer eserler, Türkçülüğün referans kaynakları olmuştur.²¹⁸

Dönemsel olarak bakıldığında, II. Meşrutiyet devri tam teşkilatlanmanın yaşandığı dönem olarak kabul edilmektedir. 1908'de Türkçülerin kurduğu Türk Derneği, bu ideolojinin beşiği durumundadır. Daha sonra Türk Derneği kapatılıp yerine Türk

²¹⁶ Mehmet Köçer, “Osmanlı Devleti'nde Türkçülük Akımının Ortaya Çıkması”, *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, S. 3, Haziran 2003, s. 11-12.

²¹⁷ Köçer, “Osmanlı Devleti'nde Türkçülük Akımının Ortaya Çıkması”, s. 11-12.

²¹⁸ Oğuz Kaan Dalgıç, Ziya Gökalp'in Türk Milli Kimliği Algısı ve Türkçülük Anlayışı, Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Mersin, 2018, s. 34-35.

Yurdu Cemiyeti kurulmuştur. 1911’de Türk Ocağı’nın kurulmasıyla Türkçülüğün daha ileri ve modern bir derecede teşkilatlandığı görülmektedir. Bundan sonra daha teşkilatlı faaliyetlerle toplumda geniş kitlelere ulaşılmaya başlamıştır. Türk Yurdu Dergisi’nin kurulmasıyla basın desteği de sağlanmış ve toplum üzerindeki etkisi artmıştır.

Türkçülüğün İttihat ve Terakki Partisi tarafından benimsenip, bir ideoloji olarak kullanması, O’nun bir odak noktasına evrilmesine katkı sağlamıştır. İttihat ve Terakki döneminde Türkçülük ideolojisi eğitim, basın ve siyaset yoluyla bütün yurda yayılmaya çalışılmıştır. O dönemde yaşamış Mustafa Kemal de Türkçülük ideolojisinin içinde yer almıştır.²¹⁹

Lütfi Oğuzcan ise Türkçü ve milliyetçi duygularla 1912-1913 yıllarında Tarsus’taki İttihat ve Terakki Rüştîyesini bitirdikten sonra tanışmıştır. 1913’te tarih öğretmeni Hidayet Bey’in verdiği Halide Edip Adıvar’ın “Yeni Turan” romanı Türkçü ve milliyetçi duygularını kabartan ilk eser olmuştur.²²⁰

Lütfi Oğuzcan’ın Türkçülük düşüncesini, İstanbul’da gittiği Türk Ocakları olgunlaştırmıştır. Türk Ocağına ilk kez 1916’da Beyazıt’ta giderek katıldığını anılarında “*Bir Perşembe akşamı bizi ocak binasına götürüp reis Hamdullah Suphi Bey’e taktım ettiler*” diyerek dile getirmektedir.²²¹ Daha sonra Mersin’e döndüğü 1950’li yıllarda Mersin Türk Ocağı şubasını kurmuş ve başkanlık görevini üstlenmiştir.

Lütfi Oğuzcan’ın Türkçülük düşüncesi edebiyat anlayışına da yansımış ve birbirini tamamlayan birer unsur haline gelmiştir. Anılarında bu durumu “*Edebiyata ilgim Türklükle bir başlamıştır*” sözleriyle ifade etmiştir.²²² İlk Türkçü düşüncelerinin oluşmasında, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, Halide Edip Adıvar gibi Türkçülerin eserleri etkili olmuştur. Kitaplarını okuduğu bu Türkçü şair ve yazarlardan, o denli etkilenmiştir ki adını dahi değiştirmiştir. Halide Edip’in “Yeni

²¹⁹ Yaşar Semiz, “İttihat ve Terakki Cemiyeti ve Türkçülük Politikası”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S. 35, Haziran 2016, s. 229-233.

²²⁰ Oğuzcan, “Mehmet Emin Yurdakul”, s. 22-25.

²²¹ Oğuzcan, “Mehmet Emin Yurdakul”, s. 22-25.

²²² Oğuzcan, “Oğuzcanlar Ailesi ve Lütfi Oğuzcan”, s. 10-11.

Turan” romanındaki kahramana özenerek adına “Oğuz” ismini eklemiştir. Sonra da Oğuz’a bir “Can” eklemiş ve “Oğuzcan” soyadını oluşturmuştur.²²³

Türkçü yazarlara olan hayranlığı onun sanatına da yansımıştır. Adana Lisesinde okurken ilk şiirini Mehmet Emin Yurdakul’a yazmıştır.²²⁴ Daha sonra Eskişehir’de Ticaret Odası Kâtipliği yaptığı sırada yine Mehmet Emin Yurdakul’a “Türk Şairi Mehmet Emin 72 Yaşında” adlı bir şiir yazmıştır.²²⁵

Lütfi Oğuzcan, Osmanlı Devleti’nin son yıllarında siz Türk müsünüz sorusuna haşa ile cevap verildiğini, Türkiye denilmesi gereken vatana Memalik-i Osmaniye denildiğini ve Türk denmesi icap eden vatandaşlara, Osmanlı olarak adlandırıldığını belirterek serzenişte bulunmuştur. Ayrıca Osmanlı Devleti’nde Türk’ten başka her ırkın kendi milletini öğünerek söylediğini ancak imparatorluğun asıl sahibi olan Türklerin kendi adını utanarak zikrettiğini eklemektedir. Türkçülüğe gereken değerin ancak meşrutiyetle verilmeye başlandığını belirten Lütfi Oğuzcan bu durumu “*Nihayet meşrutiyet dediğimiz bir devir geldi ve hürriyet adlı curcunalı bir hava yurdumuzu bir kasırga gibi dolaştı*” olarak değerlendirmektedir. Lütfi Oğuzcan geç kalınmışlıktan dolayı Osmanlı Devleti’nin kurtarılamadığı gibi o dönemde Türkçülüğünde bir ideolojiden ileri gidemediğini ve bir çöküntü içinde kaldığını düşünmektedir.²²⁶

Ancak Osmanlı Devleti kaybedilmiş olursa bile, cumhuriyetle birlikte Türklük şuurunun kazanıldığının altını çizmektedir. Kazanılan bu manevi değerin yanında maddi kayıpların unutulup gideceğini dile getirmektedir.²²⁷ Bu millî şuurunda sonsuza kadar saklanması gereken bir değer olduğuna değinmektedir. Kendisi de ömrünün sonuna kadar bu şuur kalbinde taşımış ve kaleme aldığı eserlerine yansıtmıştır.

Lütfi Oğuzcan’ın bu Türkçü düşüncesinin yanısıra Turancı düşünceye karşı olumsuz bir bakış açısı mevcuttur. Lütfi Oğuzcan, Turancılık ile ilgili Orta Asya’ya doğru yapılacak bir ideolojik harekâtdan şuan için istenilen sonucun alınamayacağı ve bu düşünceden vaz geçilmesi gerektiğini belirtmektedir. Böyle bir harekâtın mümkün olmayacağı gibi Turancılığın yanında bir izm cenneti tahayyül etmeninde sadece

²²³ Oğuzcan, “Mehmet Emin Yurdakul”, s. 22-25.

²²⁴ Oğuzcan, “Oğuzcanlar Ailesi ve Lütfi Oğuzcan“, s. 10-11.

²²⁵ Oğuzcan, “Mehmet Emin Yurdakul”, s. 22-23.

²²⁶ Oğuzcan, “Her Şeyin Üstünde Her Şeyden Üstün”, s. 3.

²²⁷ Oğuzcan, “Her Şeyin Üstünde Her Şeyden Üstün”, s. 3.

kendini harcamak olacağını dile getirmektedir. Turancılığın yerine Türkedoğru kavramıyla Millî sınırlar içerisinde bir ideoloji olarak kalınması gerektiğini vurgulamıştır.²²⁸ Bu sayede Anadolu'daki refah seviyesinin artacağını ön görmektedir.

4.2. Atatürkçülük Üzerine Düşünceleri

Atatürkçülük tam bağımsızlık, anti-emperyalist, anti-komünist, özgürlükçü, cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, laik, devrimci, akılcı, bilimci, çağdaş ve barışçılık ilkelerinden oluşan, kendine özgü bir dünya görüşüne sahip bir ideoloji olarak tanımlanabilir.²²⁹ Atatürkçülük, Türk İnkılâbını oluşturan eş anlamlı bir deyimdir.²³⁰ Bakıldığında Atatürkçülüğün içeriğinin Atatürk ilkelerinden oluştuğu görülmektedir. Başka bir deyişle ilkeler, Atatürkçülüğün özünü oluşturan temel değerlerin bir araya toplanmasıdır.

Lütfi Oğuzcan, “*Evet Atatürkçüyüz*” diyerek Atatürkçü yanını açık şekilde belirtmiştir.²³¹ Lütfi Oğuzcan, kendisini Atatürkçü olarak tanımlarken Atatürk’ü ise başkumandan, kurtarıcı, inkılapçı, hatip, ilim adamı, tarihçi, dilci, diplomat, centilmen bir kişi olarak tanımlamaktadır.²³² Lütfi Oğuzcan’ın, Atatürk’e hayranlığının kaynağı ise Kurtuluş Savaşı’nda, Mustafa Kemal’in askeri olup onu yakından tanımış olmasıdır.

Lütfi Oğuzcan her fırsatta Atatürkçülüğün temelini oluşturan ilkelere bağlı ve sadık olduğunu belirtip bu temel ilkeleri yayma ve yaşatma düşüncesini açıkça dile getirmektedir.²³³ Atatürk’ün en büyük eserini ise cumhuriyet olarak nitelemektedir. Lütfi Oğuzcan bu eseri yaşatmayı kendine bir görev bilmiş ve ömrü boyunca da bu amaç için hizmet etmiş bir kişidir. Bu uğurda Kuva-yı Milliyecilerin de başlıca iki büyük görevlerinin olduğunu dile getirmektedir. Bu görevlerden ilkinin, Atatürk’ün yaptığı devrimleri yaymak ve yaşatmak olduğu ifade edilmektedir. Ancak bu ilkeleri asıl yaşayacak ve yaşatacakların gençler olduğunun altını çizer ve Türk gençliğinin görevlerini şöyle sıralar²³⁴:

²²⁸ “Her Yerde, Her Zaman, Her Yönde Türk’e Doğru”, *Türkedoğru Gazetesi*, s. 1.

²²⁹ Asım Aslan, *Sömürülen Atatürk ve Atatürkçülük*, Şafak Matbaası, Ankara 1992, s. 157.

²³⁰ Mehmet Kayıran - Mustafa Yahya Metintaş, “Atatürkçü Düşünce Sistemi: Atatürkçülük (Kemalizm)”, *Atatürk Yolu Dergisi*, S. 51, Ocak 2013, s. 579.

²³¹ Lütfi Oğuzcan, “Cumhuriyet Fazilettir”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 159, Ekim 1973, s. 3.

²³² Lütfi Oğuzcan, “İnsan Atatürk”, *Akdeniz Gazetesi*, 17 Mart 1956, Sayı: 881, s. 1.

²³³ Oğuzcan, “Cumhuriyet Fazilettir”, s. 3.

²³⁴ Oğuzcan, “Cumhuriyet Fazilettir”, s. 3.

1. Atatürk'ün izinden ayrılmamak.
2. Milletçe, bir ve beraber olmak.
3. Devrimlere sımsıkı sarılmak.²³⁵

Lütfi Oğuzcan Türkiye’de, gerçek ve sahte olmak üzere iki çeşit Atatürkçülüğün olduğunu düşünmektedir. Gerçek Atatürkçülerin O’nu kurtarıcı ve devrimci olarak kalbinde taşıyan ve ilkelerine bağlı kalanlar olduğunu belirtmektedir. Sahte Atatürkçülerin ise Atatürk ilkelerini tam olarak anlamadıklarını, “Atatürk’ün ilkeleri nedir?” sorusuna bile düzgün cevap veremeyeceklerini söylemektedir . Hatta yeri geldiğinde sahte görünüşle kendilerini vatansever göstermek fırsatını da kaçırmadıklarını belirtmektedir. Gerçekte ise bu kimselerin ona aldığını yüze satan karaborsacılar, köylüyü çelikten sağlam zincirlerle saran tefeciler, vergi kaçırıcılar ve rüşvetsiz iş görmeyenler olduklarının altını çizmektedir.²³⁶

Mevcut siyasi, kültürel ve ekonomik sorunların düzelebilmesi ve Atatürk reformlarının gerçekleşebilmesinin yolunu ise köklü bir ahlak reformuna dayandırmaktadır. Bu konuda Millî ahlakın Atatürk’ün istediği fazilet rayına oturtulmazsa diğer yapılacakların çürük temel üzerinde kalacağını ve Atatürk’ün kurduğu cumhuriyetin ilelebet payidar olamayacağını aktarmaktadır.²³⁷

Lütfi Oğuzcan, Atatürk’ün asıl büyüklüğünün sömürgecilerin elinde inleyen mazlum milletlere önder oluşundan ve onlara kurtuluş yolunu gösterişinden geldiğini düşünmektedir. Düşmanına bile tevazu göstererek, onun bayrağını ayakları altına almayacak ince bir ruha sahip olduğunu her fırsatta dile getirmektedir. İnsanlara ve milletlere saygılı ve vicdanlı olduğu kadar hayvanlara karşıda aynı vicdan ve saygıya sahip olduğunu belirtmektedir.²³⁸

Lütfi Oğuzcan’ın Atatürkçülüğü, sadece sözde kalmamıştır. Yazmış olduğu kitaplarla, çıkarmış olduğu gazete ve dergilerle Mustafa Kemal’i sevdirmeye hizmet etmiştir. İlk olarak “Atatürk’ten Hatıralar” adlı bir kitap serisi yazmıştır. Bu serideki kitaplarda,

²³⁵ Lütfi Oğuzcan, “Eli Tutan Kafası İşleyen Her Türk”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 38, Mayıs 1961, s. 3.

²³⁶ Lütfi Oğuzcan, “Atatürkçülük Bu Mudur?”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 147, Kasım 1972, s. 3.

²³⁷ Oğuzcan, “Atatürkçülük Bu Mudur?”, s. 3.

²³⁸ Lütfi Oğuzcan, “Atatürk’ü Sevmek ve Sevdirmek”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 171, Aralık 1974, s. 3.

Atatürk'ün hatıralarını derlemiş ve okuyucularına sunmuştur. Çıkarmış olduğu Kuvayi Milliye dergisiyle de bu amaca hizmet etmeye çalıştığını “Ülküsü açık, görüşü aydın, yolu belli diye vasıflandırdığımız dergimizin görünür ve belli bir vasfı da Atatürkçülüğüdür” sözleriyle dile getirmiştir.²³⁹

Atatürkçü çizgisini her fırsatta dile getiren Oğuzcan için Atatürk, meydana getirdiği eserleriyle ölümsüz olduğunu şu sözlerle dile getirmektedir: “Gerçek anlamda Atatürk'ü ölmüş bir insan saymak doğru olmaz. Eserleriyle yaşayan ve bu eserlerle sonsuzluğa ulaşan biridir”.²⁴⁰ Bu doğrultuda 10 Kasım Atatürk'ü anma etkinlikleriyle ilgili düşüncelerini dile getiren Oğuzcan, Atatürk'e gereken değerin ve önemin verilmediğini aktarmaktadır.²⁴¹

4.3. Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine Düşünceleri

Osmanlı Devleti, 1914'te başlayan Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik durumda ayrılmış ve ardından 1918'te Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamıştır.²⁴² Mondros Mütarekesi'nin ağır maddeleri, Osmanlı topraklarını işgale açık hale getirmiştir. Amaçlarında Osmanlı topraklarını paylaşmak olan Birinci Dünya Savaşı'nın galip devletleri, 1918'te Anadolu'nun farklı noktalarından işgal hareketlerine başlamışlardır. İtilaf Devletleri'nin giriştikleri bu işgal hareketlerinde en büyük dayanak noktalarını Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesidir.²⁴³ Bu işgaller sırasında halka işkenceler uygulanmış, mallarına el konulmuş ve namuslarına saldırılmıştır. 1918'te Osmanlı Devleti, Mondros Mütarekesi gereği ordusunun büyük kısmını dağıttığı için bu işgale karşı koyacak güce sahip değildir. Bu durum karşısında Türk milletinin kendi imkânlarıyla direnmekten başka çare bırakmamıştır. Düşman saldırısına uğrayan bölgelerin savunmasını Kuva-yı Milliye üstlenmiştir.²⁴⁴

Kuva-yı Milliye genel manada belli bir düzene oturtulmamış askeri birlikler için kullanılan bir tabirdir. Kelime anlamı “Millî kuvvetler” demektir.²⁴⁵ Bu tabir halkın

²³⁹ Oğuzcan, “Cumhuriyet Fazilettir”, s. 3.

²⁴⁰ Oğuzcan, “Atatürk'ü Sevmek ve Sevdirmek”, s. 1.

²⁴¹ Lütfi Oğuzcan, “Tek Teselli”, *Akdeniz Gazetesi*, 20 Mart 1956, Sayı: 883, s. 1.

²⁴² Lütfi Arslan, “Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan Mudanya Mütarekesi'ne Türk Siyasal Egemenlik Mücadelesi”, *Dünya Yörük-Türkmen Araştırmaları Dergisi*, S. 1, Aralık 2022, s. 38.

²⁴³ Hasan Ali Polat, “Mondros Mütarekesi'ni Müteakip, İşgallere Karşı Marmara Ahalisinin Tepkisi”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S. 9, Aralık 2027, s. 478.

²⁴⁴ Yaşar Özüçetin, H. Mehmet Dağıstan, “Meclis Celse Zabıtlarında Kuva-yı Milliye”, *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, S. 20, Haziran 2010, s. 4.

²⁴⁵ Yücel Özkaya, “Kuva-yı Milliye”, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Temmuz 1992, S. 24, s. 451.

gözünde Millî Mücadele ile özdeşleşmiştir. Mustafa Kemal, Kuva-yı Milliye'yi “*Kuva-yı Milliye namuslu bir insanın başı altındaki tabancaya benzer. Namus ve şerefini kurtarması için herhangi bir ümidi kalmadığında hiç olmazsa intihara yarar*” olarak tanımlamaktadır.²⁴⁶ Lütfi Oğuzcan ise Kuva-yı Milliye'yi özgürlük için başlatılmış “*Kutsal isyan*” olarak nitelendirir.²⁴⁷

Lütfi Oğuzcan, Kuva-yı Milliye ruhunu ise “*Millî irade ve azmi kendiliğinden harekete geçiren üstün ruh haletine Kuva-yı Milliye ruhu diyoruz*” şeklinde ifade etmektedir.²⁴⁸ Başka bir yazısında da bu ruhu, “*Kuva-yı Milliye ruhu her şeyden önce hayatı hiçe sayışın, savaşın ve kurtarıcıya inanışın bir ifadesi daha doğrusu kendisidir*” sözleriyle tanımlamaktadır.²⁴⁹

4.4. Vatan ve Vatan Sevgisi Üzerine Düşünceleri

Vatan bir milletin hâkim olarak üzerinde bulunduğu, barındığı toprak bütününe verilen addır. Türklerde vatan kavramı ırz, namus ve özgürlük kavramlarıyla özdeşleştirilmiş ve uğruna savaşılacak veya ölünecek kadar kıymet verilmiştir.

Türklerde vatan sevgisi, tarihin en başından bu yana var olagelmiş bir durumdur. Bu konuda Lütfi Oğuzcan diğer milletlerin vatan kavramını daha anlamlandıramadıkları zamanlarda dahi Türklerin ülkeler açıp vatan yapmayı bildiklerini ve bu vatan içinde ölmeyi göze aldıklarını dile getirmektedir.²⁵⁰

Türkler her daim vatanın menfaatlerini şahsi menfaatlerin üstünde tutmuş bir millettir. Bunun en büyük kanıtı hiç şüphesiz Kurtuluş Savaşı'dır. Türk milleti bu savaşta canını hiçe sayarak vatanın kurtulması için ölümü göze almıştır. Lütfi Oğuzcan, Türklerin düşman gemisinin boğazdan içeri girdiğini görmektense şehit olmayı tercih edeceklerini belirtmektedir.²⁵¹

Türk milleti vatan konusu haricinde hiçbir zaman savaş yanlısı bir millet olmamıştır. Savaş yanlısı olmadığını Mustafa Kemal Atatürk'ün “*Milletin hayatı tehlikeye maruz*

²⁴⁶ Lütfi Oğuzcan, “Kuva-yı Milliye'ye ve Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine”, *Akdeniz Gazetesi*, 5 Ocak 1957, Sayı: 1120, s. 1.

²⁴⁷ Lütfi Oğuzcan, “Uyan Ey Yareli Şir-i Jıyan Bu Hab-ı Gafletten”, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 124, Aralık 1970, s. 3.

²⁴⁸ Lütfi Oğuzcan, “Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine”, *Akdeniz Gazetesi*, Nisan 1971, Sayı: 128, s. 3.

²⁴⁹ Oğuzcan, “Kuva-yı Milliye ve Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine”, s. 3.

²⁵⁰ Lütfi Oğuzcan, “İnsan Olmanın İki İmtiyazı”, *Türkedoğru Gazetesi*, 28 Şubat 1949, Sayı: 14, s. 1.

²⁵¹ Lütfi Oğuzcan, “Çanakkale'de Gibi”, *Türkedoğru Gazetesi*, 21 Mart 1949, Sayı: 17, s. 1.

kalmadıkça savaş bir cinayettir.” sözlerinden anlaşılmaktadır. Lütfi Oğuzcan da bir asker olarak hiçbir zaman savaş yanlı bir düşünceye sahip olmamıştır. Savaşmak yerine dünyanın bütün nimetlerinden eşit şekilde faydalanılması gerektiğini savunmuştur. Ancak tarihin en eski devirlerinden beri, savaşların dünyanın değişmeyen kanunu haline geldiğini belirtmektedir.²⁵² Lütfi Oğuzcan şehit olmak hususunda ise Türk askerlerinin yüreklerini görülmeyen bir kıvılcımla ateşleyen bir duygu olduğu yorumunu yapmaktadır.²⁵³

Lütfi Oğuzcan vatan sevgisi konusunda, Türkleri diğer milletlerden ayıran şu durum üzerinde durmaktadır: *“Uğrunda ölmek düşünülen mefhum ne olabilir? Bir yabancı böyle bir sorunun cevabını düşünme dursun. Türk bu yüksek mefhumun tek kelime halinde ifadelediğini bilir. Vatan. Tarihten önce tarihten sonra ve başka milletlerde vatan mefhumunun teşekkül etmediği günlerde Türkler ülkeler açıp vatan yapmağı bilmiş bir millettir”*.²⁵⁴ Lütfi Oğuzcan, bu durumun Türk milletini vatanseverlik konusunda diğer milletlerden üstün bir duruma getirdiğini düşünmektedir. Bu bakımdan da Kurtuluş Savaşı’yla diğer milletlere örnek olduğunu belirtmektedir.

Lütfi Oğuzcan “Gerçek vatanseverlik nasıl olur?” sorusuna ise gerçek vatansever vatanını aşk seviyesinde seven, milleti uğruna her fedakârlığı göze alan, icabında askerlik şubesinden celp emri beklemeden kendisini hudut boylarına atan, şahsi menfaat ve memleket menfaati karşısında memleket menfaatini seçebilendir cevabını vermektedir.²⁵⁵

4.5. Komünizm Üzerine Düşünceleri

Komünizm, en genel manasıyla sınıfsız toplum, ortak mülkiyet, sosyo-ekonomik eşitlik sistemini savunun toplumsal ve siyasi bir ideoloji hareketidir. Friedrich Engels ise komünizmi proletaryanın kurtuluş koşullarının öğretisi olarak tanımlamıştır.²⁵⁶ Bu ideoloji, Ekim Devrimi’yle ilk defa Bolşevikler tarafından 7-8 Kasım 1917 tarihinde

²⁵² Lütfi Oğuzcan, “Hak Kuvvetin Olmalı”, *Türkedoğru Gazetesi*, 7 Mart 1949, Sayı: 15, s. 1.

²⁵³ Oğuzcan, “Çanakkale’de Gibi”, s. 1.

²⁵⁴ Oğuzcan, “İnsan Olmanın İki İmtiyazı”, s. 1.

²⁵⁵ Lütfi Oğuzcan, “Vatanseverlik Üzerine”, *Akdeniz Gazetesi*, 13 Aralık 1955, Sayı: 811, s. 1.

²⁵⁶ Friedrich Engels, *Komünizmin İlkeleri*, Sol Yayınları, Aralık 1976, s. 99.

yönetime el konulmasıyla Rusya'nın resmi politikası olmuştur.²⁵⁷ SSCB'nin kurulmasıyla komünizm altın çağını yaşamıştır.

Anadolu topraklarında ise Komünizm her zaman sakınılması ve uzak durulması gereken bir durum olarak görülmüştür. Bu algının oluşmasında SSCB ile girilen ikili ilişkilerin etkisi büyük olmuştur. Millî Mücadele Dönemi'nde komünizm algısının belirlenmesinde üç ana etken göz önüne alınmalıdır. Bunlardan birincisi Millî Mücadele'den önce kurulan ve İstanbul merkezli sosyalist ve komünist partilerin ya da faaliyetlerin bu dönemdeki durumlarıdır. İkincisi Osmanlı Devleti'nin merkezi İstanbul yerine Millî Mücadele'nin merkezi Ankara'daki sol hareketlerdir. Üçüncüsü ise Bolşevik Rusya ile olan ilişkiler üzerinden algının şekillenmesidir.²⁵⁸

Lütfi Oğuzcan, Türk milletinin varlığını tehdit eden iki düşmanın olduğunu düşünmektedir. Bunu da görünen ve görünmeyen olarak ikiye ayırmaktadır. Görünür düşmanın Rusya olduğunu belirtmektedir. Görünmez ise Rusya'nın gizli elleriyle çalışan "komünizm" olarak tanımlamaktadır. Lütfi Oğuzcan bu iki düşmandan asıl tehlikeli olanın gizli düşman olduğunu ifade etmektedir. Bu gizli düşmana karşı da dikkatli olunmazsa ve bir takım önlemler alınmazsa bize üç koldan saldıracağını dile getirmektedir. Bu üç kolu ise şöyle sıralamaktadır: "Kültür tesislerimiz, iktisadi varlığımız, savunma tesislerimiz". Ankara itfaiye garajı yangınının, Millî Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Akademisi yangınının, Sütluçe faciasının ve Mersin-Çukurova fabrika yangınının bu gizli düşman tarafından yapıldığını iddia etmektedir.²⁵⁹

Lütfi Oğuzcan, Rus istekleri ve düşmanlığının temellerini ise Çarlık Rusya'ya ve Deli Petro'ya dayandırmaktadır. Akdeniz ve Basra Körfezine inmeyi, Ruslara millî bir hedef olarak belirleyen Deli Petro'nun, bu davayı torunlarına miras bıraktığını dile getirmektedir. Osmanlı Devleti'nin yıkılışının en büyük sebeplerinden birinin de Rus baskıları olduğunu belirtmektedir. Komünizm düşmanlığı konusunda "*Moskof düşmanlığı bizim için ezeli ve ebedidir*" diyerek komünist rejimini millî düşman

²⁵⁷ Alaattin Uca, "Atatürk ve Komünizm", *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, S. 15, Şubat 2010, s. 323.

²⁵⁸ Engin Çağdaş Bulut, *Modern Türkiye'de Komünizm Algısı (1923-1960)*, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Trabzon, Ocak 2019, s. 22.

²⁵⁹ Lütfi Oğuzcan, "Bir Varyoz Gibi", *Türkedoğru Gazetesi*, 4 Nisan 1949, Sayı: 19, s. 1.

konumunda görmektedir.²⁶⁰ Bu düşmana karşı Türk milletinin her zaman savaşımaya hazır olduğunu aktarmaktadır.

Lütfi Oğuzcan dışardan gelen komünist tehlikesi kadar içerde de bu ideolojiye meyil etmiş düşmanların olduğunu belirtmektedir. Bizi içerden çökertmek isteyen vatandaşların olduğuna dikkat çekerek, içimizdeki hainlere karşıda dikkatli olunması gerektiği uyarısında bulunmaktadır. Oğuzcan komünistlere ve vatan hainlerine idam kararı verilmesini istemektedir.²⁶¹

Lütfi Oğuzcan, Rusya'nın sadece Anadolu için değil diğer toplumlar için de bir tehdit olduğunu belirtmektedir. En büyük tehdidin ise Ortadoğu üzerinde olduğunu düşünmektedir. Rusya'nın Arap devletleriyle kurmuş olduğu ilişkilerle özellikle Mısır ve Suriye üzerinde egemen güce dönüştüğünün altını çizmektedir. Lütfi Oğuzcan, Arapların Moskof aleti haline gelmelerinde İsrail tehlikesinin gerçek bir sebep olduğunu, Amerika ve İsrail'in yaptığı faaliyetlerin bölgede Rusya'nın işinin kolaylaştığını dile getirmektedir. Lütfi Oğuzcan, komünist Rusya'nın bölgede sadece Amerika ve İsrail aleyhtarı faaliyetlerinin olmadığını, Türk-Arap ilişkilerine de zarar verdiğine işaret etmektedir. Rusya'nın faaliyetleri sonucunda Arap dünyasında Türk düşmanlığının giderek arttığına ve bu konuda tedbirlerin alınması gerektiğine vurgu yapmaktadır. Lütfi Oğuzcan'a göre ne olursa olsun, Araplar komünizmin kucağına atılmamalıdır.²⁶²

4.6. Dini Konular Üzerine Düşünceleri

Lütfi Oğuzcan dindar bir ailede yetişmiş bir kişidir. Ailesinin bu dindar yapısı kendisine de yansımıştır. Dindar kişiliğinin oluşmasında erken yaşlarda almış olduğu dini eğitimin etkisi büyük olmuştur. İlk dini eğitimini altı yaşında almaya başlayan Lütfi Oğuzcan bu eğitimi, gerekli ve zorunlu görmekte, komünizme karşı bir silah şeklinde değerlendirmektedir.²⁶³ Bu nedenle din eğitiminin ortaokullarda verileceği haberini büyük memnuniyet ile karşılamıştır.²⁶⁴

²⁶⁰ Oğuzcan, "Bir Varyoz Gibi", s. 1.

²⁶¹ Oğuzcan, "Çanakkale'de Gibi", s. 1.

²⁶² Lütfi Oğuzcan, "Şu Arap Dünyası", *Akdeniz Gazetesi*, 12 Ocak 1956, Sayı: 835, s. 1.

²⁶³ Lütfi Oğuzcan, "Dini Tedrisat Üzerine", *Akdeniz Gazetesi*, 14 Ocak 1956, Sayı: 837, s. 1.

²⁶⁴ Lütfi Oğuzcan, "Dini Tedrisatın Genişletilmesi Üzerine", *Akdeniz Gazetesi*, 25 Nisan 1956, Sayı: 914, s. 1.

Lütfi Oğuzcan, İslam dininin münhasıran bir ahiret dini olmadığını, aynı zamanda dünya işlerine de düzen vermek için gönderilmiş kutsal bir din olduğunu dile getirmektedir.²⁶⁵ Lütfi Oğuzcan'ın bu düşünceye sahip olmasının sebebi Hz. Muhammedin öğretilerinden biri olan “Zamanın şartlarına uyunuz” sözlerine dayanmaktadır. Lütfi Oğuzcan bir milletin maddi sahada ne kadar ileri gitmiş olursa olsun manevi bir dayanağı olmadığı takdirde hüsrana uğrayacağını altını çizmektedir. Manevi dayanağın ise ancak dinle olacağını dile getirmektedir.²⁶⁶

Lütfi Oğuzcan dinin temelini ise iman meselesine dayandırmaktadır. İnanmayı, bütün insanların muhtaç olduğu bir değer olarak görmektedir. İman meselesinde “*Tanrının varlığı ve birliğine inanmak Müslümanların inanma zincirinin baş halkasını temsil eder*” demektedir.²⁶⁷ Allah'ın nimetlerine şükür ve kahırlarına sabır etmeyi, imanın bir parçası olarak değerlendirmektedir.

Lütfi Oğuzcan bazı cemaat ve tarikatların bu dinin kutsallığının arkasına saklanarak halkın manevi duygularını sömürmekte olduğunu; Menemen Olayı, Şeyh Sait İsyanı'nın bu zihniyetten doğduğunun altını çizmektedir. Cemaatlerin, Türk ulusunu yalnız cehennem korkusu ile uyutmaya çalıştığını ve tembelliğe yönelten yobazlar olduğunu düşünmektedir. Cemaatlerin kendi aralarında dahi birlik sağlayamadıkları gibi toplumun da birlik ve beraberliğini bozduklarını ileri sürmektedir. Lütfi Oğuzcan kaleme aldığı yazılarında, Ticani, Nurcu, Süleymancı gibi yeni tarikatların ortaya çıktığını ve bunların hiç durmadan halkın kutsal inançlarını sömürdüklerini belirtmektedir.²⁶⁸ Bütün bu gizli faaliyetlerin, fikir ve inanç özgürlüğü olarak değerlendirilmemesi gerektiği görüşündedir.

Lütfi Oğuzcan, Laikliği ise “*Dinsizlik değil vicdan hürriyeti*” şeklinde tanımlamaktadır. Laikliğin temel görevinin, dinin siyasete alet edilmesini engellemek olduğu belirterek bu sayede dini kullanan ikiyüzlülerin önünün kesileceğini söylemektedir.²⁶⁹

²⁶⁵ Oğuzcan, “İslam'ın Altıncı Şartı”, s. 12-13.

²⁶⁶ Oğuzcan, “Dini Tedrisatın Genişletilmesi Üzerine”, s. 1.

²⁶⁷ Lütfi Oğuzcan, “İnanma İhtiyacı ve Şükür Borcu”, *Akdeniz Gazetesi*, 11 Mayıs 1956, Sayı: 927, s. 1.

²⁶⁸ Oğuzcan, “Uyan Ey Yareli Şir-i Jıyan Bu Hab-ı Gafletten”, s. 3.

²⁶⁹ Oğuzcan, “İnanma İhtiyacı ve Şükür Borcu”, s. 1.

4.7. Siyasi Konular Üzerine Düşünceleri

Lütfi Oğuzcan demokrasinin şartı nedir? sorusuna “*Şereflere hürmetkâr olmak*” cevabını vermektedir.²⁷⁰ Lütfi Oğuzcan şereflere hürmet etmeyi, insan olmanın ilk şartı olarak görmektedir. Lütfi Oğuzcan, demokrasinin şartlarından birinin de çok partili idare olduğunu belirtmektedir.²⁷¹ Lütfi Oğuzcan’ın görüşüne göre idare şekli ise her daim cumhuriyet olmalıdır. Lütfi Oğuzcan durum ve şartlar ne olursa olsun cumhuriyete sahip çıkılıp, müdafaa edilmesi gerektiğini dile getirmektedir.²⁷²

Lütfi Oğuzcan, Türk siyasi hayatının belli başlı devirlerden geçerek olgunlaştığını dile getirip, bu devirleri “İstibdat devri”, “Meşrutiyet devri”, “Cumhuriyet devri”, “Tek parti devri” ve “Çok partili devir” olarak beşe ayırmaktadır.²⁷³

Lütfi Oğuzcan “Fikir ve Kanaat Ayrılıkları Üzerine” adlı yazısında, çok partili yaşamın ilk şartı olan parti ve prensiplerinin nerede doğduğunu, nerede birleştiğini, nerede ayrıldığını anlatmıştır.²⁷⁴ İlk olarak fikir ve kanaat ayrımlarının hududunun millet ve memleket menfaatinde başlayacağını belirtmektedir. Fikir ve kanaat ayrılıklarının ise memleketin selameti bahis olduğu gün birleşeceğini aktarmaktadır. Lütfi Oğuzcan fikir ve kanaat ayrılıklarının ise Millet ve memleket menfaati ile sınırlı olan hududu aştığı gün ayrılacağını söylemektedir.²⁷⁵

Lütfi Oğuzcan bir partinin başarılı olmasının yolunun ise ancak kurulduğu bölgede hayatiyet gösterebilmesine bağlamaktadır.²⁷⁶ Burada Türk siyasetini sarmış eski ve kötü bir hastalıktan bahsetmektedir. O hastalığı da “nemelazımcılık” olarak adlandırmaktadır. Bu hastalığı teşhis etsek bile, onu giderme çaresine ulaşamadığımızı dile getirmektedir.²⁷⁷ Bu hastalığın, Türk demokrasi hayatını tehlikeye düşürdüğüne ve çok partili hayatın sağlanmasının zorluğuna dikkat çekmektedir.

Lütfi Oğuzcan her zaman çok partili hayatı desteklemektedir. 19’lar olarak adlandırılanların DP’den ayrılarak Hürriyet Partisi’ni kurmalarını çok partili hayatın

²⁷⁰ Lütfi Oğuzcan, “Demokrasinin İlk Şartı”, *Türkedoğru Gazetesi*, 23 Mayıs 1949, Sayı: 25, s. 1.

²⁷¹ Lütfi Oğuzcan, “Küskünler Tekkesi”, *Akdeniz Gazetesi*, 14 Ocak 1956, Sayı: 839, s. 1.

²⁷² Oğuzcan, “Demokrasinin İlk Şartı”, s. 1.

²⁷³ Lütfi Oğuzcan, “Neme Lazım”, *Akdeniz Gazetesi*, 7 Ocak 1956, Sayı: 831, s. 1.

²⁷⁴ Lütfi Oğuzcan, “Fikir ve Kanaat Ayrılıkları Üzerine”, *Türkedoğru Gazetesi*, 11 Nisan 1949, Sayı: 20, s. 1.

²⁷⁵ Oğuzcan, “Fikir ve Kanaat Ayrılıkları Üzerine”, s. 1.

²⁷⁶ Lütfi Oğuzcan, “Günün Aktüalitesi”, *Akdeniz Gazetesi*, 27 Ocak 1956, Sayı: 842, s. 1.

²⁷⁷ Oğuzcan, “Neme Lazım”, s. 1.

bir parçası olarak görüp desteklemiştir. Bu konuda “*Demokrasinin bir tarifi, çok partili idare olduğunu göre bu gibi hadiseler olağan görülmelidir. Hürriyet Partisi’nin kuruluşunu da hürmet ve muhabbetle selamlamaktayız*” diyerek partinin kurulmasına desteğini bildirmiştir.²⁷⁸

Lütfi Oğuzcan çok partili hayatla birlikte, kurulacak muhalif partilerin bazı vazifelerinin olduğunu altını çizmektedir. Muhalefetin temel görevinin, noksan veya yanlış yapıldığını gördüğü işlerde hükümeti ikaz etmek olduğunu aktarmaktadır. Ayrıca her şeyin üzerine perde çekmek yerine iyi işlerde hükümete destek vermenin de gerektiğine işaret etmektedir.²⁷⁹

4.7.1. 1950 Öncesi Siyasi Düşüncesi

Lütfi Oğuzcan’ın Atatürk sevgisi, siyasi alanda da kendini göstermiştir. Atatürk’le özdeşleştirdiği CHP’yi kendisine siyasi yol olarak seçmiştir. Atatürk’ün silah arkadaşı olan ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanlığı yapan İsmet İnönü’yü de millî lider olarak görmüş ve 1950 tarihine kadar kendini partiye adamıştır. Yazdığı yazılarda “*Vatandaşlarımızı millî kahramanın sesine kulak vermeyi davet etmekteyiz*” sözleriyle CHP’ye açık destek çağrısında bulunmuştur. Lütfi Oğuzcan, CHP’nin izlediği yolu millî husumet değil millî kardeşlik yolu olarak değerlendirmiştir. Lütfi Oğuzcan başka bir yazısında da İnönü’nün hakiki bir lider ve bir millet babası olduğunu yazarak vatandaşları İsmet İnönü’nün yoluna davet etmektedir.²⁸⁰

Lütfi Oğuzcan, İsmet İnönü’yü milletin gerçek babası ve millî birliğin kaynağı olduğunu düşünmektedir. Lütfi Oğuzcan, İnönü’nün milletin sevgisinden düşürülmek istendiğinin ancak bu sevginin Türk halkının içinden kopup gelen bir duygu olduğu için başaramayacaklarının altı çizmektedir.²⁸¹ Ayrıca İsmet İnönü’nün devlet başkanlığından gitmesi durumunda yerine gelecek kimsenin olmadığını ve bu yüzden de devletin tabi başkanı olarak kalması gerektiğini eklemektedir.²⁸²

²⁷⁸ Oğuzcan, “Küskünler Tekkesi”, s. 1.

²⁷⁹ Lütfi Oğuzcan, “Bu Vatanperverlik Midir?”, *Akdeniz Gazetesi*, 9 Ağustos 1955, Sayı: 809, s. 1.

²⁸⁰ Oğuzcan, “Millet Babasının Gösterdiği Yol; Millî Uhuvet Yolu”, *Türkedoğru Gazetesi*, 16 Temmuz 1949, Sayı: 33, s. 1.

²⁸¹ Lütfi Oğuzcan, “İnönü Sevgisi”, *Türkedoğru Gazetesi*, 9 Mayıs 1949, Sayı: 23, s. 1.

²⁸² Lütfi Oğuzcan, “İnönü’ye Dair”, *Türkedoğru Gazetesi*, 6 Ağustos 1949, Sayı: 35, s. 1.

Lütfi Oğuzcan 1946'da Demokrat Parti'nin CHP'den ayrılarak kurulmasını, Türk demokrasisi adına acı bir olay olarak görmekte ve eleştirmektedir.²⁸³ Lütfi Oğuzcan'ın bu tutumu, demokrasi algısının CHP etrafında şekillendiğini ortaya koymaktadır. Buna karşılık DP'den ayrılanlar tarafından 1955 yılında HP'nin kurulmasını, demokratik bir adım olarak değerlendirmektedir.²⁸⁴ Buradan da anlaşılacağı gibi Lütfi Oğuzcan'ın dönemden döneme değişken bir bakış açısı vardır.

Lütfi Oğuzcan 1950 öncesinde DP'ye karşı bir takım eleştirilerde bulunmaktadır. 1950 tarihindeki DP'nin genel kongresinde konuşulan asacağız, keseceğiz, uçayaklıları kuracağız gibi tehditleri Türk demokrasi tarihine geçmiş kötü bir olay olarak değerlendirmektedir. Ayrıca bu kongrede millî ve hayati mevzulara hiç temas edilmediğini, sadece vatandaşlar arasında huzursuzluk oluşturacak konuşmalar yapıldığını aktarmaktadır. Bu kongreye iştirak eden delegelerdeki tek düşüncenin sadece iktidarı ele geçirmek olduğunu belirtilmektedir.²⁸⁵ Nitekim Oğuzcan'ın bu yorumları, onun yine CHP taraftarlığını ortaya koymaktadır.

Lütfi Oğuzcan, DP karşıtı tutumunu “Yağma Yok Özçoban Efendi” adlı bir başka yazısında da göstermekte, DP'nin seçim sistemine dair düşüncelerini şu sözlerle eleştirmektedir: “*Bilindiği gibi DP'nin öteden beri diline doladığı bir iddiası vardır. Secim işleri idare makamlarının ve belediyelerin kontrolü altında bulundukça Türkiye’de halkın iradesini hâkim kılacak bir seçim yapmak mümkün değildir. Siz bir mahkeme kararına bakarak Türk adaletine en ağır şekilde karalamaya kalkarsanız biz sizin zehirli dilinize koskoca bir Türk adaletini nasıl teslim edelim*”.²⁸⁶

4.7.2. 1950 Sonrası Siyasi Düşüncesi

Türk demokrasisi açısından 1950 yılı, bir dönüm noktası olmuştur. 14 Mayıs 1950'de yapılan genel seçimler, DP'nin zaferiyle sonuçlanmıştır.²⁸⁷ Seçim sonuçlarına göre, DP, 415 milletvekili, CHP ise 69 milletvekili çıkartmıştır. Böylece Cumhuriyetin ilk yıllarından 1950'ye kadar devam eden CHP'nin tek parti yönetimi sona ermiş, ilk defa muhalefet konumunda duran bir parti iktidara geçmiştir. CHP'nin halkın oylarıyla

²⁸³ Lütfi Oğuzcan, “Hikâye-i Hal Fil Mazi!”, *Türkedoğru Gazetesi*, 27 Haziran 1949, Sayı: 30, s. 1.

²⁸⁴ Oğuzcan, “Hikâye-i Hal Fil Mazi”, s. 1.

²⁸⁵ Lütfi Oğuzcan, “1950 ve İlk Tezahürleri”, *Türkedoğru Gazetesi*, 9 Temmuz 1949, Sayı: 32, s. 1.

²⁸⁶ Oğuzcan, “Yağma Yok Özçoban Efendi”, s. 1.

²⁸⁷ Ensar Yılmaz, “1950 Seçimlerinin Önemi, Öne Çıkan Özellikleri ve Siyasal Sonuçları”, *Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi*, C. 1, S. 2, 2010, s. 41.

tasfiye edilmesi, yurt içinde ve dışında farklı açılardan değerlendirilmiştir.²⁸⁸ Bu başarıya verilen isim ise demokratik şekilde gerçekleştiği için “Beyaz Devrim” olmuştur.

DP iktidara gelmeden önce demokrasinin sonuna kadar sağlanacağı, temel hak ve özgürlüklerin genişletileceği, seçim güvenliğinin her daim korunacağı vaadini vermiştir.²⁸⁹ DP’nin iktidar olmasıyla ülkede siyasi, sosyal ve ekonomik pek çok değişiklik yaşanmıştır. Bu değişiklikler bayındırlık alanında da kendisini göstermiş, çok sayıda proje hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Bunlardan bir tanesi de Mersin’e açılan limandır. DP, bu liman sayesinde Lütfi Oğuzcan’ın desteğini kazanmıştır. Ayrıca ekonomik anlamda Truman ve Marshall yardımlarının etkisiyle refah seviyesi artmıştır. Diğer yandan CHP’nin dine karşı yürüttüğü katı politikaya karşı, DP’nin laiklik kapsamında din hürriyetini genişletme yaklaşımı, Lütfi Oğuzcan’da olumlu etkiler yaratmıştır.²⁹⁰

CHP iktidarı döneminde basına karşı Takrir-i Sükûn Kanunu ile başlatılan kısıtlamalar 5 Temmuz 1931 Matbuat Kanunu ve 27 Haziran 1938 Basın Birliği Kanunu ile daha da artmıştır.²⁹¹ DP döneminde ise basına karşı baskıların azaltılacağı vaadi verilmiştir. Lütfi Oğuzcan da basına karşı baskıların azaltılmasıyla ve yukarıda bahsedilen mevcut durumların yanında siyasi konjonktürün de etkisiyle 1953’te devraldığı Akdeniz gazetesinde Demokrat Parti’yi destekleyici yazılar kaleme almıştır. Bu yazılardan ilki “Beklediğimiz Muhalefet” adlı yazıdır. Bu yazıda, DP’nin yapmış olduğu icraatları görmezden gelmek güneşe perde çekmeye benzetilmektedir.²⁹² “Yoklama Neticesi ve Vazifemiz” adlı yazıda ise DP’nin yerel bağlamda çalışmaları değerlendirilmekte, Mersin Belediyesinde geçen dört yılda yaptığı hizmetlerin meydana geldiği belirtilmektedir. Yazının devamında da “*Hemşerilerimize düşen vazife de bu itimadı yenilemek ve Demokrat Parti adaylarına yeni hizmet imkânları sağlamaktır*” sözleriyle DP’ye destek çağrısı yapılmaktadır.²⁹³

²⁸⁸ Yılmaz, “1950 Seçimlerinin Önemi, Öne Çıkan Özellikleri ve Siyasal Sonuçları”, s. 41.

²⁸⁹ Yusuf Ziya Keskin, “Demokrat Parti İktidarı ve Günümüze Yansımaları”, *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 2, S. 2, Erzincan, 2012, s. 109.

²⁹⁰ Keskin, “Demokrat Parti İktidarı ve Günümüze Yansımaları”, s. 110.

²⁹¹ Esra Oğuzhan, “Atatürk Döneminde Basın ve Basın Özgürlüğü”, *Dergi Park*, C. 1, S. 1, 2009, s. 106.

²⁹² Lütfi Oğuzcan, “Beklediğimiz Muhalefet”, *Akdeniz Gazetesi*, 19 Mart 1956, Sayı: 882, s. 1.

²⁹³ Lütfi Oğuzcan, “Yoklama Neticesi ve Vazifemiz”, *Akdeniz Gazetesi*, 25 Ekim 1955, Sayı: 771, s. 1.

Lütfi Oğuzcan bir gün iktidarın değişmesi durumunda bile Demokrat Parti'nin yapmış olduğu liman, baraj ve santrallerin yine halkın hizmetinde kalacağını belirtip, mevcut şartlar doğrultusunda iktidarın desteklenmeye devam edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.²⁹⁴

Lütfi Oğuzcan, DP'nin çalışma ve hizmetlerini desteklerken, bazı DP'lilerle ilgili eleştirilerde de bulunmuştur. DP'lileri, parti gücünü kendi şahsiyetlerinde toplamakla suçlayan Oğuzcan, "İhtisar Değil İdeal Partisi" adlı yazısında bu konuya, "*Demokrat Parti bünyesinde kendisine kıymet verilmiş olan bazı kişiler kıymet ve kudretin Demokrat Parti'de değil bizzat kendilerinde olduğu vehmine kapılmışlardır*" sözleriyle değerlendirmektedir.²⁹⁵

Lütfi Oğuzcan, 1950 seçimleri sonrasında DP'yi desteklerken CHP ile ilgili birtakım eleştirilerde de bulunmuştur. İlk eleştirdiği konu ise CHP tarafından İkinci Dünya Savaşı'yla birlikte artan kamu giderlerinin finansmanı için uygulanan Toprak Mahsulleri Vergisi doğrultusunda halktan topladığı mahsulleri, istasyon ve ambarlarda çürüterek dövize çeviremediğidir. Ayrıca CHP'nin, 1946-1950 yılları arasında memleket kapılarını ardına kadar açıp ithal malların hesapsız kitapsız memleket girmesini sağladığını ve döviz stokunu sıfıra indirdiğini belirtmektedir.²⁹⁶ Bu şekilde devletin kaynaklarını iyiye kullanamadıkları gibi ekonomisini de çöküşe götürdüklerini yazmaktadır.

Lütfi Oğuzcan 1950 sonrası dönemde, CHP ve Millet Partisi'nin yerel seçimlere girmeyerek üzerlerine düşen muhalefet vazifesini ihmal ettiklerini aktarmaktadır. Bahane olarak sundukları seçim sisteminin bozukluğu eleştirisine ise bugünkü şartların 1946 yılından bire bin daha müsait ve elverişli olduğunu savunmaktadır. Lütfi Oğuzcan 1946 seçimlerini yakın tarih için bir facia olarak değerlendirmektedir. DP'nin o ağır şartlar altında dahi seçimlere girdiğini ve CHP'nin de ne şartta olursa olsun seçimlere girmesi gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca daha önce DP'nin CHP'den ayrılarak kuruluşunu eleştiren Oğuzcan, sonrasında ise 1946 seçimlerini yakın tarih

²⁹⁴ Oğuzcan, "Bu Vatanperverlik Midir?", s. 1.

²⁹⁵ Lütfi Oğuzcan, "İhtisar Değil İdeal Partisi", *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 841, 26 Ocak 1956, s. 1.

²⁹⁶ Oğuzcan, "Bu Vatanperverlik Midir?", s. 1.

için bir facia olarak değerlendirmekte,²⁹⁷ DP'nin o ağır şartlar altında dahi seçimlere girmesini bir başarı olarak görmektedir.

Lütfi Oğuzcan, CHP'nin sürekli pahalıktan şikâyet ettiğini, kendilerinin iktidara geçtikleri takdirde ucuzluğu nasıl sağlayacakları hakkında esaslı hiçbir fikir ortaya koymadıklarını dile getirmektedir. Aynı zamanda DP'nin adalet anlayışını eleştiren CHP'nin, memleketin evlatlarına Turancı damgası vurularak tabutluklara astıklarını aktarmaktadır.²⁹⁸ Bu dönemde vatandaşların mahkemesiz şekilde idam edildiklerini, hürriyet ve demokrasi tarihimizde birer yüz karası bazı hadiselerin yaşandığını örnekleriyle dile getirmektedir.

Lütfi Oğuzcan CHP İktidarının memlekete yaptığı en büyük kötülüğün ise memleketin manevi kapılarını komünizme karşı açık bırakmak olduğunu söylemektedir.²⁹⁹ Görüldüğü gibi Oğuzcan, 1950 Genel Seçimleri öncesinde CHP ve İnönü'ye desteğini açık bir şekilde ortaya koyarken sonrasında fikirleri değişmiş, DP'nin savunucusu haline gelmiştir.

²⁹⁷ Lütfi Oğuzcan, “Seçimler ve Seçime Girme Mükellefiyeti”, *Akdeniz Gazetesi*, 3 Kasım 1955, Sayı: 779, s. 1.

²⁹⁸ Oğuzcan, “Beklediğimiz Muhalefet”, s. 1.

²⁹⁹ Oğuzcan, “Beklediğimiz Muhalefet”, s. 1.

SONUÇ

Bu çalışmada, Lütfi Oğuzcan'ın hayatı ve eserleri araştırmacıların hizmetine sunulmaya çalışılmıştır. İlk olarak, araştırma kapsamımızda yer alan Lütfi Oğuzcan'ın doğumundan ölümüne kadar olan bütün hayatı incelenip biyografi haline getirilmiştir. Hayatının dönüm noktaları, çocukluğunda yaşadığı ortamlardan aldığı eğitimlere, yetiştiği çevreye kadar detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Yaptığı askeri görevler, bulunduğu yerler ve buralarda yaşadığı olaylar araştırılmış ve bu olayların kendisi üzerindeki etkileri incelenip çalışmaya dâhil edilmiştir. Bütün bu süreçlerin, sonraki gazetecilik ve yazarlık hayatına etkileri ve temasları ortaya konulmuştur.

Yapılan bu çalışma, Lütfi Oğuzcan'ın biyografisiyle birlikte yaşadığı döneme de farklı bir bakış açısı sunmayı amaçlamıştır. Önce Kuva-yı Milliye ardından düzenli ordunun bir neferi olarak katıldığı Millî Mücadele dönemi anıları, önemli bilgiler sunmakta ve özellikle yerel tarih çalışmaları açısından büyük önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra sadece askeri faaliyetleriyle değil, sosyal yaşamıyla da yakından ilgilenip hayranlık duyduğu Atatürk'e dair yazıları, O'nun bilinmeyen yönlerine ışık tutmuştur.

Millî Mücadele'nin bütününden kesitler sunan eserleriyle cumhuriyet tarihi için önemli bir isim haline gelmiş olan Oğuzcan, yazdığı hatıralarla toplumda tarih ve millî ruh uyandırmaya çalışmıştır. Bütün eserlerinde coşkun bir dille ele aldığı milliyetçi duyguları, yaşamının sonuna kadar yaşatma ve yayma gayesi içinde olmuştur. Yazar kadrosunun da kendisi gibi Kurtuluş Savaşı'nda yer almış kişilerden oluşması, Lütfi Oğuzcan'a ve eserlerine kattığı değeri artırmıştır.

Lütfi Oğuzcan askeri hayatı sona erdikten sonra dahi Kuva-yı Milliye ruhu yaşatabilmek için birtakım faaliyetlerde bulunmuştur. Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti adını verdikleri kuruluş, Kuva-yı Milliye ruhu yaşatmaya çalışması ve unutulmaya itilmiş Millî Mücadele kahramanlarını bir çatı altında toplaması bakımından önemli bir adımdır. Aynı zamanda kendi aralarında dayanışma ve birlik duygusunu güçlendirmeye hizmet eden bu cemiyetin tüm memlekete yayılması amaçlanmıştır. Lütfi Oğuzcan'la özdeşleşen cemiyetin O'nun vefatıyla önemini kaybetmiş olması, kuruluşun gücünü Oğuzcan'dan aldığıının göstergesidir.

Lütfi Oğuzcan'ın askerlik mesleğinden sonra yazılar yayımladığı birçok yerel ve ulusal gazeteye çalışmada ayrıca değinilmiştir. Yaptığı yayınlarla Türk basın tarihine

hizmet eden Oğuzcan, cumhuriyet tarihinin önemli bir Türkçü yazarıdır. Belli dönemler yayım yapmayı bıraktığı görülse de hayatının büyük bir kısmını gazete ve dergilerine adamıştır. Hiçbir kurumdan, hiçbir kişiden destek almadan tamamen şahsi gayretleriyle başlattığı basın faaliyetleri, toplumun diğer fertlerine örnek teşkil etmesi bakımından önemlidir. Bugün dahi Mersin halkı arasında basın hayatına ve sanata oldukça yüksek bir katılımın söz konusu olmasının temelinde, Lütfi Oğuzcan gibi kişilerin yaptığı etkinlikler ve çalışmalar bulunmaktadır.

Güncel siyasi konularda kaleme aldığı yazıları, döneminin siyasal konjonktürüne ışık tutması bakımından önemli bir bölümdür. Ancak Lütfi Oğuzcan'ın ele aldığı siyasi konularda sabit bir görüşte kalmadığı ve dönemsel olarak farklılıklar yaşadığı görülmüştür. Bu farklılığın sebebi 1950 seçimleri sonrası Türkiye’de değişen siyasi konjonktürden kaynaklandığı tahmin edilmektedir. Dönemsel olarak değişen görüşleri neticesinde her iki cephe içinde yaşanan siyasi olaylara Türkçü ve milliyetçi bir gazetecinin gözünden ışık tutması önem arz etmektedir

Çalışmada değinilen Mersin İdman Yurdu Spor Kulübü’nün kurulma süreci diğer sportif etkinliklere örnek teşkil etmesi bakımından önem taşımaktadır. Ayrıca bu faaliyetlerin yazıya geçirilerek aktarılması spor tarihi araştırmaları açısından kıymetlidir. Bu başlık aynı zamanda Mustafa Kemal Atatürk’ün spora bakış açısına ve desteğine de ışık tutması bakımından önemlidir.

Son olarak “Düşünce Dünyası” başlığı altında ele alınan Türkçülük, Kemalizm, Komünizm, Kuva-yı Milliye ruhu ve vatan sevgisi gibi konularda aktarmış olduğu bilgiler, Türk düşünce dünyasına hizmet etmesi bakımından kıymetlidir. Her zaman bir övünç kaynağı olarak gösterdiği Türklüğün, temelde Anadolu Türklüğü diyebileceğimiz bir fikrin üstüne kurulmuş olması oldukça dikkat çekicidir. Ayrıca Soğuk Savaş yıllarında bir basın mensubu olarak Komünizme bakışı oldukça sert olan Oğuzcan, Rusya’yı da millî düşman konumunda göstermektedir. Bu bakış açısının temelinde tarihten gelen Türk-Rus ilişkileri yatmaktadır. En büyük düşman olarak gösterdiği Rusya’nın ancak dinle yenilebileceğine işaret etmesinin temelinde Komünizmin ancak maneviyatla alt edilebileceği düşüncesi yatmaktadır.

Çalışmada, Lütfi Oğuzcan’ın, Atatürk ile ilgili basına yansıttığı hayranlığının yanında, kendi iç dünyasında Mustafa Kemal Atatürk’e olan sevgisi ve hayranlığına

değinilmiştir. Onunla aynı cephede savaşmış, asker olarak benzer zorluklarını paylaşmış ve sosyal yaşamda da aynı ortamlarda bulunmuş bir kişi olarak yaşadıkları hadiselerin, onun üzerindeki bıraktığı etkileri ve düşünce dünyasına yansımaları belirtilmiştir.

Araştırmanın sonuna gelindiğinde, sadece Lütfi Oğuzcan'ın biyografisi öğrenilmiş olmayıp, Adana ve Mersin yöresi için mühim bir kaynak olan Kuvayi Milliye dergisi tanınacak ve önemi anlaşılabacaktır. Atatürk'ün bilinmeyen olayları keşfedilip bakış açısı genişletilecektir. Unutulmaya itilmiş önemli bir Kuva-yı Milliye kahramanı ve tarihçisi keşfedilip hak ettiği değeri bulmuş olacaktır. Eserlerinin kıymeti anlaşılabacak ve bilimin hizmetinde kullanılacaktır.

KAYNAKÇA

Kitaplar

Aslan A (1992) *Sömürülen Atatürk ve Atatürkçülük*, (Şafak Matbaası, Ankara).

Çelik K (1999) *Millî Mücadelede Adana ve Havalisi (1918-1922)*, (Türk Tarih Kurumu Yay. Ankara).

Çiftçi A (2002) *Millî Mücadele Dönemi'nde Mersin ve Havalisinde İz Bırakanlar*, (Uyum Ajansı, Mersin).

Engels F (1976) *Komünizmin İlkeleri*, (Sol Yayınları, İstanbul).

Kurtuluş Savaş'ında İçel Tarihini Yazma Komitesi (2005) *Kurtuluş Savaş'ında İçel*, (Türkiye Kuva-yı Milliye Mücahit ve Gazileri Cemiyeti Mersin Şubesi Yayınları, Mersin).

Oğuzcan L (1961) *Atatürk ve Mehmetçik*, (Gülpınar Basım Evi, Adana).

Oğuzcan L (1960) *Atatürk ve Türk Köylüsü*, (Akdeniz Matbaası, Mersin).

Oğuzcan L (1961) *Atatürk ve Türk Kadını*, (Akdeniz Matbaası, Mersin).

Oğuzcan L (1961) *Atatürk ve Türk Çocukları*, (Akdeniz Matbaası, Mersin).

Oğuzcan L (1966) *Atatürk ve Türk Gençliği*, (Yılmaz Matbaa, Mersin).

Oğuzcan L (1950) *Bizim Hikâyeler*, (Türkedoğru Basım Evi, Adana).

Oğuzcan L (1966) *Bu Millet Ölmez*, (Kültür Matbaası, Mersin).

Oğuzcan L (1966) *Millî Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlem*, (Kültür Matbaasında, Mersin).

Oğuzcan L (1945) *Millî Korunma Mevzuatını Öğrenelim*, (Karaa Matbaası, Eskişehir).

Oğuzcan Ü. Y (1972) *Hayat Öyküm ve Eserlerim*, (Baha Matbaası, İstanbul).

Pişmanlık U (2008) *Tarsuslu Yazarlar ve Sanatçılar Antolojisi*, (Aratos Yayınları, Adana).

Sander O (1989) *Siyasi Tarih İlkçağlardan 1918'e*, (İmge Kitapevi, Ankara).

Yıldırım C (2015) *Millî Mücadele Dönemi'nde Mersin 1918-1922*, (Mersin Büyük Şehir Belediyesi Kültür Yayınları, Mersin).

Makaleler

Akıncı H (1965) Kurtuluş Savaşı Hatıraları, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 56: 6-8.

Altınay Ö (1960) İstiklal Savaşı Kahramanları, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 27: 6-8.

Arsezen F (1945) Şiir ve Tenkit, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 9: 10-11.

Arsan L (2022) Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan Mudanya Mütarekesi'ne Türk Siyasal Egemenlik Mücadelesi, *Dünya Yörük-Türkmen Araştırmaları Dergisi*, S. 1: 35-60.

Atak O. K (1946) Evden Asker Ocağına, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 14: 5.

Atak O. K (1946) Ant İçtik, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 14: 6.

Atak O. K (1946) Siperlerden Çizgiler, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 14: 6.

Atak O. K (1946) Siperlerde Hayat, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 14: 6.

Aydın M. K (2019) Millî Korunma Kanun'un Hayata Geçirilişi (1940) ve Tek Parti Dönemi Uygulamaları, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 29, S. 1: 413-428.

Bal R (2021) Kuva-yı Milliye'den Düzenli Orduya Geçiş Süreci Gelişmeleri ve Birinci İnönü Savaşı'na Etkileri, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 21, Özel Sayı: 25-42.

Bedevi, H.L (1962) İstiklal Marşının Büyük Şairi Mehmet Akif Ersoy, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 42: 8-9.

Biçici M (2014) Hatıratlarla Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşına Girişi, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 13: 693-722.

Bozkurt İ (2018) İşgal Yıllarında Mersin (1918-1922), *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 22: 407-435.

- Çakırtaş M (1946) Benim Gözümde Şair Behçet Kemal Çağlar, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 18: 10.
- Çalışır S (1946) Köy Enstitülerinde Şiir Anlamı, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 13: 9-10.
- Çelik K (2005) Fransız İşgal Dönemi Mersin Belediye Başkanı Ahmet Hallaç'ın Anıları, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. 21, S. 62: 695-746.
- Erşan M (2014) Eskişehir'de Türkçü Bir Dergi: Türk'e Doğru; Türkçü Bir Baba Oğul: Lütfi - Ümit Yaşar Oğuzcan, *Türk Yurdu Dergisi*, S. 325: 58-64.
- Genç Ş (1958) Su Bendi Muharebesi, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 10: 6-9.
- Hoca G. N (1961) Hacıkırı - Kuşçular - Belemelik Pozantı ve Kar Boğazı Savaşı, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 39: 12-13.
- Kayıran M, Metintaş, M. Y (2013) Atatürkçü Düşünce Sistemi: Atatürkçülük (Kemalizm), *Atatürk Yolu Dergisi*, S. 51: 579-615.
- Keskin Y. Z (2012) Demokrat Parti İktidarı ve Günümüze Yansımaları, *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Erzincan, C. 2, S. 2: 48-60.
- Köçer M (2003) Osmanlı Devleti'nde Türkçülük Akımının Ortaya Çıkması, *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, S. 3: 10-12.
- Kutlusoy A. U (1959) İki Şiir - İki Şair ve Kara Bir Gün, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 13: 9-11.
- Kutlusoy A. U (1960) Vatanımız Bize Mezar Olmadıkça Vatanımız Bize Gülnaz Olmaz, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 26: 14-15.
- Kutlusoy A. U (1960) Vatanımız Bize Mezar, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 27: 13.
- Kutlusoy A. U (1961) 16 Mart Faciası, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 36: 15-18.
- Kutlusoy A. U (1961) İlk Büyük Millet Meclisi Nasıl Toplanmıştı, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 37: 13-15.
- Kutlusoy M. N (1958) Cumhuriyet Nasıl İlan Edildi, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 15: 6.
- Kürkçü K (1945) Şiir, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 6: 11-12.

- Kürkçü K (1945) Konuşma, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 10: 13.
- Mutlu F (1969) İstiklal Savaşımız ve İçel bölgesine Ait Hatıralarım, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 102: 8-11.
- Oğuzcan L (1946) Eskişehir'e Bir Konuk Geldi, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 16: 3.
- Oğuzcan L (1975) Lütfi Oğuzcan'ın Ardından, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 177: 5.
- Oğuzcan L (1960) Lütfi Oğuzcan, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 25: 16-18.
- Oğuzcan L (1970) İslam'ın Altıncı Şartı, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 124: 12-13.
- Oğuzcan L (1959) Vah Hasan Çavuş, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 19: 16-18.
- Oğuzcan L (1969) Kızılay'ın Kızı, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 103: 22.
- Oğuzcan L (1972) Atatürkçülük Bu mudur?, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 147: 3.
- Oğuzcan L (1960) Öksüz Top ve Marifetleri, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 26: 11-13.
- Oğuzcan L (1973) Vatan, Millet, Sakarya, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 157: 11-14.
- Oğuzcan L (1961) İlk Büyük Millet Meclisine Mersin Mebusları Nasıl Seçildi, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 38: 13.
- Oğuzcan L (1971) Adsızın Defteri, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 125: 25.
- Oğuzcan L (1966) Kim Bilir Belki De, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 73: 20.
- Oğuzcan L (1961) Allahuekber Allahuekber, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 39: 15-16.
- Oğuzcan L (1958) Yaşanan ve Beklenen Zafer, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 6: 3.
- Oğuzcan L (1967) Bir Hatıra Bir Hasbihal, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 85: 4-6.
- Oğuzcan L (1959) Dua Tepe Neresi, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 18: 17.
- Oğuzcan L (1973) Oğuzcan'ın Ardından, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 157: 26-27.
- Oğuzcan L (1961) Kırk Sayı Kırk Al, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 40: 18.
- Oğuzcan L (1958) Mehmetçik Kimdir, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 3: 7.
- Oğuzcan L (1958) Atatürk ve Türk Köylüsü, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 9: 4-5.

- Oğuzcan L (1959) Atatürk ve Türk Kadını, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 15: 4-5.
- Oğuzcan L (1960-1964) Atatürk ve Türk Gençliği, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 28; S. 45: 4-5.
- Oğuzcan L (1972) Atatürkçülük Bu mudur?, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 147: 3.
- Oğuzcan L (1970) Uyan Ey Yareli Şir-i Jiyan Bu Hab-ı Gafletten, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 124: 3.
- Oğuzcan L (1961) Eli Tutan Kafası İşleyen Her Türk, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 38: 3.
- Oğuzcan L (1973) Cumhuriyet Fazilettir, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 159: 3.
- Oğuzcan L (1974) Mehmet Emin Yurdakul, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 162: 22-23.
- Oğuzcan L (1960) Turanın Aziz Ruhuna, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 27: 12.
- Oğuzcan L (1962) Çukurova Kurtuluş Marşı, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 42: 16.
- Oğuzcan L (1973) 50. Yıl Marşı, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 155: 16-17.
- Oğuzcan L (1945) Niçin Türkedoğru, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 1: 4.
- Oğuzcan L (1947) Oğuzcanlar Ailesi ve Lütfi Oğuzcan, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 20: 10-11.
- Oğuzhan E (2009) Atatürk Döneminde Basın ve Basın Özgürlüğü, *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, C. 1, S. 1: 107-122.
- Okurer C (1946) Ateşten Gömlek, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 11-12: 13-16.
- Özkaya Y (1992) Kuva-yı Milliye, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, S. 24: 451-480.
- Özüçetin Y, Dağıstan H. M (2010) Meclis Celse Zabıtlarında Kuva-yı Milliye, *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, S. 20: 3-30.
- Polat H. A (2027) Mondros Mütarekesi'ni Müteakip, İşgallere Karşı Marmara Ahalisinin Tepkisi, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S. 9: 478-488.
- Rauf E (1975) Lütfi Oğuzcan'ın Ardından, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 177: 5.

- Semiz Y (2016) İttihat ve Terakki Cemiyeti ve Türkçülük Politikası, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S. 35: 217-244.
- Tamar T (1945) İleri Sanat Anlayışı, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 7-8: 9.
- Tufan N (1975) Lütü Oğuzcan'a, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 177: 6.
- Turan M (2018) Kuva-yı Milliye'nin Anlam, Tarihi ve Fikri Temelleri, *Türk Yurdu Dergisi*, S. 366: 59-70.
- Türkmen Z (2000) 30 Ekim 1918 Tarihli Mondros Ateşkes Antlaşmasına Göre Türk Ordusunun Kuruluş ve Kadrosuna Bir Bakış, *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, C. 11, S. 11: 615-632.
- Uca A (2010) Atatürk ve Komünizm, *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, S. 15: 323-348.
- Ufuk E (2021) Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılma Süreci ve Meclisin Açılış Günü (23 Nisan 1920), *Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 31: 1055-1068.
- Ulunay R. C (1958) Hareketi Milliye, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 7: 18-19.
- Yavuz İ. F (1961) Tarsus Bağlar Savaşı, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 39: 6-7.
- Yeşil D (1974) Lütü Oğuzcan'dan Bir Demet - Bulunmuş Sahifeler, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 167: 29.
- Yeşil C (1975) Lütü Oğuzcan'ın Ardından, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 178: 27.
- Yeşilbursa B. K (2000) 23 Nisan 1920'de TBMM'nin Açılması ve Türkiye'de Millî Egemenlik İlkesinin Gerçekleşmesi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, C. 8, S. 2: 159-170.
- Yıldırım C (2016) Yakın Tarihimiz İçin Mühim Bir Kaynak; "Kuva-yı Milliye" Dergisi, *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi*, C. 5, S. 13: 45-65.
- Yılmaz E (2010) 1950 Seçimlerinin Önemi, Öne Çıkan Özellikleri ve Siyasal Sonuçları, *Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi*, C. 1, S. 2: 32-45.
- (1965) Edebiyat ve Gençlik, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 61: 16-17.
- (1966) Tarihten Fıkralar, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 73: 18-19.

- (1964) Mücahitleri Tanıyalım, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 45: 3.
- (1958) Kuva-yı Milliye Postası, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 1: 2.
- (1964) Yeniden Çıkarken, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 45: 3.
- (1975) Çok Acı Bir Kayıp, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 177: 26.
- (1946) Okuyucularımıza Türkedoğru'nun Nerelerde Satıldığını Haber Ediyoruz, *Her Yönde Türk'e Doğru Dergisi*, S. 11-12: 18.
- (1975) Lütü Oğuzcan'ın Vefatına Yakınları Ne Dediler, *Kuvayi Milliye Dergisi*, S. 178: 5.

Gazete

- Beklediğimiz Muhalefet, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 882, s. 1, Mersin 19 Mart 1956.
- Bir Varyoz Gibi, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 19, s. 1, Adana 4 Nisan 1949.
- Bu Vatanperverlik Midir?, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 809, s. 1, Mersin 9 Ağustos 1955.
- Churchill'in Nutku, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 3, s. 2, Adana 13 Aralık 1948.
- Çanakkale'de Gibi, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 17, s. 1, Adana 21 Mart 1949.
- Demokrasinin İlk Şartı, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 25, s. 1-2, Adana 23 Mayıs 1949.
- Dini Tedrisat Üzerine, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 837, s. 1, Mersin 14 Ocak 1956.
- Dini Tedrisatın Genişletilmesi Üzerine, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 914, s. 1, Mersin 25 Nisan 1956.
- Eşeğe Dair Notlar, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 238, s. 2, Mersin 1 Aralık 1953.
- Fikir ve Kanaat Ayrılıkları Üzerine, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 20, s. 1, Adana 11 Nisan 1949.
- Günün Aktüalitesi, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 842, s. 1, Mersin 27 Ocak 1956.
- Hak Kuvvetin Olmalı, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 15, s. 1, Adana 7 Mart 1949.
- Her Yerde, Her Zaman, Her Yönde Türk'e Doğru, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 1, s. 1, Mersin 29 Kasım 1948.

Hikâye-i Hal Fil Mazi!, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 30, s. 1, Adana 27 Haziran 1949.

Hilmi Uran'ın Demeci, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 23, s. 29, Adana Mayıs 1949.

İktidarı Desteklemek Zorundayız, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 1178, s. 2, Mersin 2 Ağustos 1957

İnanma İhtiyacı ve Şükür Borcu, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 927, s. 1, Mersin 11 Mayıs 1956.

İnönü Sevgisi, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 23, s. 1, Adana 9 Mayıs 1949.

İnönü'ye Dair, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 35, s. 1, Adana 6 Ağustos 1949.

İnsan Atatürk, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 881, s. 1, Mersin 17 Mart 1956.

İnsan Olmanın İki İmtiyazı, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 14, s. 1, Adana 28 Şubat 1949.

Kahraman Kars'ın Kurtuluş Yıl Dönümü, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 2, s. 2, Adana 6 Aralık 1948.

Kuva-yı Milliye Ruhu, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 183, s. 2, Mersin 24 Ekim 1953.

Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 805, s. 1, Mersin 5 Aralık 1955.

Kuva-yı Milliye ve Kuva-yı Milliye Ruhu Üzerine, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 1120, s. 1, Mersin 5 Ocak 1957.

Küskünler Tekkesi, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 839, s. 1, Mersin 14 Ocak 1956

Millet Babasının Gösterdiği Yol; Millî Uhuvet Yolu, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 33, s. 1, Adana 16 Temmuz 1949.

Neme Lazım, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 831, s. 1, Mersin 7 Ocak 1956.

Seçimler ve Seçime Girme Mükellefiyeti, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 779, s. 1, Mersin 3 Kasım 1955.

Şu Arap Dünyası, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 835, s. 1, Mersin 12 Ocak 1956.

Tarihten Bir Yaprak, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 238, s. 2, Mersin 2 Ocak 1953.

Tek Teselli, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 883, s. 1, Mersin 20 Mart 1956.

Vatanseverlik Üzerine, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 811, s. 1, Mersin 13 Aralık 1955.

Yeni Patrik, Amerika'da Yurdumuz Hakkında Propaganda Yapılıyor, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 2, s. 2, Mersin 6 Aralık 1948.

Yoklama Neticesi ve Vazifemiz, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 771, s. 1, Mersin 25 Ekim 1955.

Yolumuz, *Akdeniz Gazetesi*, Sayı: 1, s. 1, Mersin 16 Şubat 1953.

1950 ve İlk Tezahürleri, *Türkedoğru Gazetesi*, Sayı: 32, s. 1, Adana 9 Temmuz 1949.

Tezler

Bulut E. Ç (2019) Modern Türkiye'de Komünizm Algısı (1923-1960), Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Trabzon.

Dalgıç O. K(2018) Ziya Gökalp'in Türk Millî Kimliği Algısı ve Türkçülük Anlayışı, Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Mersin.

Değirmenci G (2019) Adana Basın Tarihi (1873-2000), Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Nevşehir.

Kotan A (2018) Ümit Yaşar Oğuzcan'ın Hayatı, Şairliği ve Şiirlerindeki Temalar Üzerine Bir İnceleme, Yüksek Lisans Tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.

Şen O (2014) Millî Mücadele Dönemi'nde Tarsus (1918-1922), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Gaziantep.

Yakınlarıyla Yapılan Görüşmeler

Ayşe Oğuzcan, Emekli öğretmen, Lütfi Oğuzcan'ın, uzaktan akrabası, 23.12.2022.

Hikmet Oğuzcan, Lütfi Oğuzcan'ın, uzaktan akrabası, Turizm tanıtım ve kültür proje uzmanı, Tarsus tarihi evler sokağında Sempol Cafe işletmecisi, 23.12.2022.

Kahraman Oğuzcan, Lütfi Oğuzcan'ın ikinci eşi Emine Oğuzcan'dan öz oğlu, 28.01.2023.

EKLER

EK-1. Lutfi Oğuzcan'ın fotoğrafları.

EK-2. Lutfi Oğuzcan'ın ilk eşı Güzide Hanım, oğlu Ümit Yaşar Oğuzcan ve kızı Biricik Oğuzcan ile aile fotoğrafı.

EK-3. Lutfi Oğuzcan'ın "Atatürk ve Mehmetçik" adlı eseri.

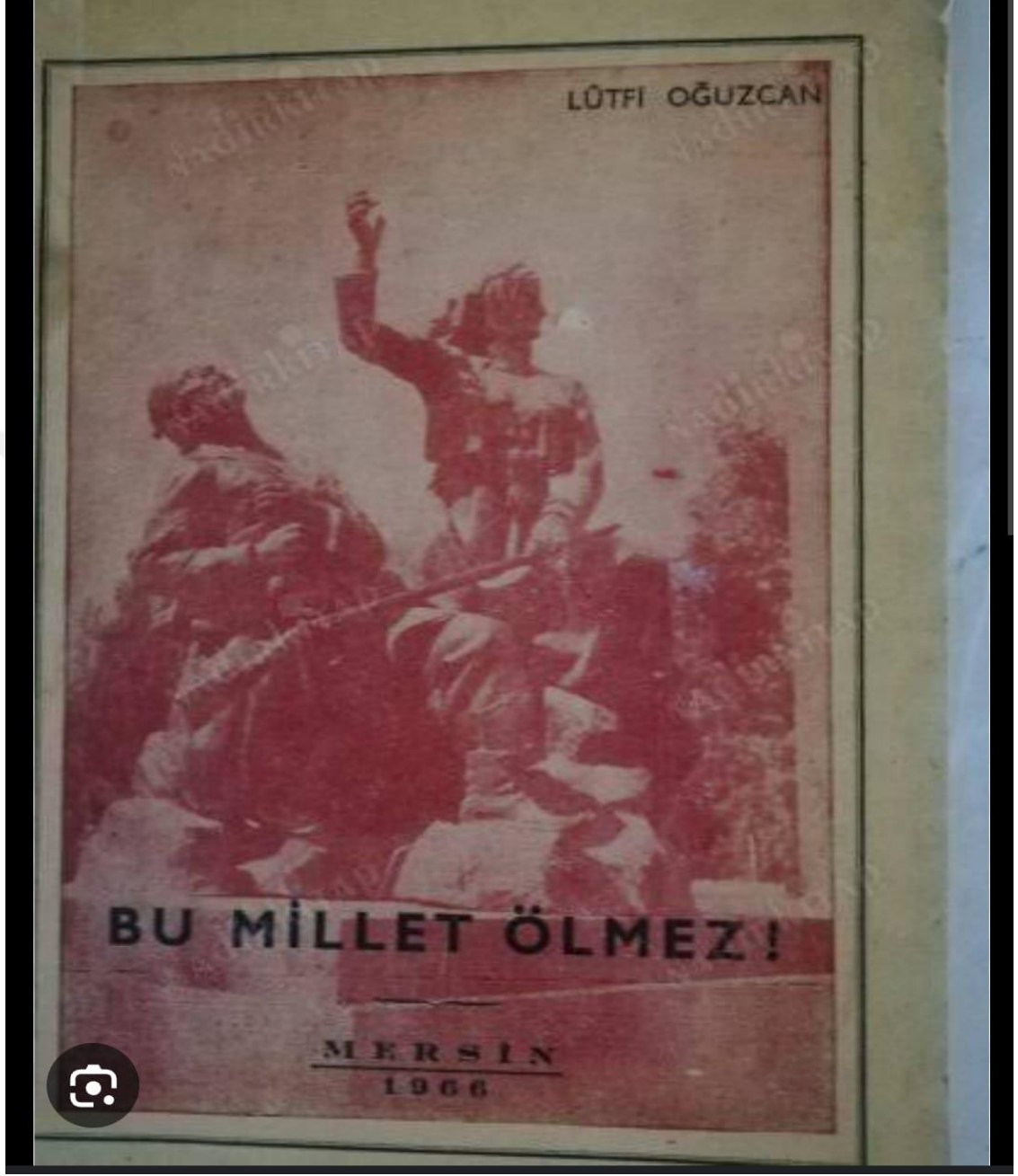
EK-4. Lutfi Oğuzcan'ın "Atatürk ve Türk Köylüsü" adlı eseri.

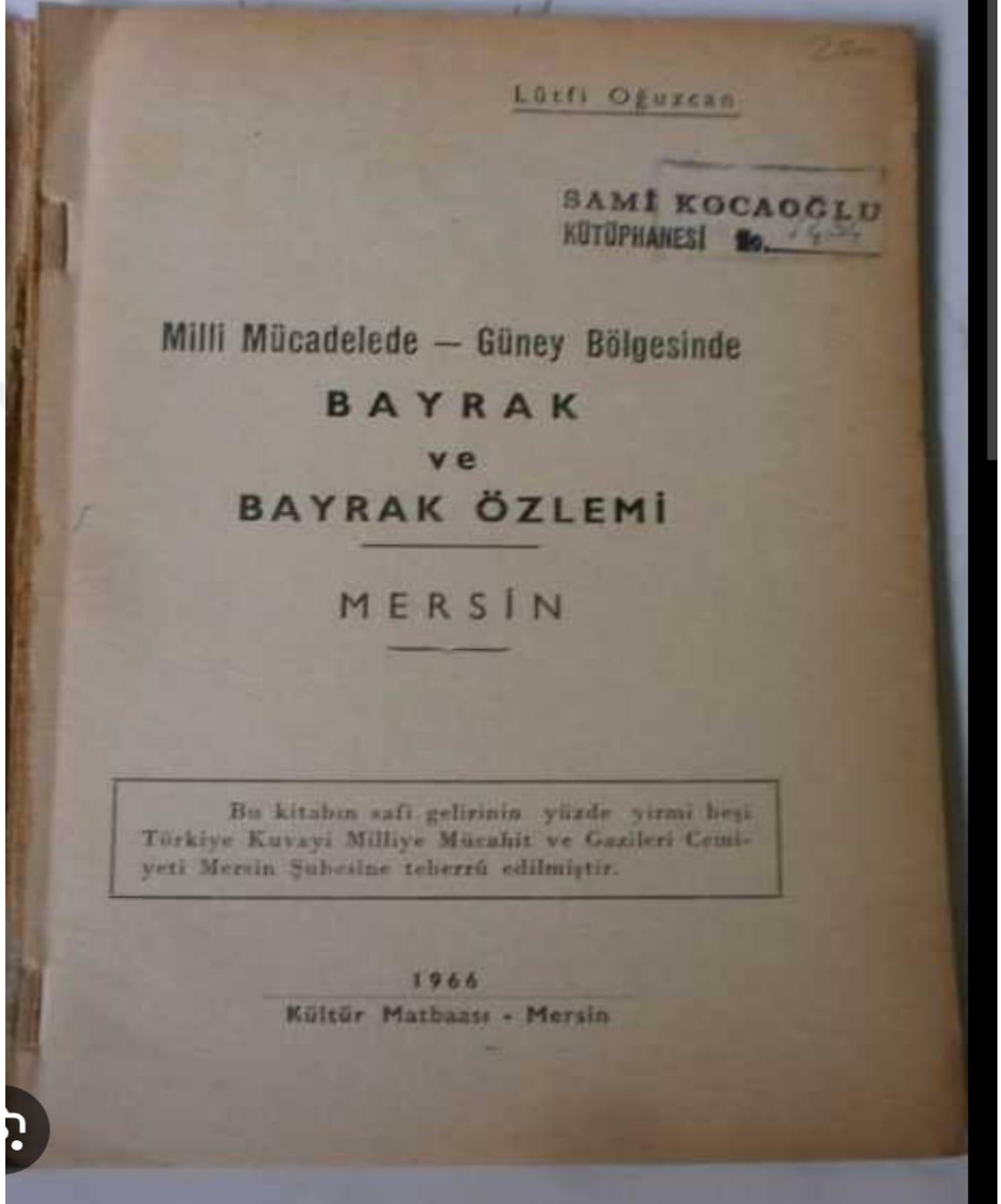
EK-5. Lutfi Oğuzcan'ın "Atatürk ve Türk Kadını" adlı eseri.

EK-6. Lutfi Oğuzcan'ın "Bu Millet Ölmez" adlı eseri.

EK-7. Lutfi Oğuzcan'ın "Milli Mücadelede Güney Bölgesinde Bayrak ve Bayrak Özlemi" adlı eseri.

EK-8. Kuvayi Milliye dergisinin ilk sayısı.

